

Gorenjski Glas

TOREK, 1. JUNIJA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 43, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gradnja komunalne opreme končana

Gradbena dela v okviru projekta Gorki 2 v mestni občini Kranj, vredna 16,5 milijona evrov, so izvedena v celoti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ta teden se je po dobrih dveh letih končala gradnja sistema odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda na območju Britofa, Orehovalj, Predoselj in Mlake pri Kranju, so pojasnili na včerajšnji skupni spletni novinarski konferenci naročnika Mestne občine Kranj in izvajalca gradbenih del podjetja Riko, s katerim je bilo v konzorciju tudi podjetje Pirc gradnje. Omenjena naselja so zdaj sodobno komunalno opremljena, na javno kanalizacijo pa bodo še letos

priključili dodatnih 2664 prebivalcev, so sporočili.

V 16,5 milijona evrov vrednem projektu Gorki 2, ki ga je s 5,6 milijona evrov sofinancirala EU iz Kohezijskega sklada, država pa z milijonom evrov, so zgradili 17 kilometrov kanalizacijskega omrežja in pet črpališč, obnovili in dogradili 15 kilometrov vodovoda, 13,5 kilometra meteorne kanalizacije in skoraj šest kilometrov javne razsvetljave, vse razkopane ulice in ceste so tudi na novo asfaltirali. V Britofu, kjer so na nevarnem cestnem odseku zgradili tudi 250 metrov pločnika, so novi črpališči že

zagnali, objekte pa priključujejo na javno kanalizacijsko omrežje. Lastniki na Mlaki pri Kranju bodo obvestila o obveznem priklopu prejeli predvidoma julija, nato pa še v Predosljah in Orehovaljah.

»Jeseni bodo več ali manj že vsi priklopljeni na kanalizacijo, kar pomeni, da odpadna voda ne bo več pronicala v podtalnico ali se izlivala v reke in potoke, ampak se bo okolju prijazno odvajala v centralno čistilno napravo v Kranju,« je poudaril kranjski župan Matjaž Rakovec in se krajanom zahvalil za potrpežljivost med gradnjo.

Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

Gradbena dela v okviru projekta Gorki 2 so stekla marca 2019 v Predosljah, na Mlaki pri Kranju (na sliki) pa septembra 2019. Gradnja se je deloma zavlekla tudi zaradi epidemije.

Nova terenska vozila in prostori

V Pristavi pri Trziču so uradno odprli nove prostore Gorske reševalne službe Trzič, šest društev gorske reševalne službe pa je prejelo nova terenska vozila.

SIMON ŠUBIC

Trzič – Minister za obrambo Matej Tonin je prejšnji teden v Pristavi pri Trziču šestim društvom gorske reševalne službe (GRS) predal v uporabo nova terenska vozila Toyota Land Cruiser za intervencijsko reševanje, dogodek so obenem izkoristili še za odprtje novih prostorov Društva GRS Trzič. »Le dobro opremljeni reševalci in društva, v katerih delujejo, varno in kakovostno opravljajo naloge na področju zaščite, reševanja in pomoči,« je ob tem poudaril minister.

Gorski reševalci so v Pristavi v Trziču prejeli v uporabo šest novih terenskih vozil Toyota Land Cruiser. / Foto: Gorazd Kavčič

► 8. stran

Na jezeru nočejo plastike

Na Bohinjskem jezeru prepovedujejo uporabo velikih plastičnih pripomočkov za zabavo na vodi, predvajanje glasne glasbe ob jezeru, zadrževanje v kopalkah na mostu pri cerkvi sv. Janeza in kolesarjenje po severni obali jezera.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Bohinjski občinski svet je na redni seji prejšnji četrtek po skrajšanem postopku sprejel dopolnitve odloka o javnem redu in odlok o prometnem režimu v občini. Prvi dokument za območje jezera in njegove neposredne okolice uvaja tri dodatne prepovedi: predvajanja glasne glasbe, uporabe kopalnih pripomočkov večjih površin iz umetnih mas ter

z namenom varovanja vedute in ambienta tudi prepoved zadrževanja v kopalkah ali brez oblačil na mostu pri cerkvi sv. Janeza.

V prihajajoči sezoni bodo obiskovalce na nova pravila le opozarjali, z začetkom naslednje pa so za kršitelje predvidene tudi globe.

Prepoved predvajanja glasne glasbe sicer ne velja v primeru prireditev, za katere je potrebno predhodno soglasje občine.

► 6. stran

AKTUALNO

Gledalci znova z maskami

Evropska agencija za zdravila je odobrila uporabo cepiva proti covidu-19 proizvajalca Pfizer/BioNTech za mladostnike med 12. in 15. letom starosti. Od sobote je obvezna uporaba zaščitnih mask za gledalce športnih prireditev.

2

GORENJSKA

V Žirovnici želijo svoj dom za starejše

V žirovniški občini so v sodelovanju s podjetjem Comett domovi začeli priprave na gradnjo doma starejših občanov. Če bo šlo vse po načrtih, bi v njem prve stanovalce lahko sprejeli leta 2024. Prednost bodo imeli domačini.

4

GORENJSKA

Šole na Gozdu ne bodo zaprli

Čprav kar nekaj staršev iz doline Črne in okoliških vasi svojih otrok ne želi vpisati v Podružnično šolo Gozd, na Občini Kamnik o zaprtju ne razmišljajo. Stavba je sicer dotrajana in jo bo v prihodnjih letih treba temeljito obnoviti.

10

KRONIKA

Prethotapili več ton droge

Policija je predstavila kriminalistično preiskavo t. i. slovenske celice Kavačkega klana, ki je v mednarodnem prostoru trgovala z drogo in orožjem. Hudodelska združba je za komunikacijo uporabljala napredno opremo.

16

VREME

Danes bo sprva precej jasno, čez dan bo nastajala kopasta oblačnost. Jutri in v četrtek bo sončno in nekoliko topleje.

☀️ 6/22 °C

jutri: sončno

V karanteni tudi celi razredi

Po podatkih sledilnika za covid je bilo v petek v gorenjski regiji 19 šol oziroma vrtcev, v katerih je bil zaradi okužb s covidom-19 spremenjen potek šolanja oziroma predšolske vzgoje.

MATEJA RANT

Kranj – Sledilnik za covid redno spremlja tudi stanje okužb v šolah in vrtcih. Po njihovih podatkih je imelo zaradi tega minuli petek v gorenjski regiji spremenjen potek šolanja oziroma predšolske vzgoje 19 vrtcev in šol, pri čemer je izstopala Osnovna šola (OŠ) Stražišče z 12 primeri. Podatki se sicer spreminjajo iz dneva v dan, pred časom so imeli veliko primerov tudi na OŠ Naklo. A kot pojasnjujeta ravnateljica omenjenih šol, je okužb v šoli sicer malo, v večini primerov so karantene za posamezne razrede odredene zaradi rizičnih stikov oziroma okužb v domačem okolju.

V primeru, da so bili učenci v razredu v stiku s sošolcem, ki je bil pozitiven na testu za covid-19, v karanteno na domu napotijo celoten razred. Kot je pojasnil ravnatelj OŠ Naklo Milan Bohinec, je bilo sicer v šoli zelo malo okužb tako pri učencih kot zaposlenih, učenci so bili večinoma v karanteni zaradi okužb v domačem okolju. »V primeru, da so bili učenci v rizičnem stiku z okuženimi, pa morajo preventivno ostati doma.« Po njegovih besedah je šlo večinoma za posamezne otroke, v karanteni pa je bil tudi en oddelek devetih razredov, za katerega je potem šolanje potekalo na daljavo. V OŠ Stražišče so ta čas v karanteni kar trije razredi, in sicer po en oddelek drugih, devetih in četrtih

razredov. »Pri tem je večina karanten povezana z eno družino, okužba namreč izvira iz domačega okolja,« je pojasnil ravnatelj Pavel Srečnik. Razred mora v karanteno, če od stika z učencem, pri katerem je potrjena okužba s covidom-19, mine manj kot dva dni. Zatrnil je, da starši ob obvestilu o karanteni dobijo tudi natančna navodila za karanteno na domu. Kot opaža, večina staršev upošteva navodila, a je dovolj, da si zgolj eden karanteno razlaga »po svoje«, pa se okužba lahko širi tudi v šoli. Zato je še enkrat pozval vse starše, ki pri svojih otrocih opazijo že najmanjši sum na okužbo, da o tem nemudoma obvestijo šolo. »Bolje, da je posamezen otrok nekaj dni preventivno doma, kot pa da mora v karanteno cel razred.«

Karantena traja deset dni in v tem času otroci ne smejo zapuščati doma, izhaja iz navodil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). To pomeni, da v tem času otroci tudi ne obiskujejo dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo ob šoli, saj se morajo izogibati stikom z drugimi, prav tako pa ne sprejemati obiskov v svojem domu. Starši in sorojenci lahko obiskujejo svoje običajne aktivnosti, dokler so zdravi in dokler je zdrava tudi oseba v karanteni. Če otrok, ki je v karanteni, zbolí, pa je treba poklicati njegovega izbranega zdravnika, ki ga bo napotil na testiranje, še navaja NIJZ.

Ocenili bodo škodo po pozebi

Kranj – Vlada je prejšnji teden sprejela informacijo o izdelavi predhodne (izračunane) ocene škode, ki jo je med 5. in 9. aprilom na kmetijskih pridelkih povzročila pozeba. Pri izdelavi ocene bodo upoštevali podatke o prizadetih območjih in poškodovanosti kmetijskih kultur, ki so jih ugotovili javna služba kmetijskega svetovanja, gospodarska zbornica, združna zveza in Slovensko združenje zavarovalnic, podatke o kulturah in površinah, s katerimi razpolagata ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja, ter karte agencije za okolje o dnevni minimalni temperaturah zraka za celotno območje Slovenije. V okviru izdelave predhodne ocene škode ne bodo ocenjevali škode pri posameznih oškodovancih. Ocenjena škoda bo podlaga za pomoč najbolj prizadetim kmetijskim gospodarstvom.

Gledalci znova z maskami

Evropska agencija za zdravila je odobrila uporabo cepiva proti covidu-19 proizvajalca Pfizer/BioNTech za mladostnike med 12. in 15. letom starosti. Gorenjska regija je na tretjem mestu po precepljenosti. Od minule sobote je obvezna uporaba zaščitnih mask za gledalce športnih prireditev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Slovenija je sredi prejšnjega tedna na vladnem semaforju prešla iz rumene faze v zeleno, ki epidemiologom znova omogoča redno sledenje kontaktov, ki so nastali ob pozitivnem covidnem pacientu. Kljub spodbudnejšim podatkom o zmanjševanju okužb s koronavirusom pa je vlada prejšnjo sredo podaljšala večino ukrepov iz rumene faze. Minister za zdravje Janez Poklukar je na novinarski konferenci pojasnil, da v luči drugih držav kotiramo še vedno v drugih barvah; v rumeni, oranžni, ponekod celo rdeči. Epidemiološke razmere in ukrepe bo vlada po posvetu s strokovno skupino znova pretresala jutri.

Minister Poklukar je državljane pozval k upoštevanju vseh preventivnih ukrepov še naprej. Pozval je tudi vse udeležence športnih dogodkov, da podpora slovenskim športnikom izražajo ob upoštevanju varnostne razdalje in nošenju mask ter dodal: »Navijanje ob športnih dogodkih naj da zagon športnikom, ne virusu.« Od minule sobote je obvezna uporaba zaščitnih mask za gledalce športnih prireditev. Pogoj PCT (preboleli, cepljeni, testirani) morajo izpolnjevati vsi gledalci, razen otrok, ki še niso dopolnili 15 let in se tekmovalni udeležujejo z ožjimi družinskimi člani. Začasni vladni odlok velja do vključno 6. junija.

Pri osebi, ki je bila v visoko tveganem stiku s povzročiteljem covid-19, pa se po novem ukrep karantene na domu ne uporabi, če je oseba prebolevnik, je polno

Zdravstveni dom Škofja Loka je v četrtek organiziral veliko akcijo, v kateri so dosegli cilj tisoč cepljenih proti covidu-19 v enem dnevu. Cepili so po prednostni strategiji, najprej so prišli na vrsto starejši, kasneje v dnevu mlajši. Visoko nad pričakovanji je bil odziv mladih, nekateri med njimi so šele prestopili prag polnoletnosti. / Foto: ZD Škofja Loka

cepljena ali pa je prebolela covid-19 in bila cepljena z enim odmerkom cepiva.

Cepili bodo lahko tudi mlajše

Evropska agencija za zdravila (EMA) je v petek prižgala zeleno luč za uporabo cepiva Comirnaty proizvajalca Pfizer/BioNTech za mladostnike med 12. in 15. letom starosti. Cepivo je bilo doslej v Evropski uniji (EU) odobreno za starejše od 16 let.

V klinični raziskavi je sodelovalo okoli dva tisoč mladostnikov, njihov imunski odziv pa je bil »dober ali še boljši« kot pri mladih odraslih. Nihče od cepljenih se ni okužil s koronavirusom, cepivo se je izkazalo za varno in učinkovito. Stranski učinki so bili zelo podobni kot pri mladih odraslih in trenutno ne vzbujajo skrbi, je še sporočila EMA. Vodja strokovne skupine za cepljenje na NIJZ prof. dr. Bojana Beović

je včeraj povedala, da je bila odločitev agencije EMA pričakovana, smiselno bi bilo po njenem, da bi cepljenje pri nas najprej priporočili otrokom in mladostnikom, ki imajo kronične bolezni in so posebej ranljivi.

Epidemiološke razmere in cepljenje

Včeraj je bil delež pozitivnih izvidov PCR-testov 6,1-odstoten in je bil nekoliko višji kot pred tednom dni, ko je bil 5,9-odstoten. Hospitaliziranih je bilo včeraj 245 covidnih bolnikov, od tega 72 v intenzivni negi. Umrli je en covidni bolnik. Gorenjska statistična regija je v 14-dnevem povprečju okužb (206) tik nad nacionalnim povprečjem (203). Po podatkih Covid-19 Sledilnika so bile brez potrjenih okužb na Gorenjskem prejšnji teden le občine Gorje, Bled, Žirovnica, Železniki in Jezersko.

Bojana Beović je povedala, da je s prvim odmerkom cepljenih blizu 39 odstotkov odraslih, z drugim pa približno četrtna.

Največji delež cepljenih v gorenjski statistični regiji imajo v občinah Bohinj, Bled in Jezersko z več kot štiridesetimi odstotki cepljenih s prvim odmerkom, od tega jih je več kot polovica polno cepljenih. Ob tem je treba opozoriti, da podatki v sistem Cepimo.se prihajajo z zamikom in se dnevno spreminjajo.

Življenje brez ukrepov?

Kot je sklenila prof. Bojana Beović, bo poleti in jeseni življenje brez ukrepov možno samo v primeru, če bo cepljen tak delež prebivalstva, da bo prišlo do kolektivne imunosti.

Velik dan za markaciste

Državnozborni poslanci so soglasno sprejeli predlog novele Zakona o planinskih poteh, ki zagotavlja stalna sredstva za vzdrževanje in obnovo planinskih poti.

JASNA PALADIN

Ljubljana – Poslanci so v četrtek, 27. maja, sprejeli novelo Zakona o planinskih poteh, ki je bil sicer sprejet pred 14 leti, a je kmalu pokazal kar nekaj pomanjkljivosti, predvsem neurejenost systemskega vira financiranja. Novela zakona prinaša

pomembno novost, in sicer obveznost ministrstva, pristojnega za turizem (ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), da iz državnega proračuna zagotavlja sredstva za vzdrževanje in označevanje planinskih poti. Teh je v Sloveniji več kot deset tisoč kilometrov, zanje pa prostovoljno skrbijo

za to usposobljeni markacisti. Odslej bodo iz državnega proračuna v ta namen dobili štiristo tisoč evrov letno.

»Z velikim zadovoljstvom in hvaležnostjo za razumevanje pomena planinskih poti za rekreacijo, turizem in tudi tradicijo slovenstva sprejemamo odločitev poslancev. Po drugi strani pa se

zavedamo tudi odgovornosti in izziva, da dvignemo nivo urejenosti planinskih poti ob vedno večjem obisku, ki smo mu priča v zadnjem času,« je povedal generalni sekretar PZS Damjan Omerzu.

Predlog je v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev s prvopodpisano Matejo Udovč. Po njenem mnenju predlog zagotavlja varnost obiskovalcev gora, ohranjanje narave in čimprejšnje okrevanje turizma, zato je ta dan označila kot velik dan za markaciste.

Novela zakona se bo začela uporabljati 1. januarja naslednjega leta.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ERNA KURAT iz Medvod.

Znižali cene zdravljenja covidnih bolnikov

Vlada je sprejela Splošni dogovor za leto 2021, ki določa cene zdravstvenih storitev v javnem zdravstvenem sistemu. Po besedah ministra za zdravje Janeza Pokluka več sredstev namenja duševnemu zdravju otrok in mladostnikov ter primarnemu zdravstvu, nižje so cene zdravljenja covidnih bolnikov v bolnišnicah ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Brdo pri Kranju – Minister za zdravje Janez Poklukar je po četrtkovi vladni seji sporočil, da so v Splošnem dogovoru za leto 2021 posebno pozornost namenili področjem, ki so bila podhranjena že pred epidemijo, v zadnjem letu pa se je pomanjkanje na teh področjih le še bolj pokazalo.

Širi se program v centrih za duševno zdravje otrok

Strokovnjaki otroške in mladinske psihiatrije že nekaj časa opozarjajo, da je epidemija povzročila tako veliko povečanje števila otrok in mladostnikov z urgentnimi duševnimi motnjami, da na obstoječih oddelkih ne zmorejo več vsem zagotavljati urgentne bolnišnične obravnave. Minister Poklukar je dejal, da se povečuje število timov specialistične pedopsihiatrije v Pediatrični kliniki UKC Ljubljana za dva tima in zagotavljajo dodatne kapacitete v Psihiatrični kliniki Ljubljana. V centrih za duševno zdravje otrok in mladostnikov se program širi za dodatnih šest timov in v Zavodu Dornava za dodatnih šest primerov. Uvaja se plačilo po realizaciji v dejavnosti pedopsihiatrije. Zagotovili bodo dodatnih 2,2 milijona evrov v deležu obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Nihče naj ne bi ostal brez osebnega zdravnika

Na primarni ravni zdravstvene dejavnosti se po ministrovih besedah širijo timi splošnih ambulant ter otroških in šolskih dispanzerjev, ki so bili dogovorjeni že lani. Kot je še pojasnil: »Uvaja se tudi obveznost opredeljevanja splošnih zdravnikov

Nižje cene zdravljenja covidnih bolnikov v bolnišnicah so uskladili po presoji več tisoč obravnavanih primerov. / Foto: Gorazd Kavčič

v ambulantah družinske medicine do obremenitve glavinskih količnikov, tako da nobena zavarovana oseba ne ostane brez izbranega osebnega zdravnika.« Za širitve na primarni ravni se namenja 2,1 milijona evrov.

V UKC Ljubljana, UKC Maribor, Onkološkem inštitutu, Murski Soboti in Novem mestu se vzpostavljajo

Skupni finančni učinki Splošnega dogovora za letos znašajo dobrih 25 milijonov evrov v deležu obveznega zdravstvenega zavarovanja.

mobilni paliativni timi. Bolnišnice bodo zagotavljale dve ambulanti in hišne obiske. Finančne posledice za ZZZS v letu 2021 znašajo 1,8 milijona evrov.

Covid-19 z zapleti: zdaj 6301 evro, prej 16.001

Določene so nižje cene za storitve zdravljenja bolni covid-19, ki temeljijo na podatkih Univerzitetnih kliničnih centrov Ljubljana in Maribor. Minister Poklukar je pojasnil, da so cene uskladili

po presoji več tisoč obravnavanih primerov, medtem ko so bile lanske cene postavljene na podlagi prvih tristo primerov hospitalizacije zaradi covid-19.

Zdravljenje covid-19 brez zapleta po novem znaša 3523 evrov (prej 8000 evrov), zdravljenje te bolezni z zapleti znaša 6301 evra, (prej 16.001 evra) in zdravljenje z ven-

tilatorjem 37.924 evrov (prej 46.833 evrov). »Kljub znižanju so nove cene za covidne storitve še vedno za 34 odstotkov višje od cen za zdravljenje ostalih virusnih obolenj (gripa, zapleti pri gripi, ventilator),« je pojasnil minister.

Nov kadrovski normativ

Glede na kadrovske potrebe v domovih za starejše in posebnih zavodih za odrasle je določen nov kadrovski normativ na področju Nege III z namenom zaposlitve

tehnikov zdravstvene nege oziroma bolničarjev. Finančni učinek predloga znaša 4,4 milijona evrov.

Cepljenje dečkov proti HPV

Pomembnejše vsebine Splošnega dogovora za 2021 so še upoštevanje višine regresa za letni dopust za javne uslužbenke (3,8 milijona evrov v 2021), upoštevanje višine premije dodatnega kolektivnega pokojninskega zavarovanja (1,2 milijona evrov), širitev cepljenja s cepljenjem dečkov v šestem razredu proti humanim papiloma virusom (223 tisoč evrov), novi model plačevanja izvajalcev specialistične zunajbolnišnične storitve ORL, ki jih stimulira k skrajševanju čakalnih dob in števila čakajočih za prve preglede (brez finančnega učinka v 2021), prilagoditev standardov skladno z dokumentom Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege iz maja 2019 (1,98 milijona evrov) in sprememba načina financiranja referenčnih ambulant.

Spominska slovesnost v Češnjicah

Češnjice v Tuhinju – Občina Kamnik, Združenje borcev za vrednote NOB Kamnik in krajevni odbor NOB Tuhinj vabijo na slovesnost k spomeniku padlim v Češnjice, ki bo v nedeljo, 6. junija, z začetkom ob 10. uri. Zbrani se bodo poklonili padlim borcem, med njimi partizanskemu zdravniku dr. Petru Držaju, vodji ameriške vojne misije kapetanu Charlesu Fischerju, ameriškima oficirjema Juliusu Rosenbergu in Ernstu Knothu ter britanskima oficirjema majorju Mathewsu in poročniku Edwardu Parsu, ki so padli v teh krajih v obdobju 1944. in 1945. leta. Slavnostna govornica bo Valerija Skrinjar Trvr - Valči.

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Narava je v razcvetu zelene, razmere pa v odtenkih

V teh dneh nas lahko navdušuje zelena barva. Narava je v razcvetu, še bolj jo bodo s sončnimi žarki obsijali in ogreli prihajajoči dnevi. Zelena je res barva pomladi in je, kot navajajo različni viri, čustveno pozitivna barva. Je barva ravnotežja, harmonije, rasti, prenove, zelena obnavlja in vrača energijo ...

Zelena je barva upanja tudi v razmerah epidemije covid-19. Na vladnem semaforju sproščanja ukrepov zelena faza predvideva odpravo omejitev po vsej državi, veljajo splošni higienski ukrepi skladno s strokovnimi priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje in prepoved obratovanja barov in diskotek. Z zadnjo spremembo semaforja je dodano, da se ohranja pogoj PCT (prebolevalci, cepljeni, testirani); za katere dejavnosti vse, bomo izvedli sproti, ko bomo zeleno dejansko lahko zaživel. Kajti tudi ta zelena na semaforju ima, tako kot v naravi, več odtenkov. Ki pomenijo različno. »Zelena faza, v katero je pred dnevi vstopila Slovenija, je samo lokalna – opredeljena glede na presojo slovenskih epidemiologov, od katere točke naprej lahko ponovno vzpostavijo sledljivost stikov okuženih. Po kriterijih Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bole-

ni smo še daleč od te faze. Smo na pravi poti, a ni še čas za popolno sprostitve ukrepov,« je prejšnji teden povedala vodja strokovne svetovalne skupine za covid-19 pri ministrstvu za zdravje doc. dr. Mateja Logar. Kot je dodala, je letošnja situacija tudi povsem drugačna kot lani maja ali junija, ko skorajda nismo imeli okužb s koronavirusom. Napovedala je, da bo zato treba še nekaj časa vztrajati pri izvajanju vseh preventivnih ukrepov.

Kdo se tudi – morda upravičeno – jezi, ker barvni odtenki zelene na vladnem semaforju sproščanja ukrepov niso bili pojasnjeni že prej. Naš semafor se sicer nekoliko razlikuje od kriterijev Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni, kjer so merila za zeleno fazo potrjene okužbe na sto tisoč prebivalcev v 14 dneh in bi zeleno dosegli šele pri incidenci pod 25, pri nas pa se v zadnjih dneh giblje okrog dvesto.

Kako bo vlada odločila o ukrepih v prihodnjem tednu, še ne vemo oziroma bomo izvedeli praviloma jutri.

Zelena kljub vsemu ostaja tudi barva upanja; zato, da nam bo vsem lažje ... Upam, da bomo poleti lahko zaživel bolj sproščeno tudi »v glavi«. Terapija v tem trenutku naj bo sprehod v naravi, ki pa je res že čudovito obarvana – v zeleno, ki v naravi pomirja.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

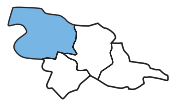
FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Odpri novi kolesarski poligon

V sredo so v Radovljici v starem delu športnega parka tudi uradno odprli novi kolesarski poligon.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Ob prvomajskih praznikov so se na novi kolesarski poligon, ki ga je Občina Radovljica uredila v starem delu športnega parka tik za zdravstvenim domom, že odpravili prvi kolesarji, v sredo pa so pripravili še uradno odprtje delno vkopane atrakcijskega parka, za katerega je občina namenila 67 tisoč evrov; dve tretjini sredstev so zagotovili iz proračuna, preostala sredstva z uspešno kandidaturo občine na javnem razpisu Fundacije za šport, so sporočili z občinske uprave.

Med prvimi so športni park preizkusili učenci OŠ Antona Janše. »Kot po naključju smo v aprilu dobili

donacijo 24 koles poganjalcev, ki se odlično obnesejo na t. i. pumptracku. Za nas je bližina in urejenost vseh športnih igrišč in druge športne infrastrukture ena najboljših stvari, ki nam jih mesto lahko ponudi,« je povedala ravnateljica Jelena Horvat.

Z nedavno ureditvijo bališča in novim kolesarskim parkom tudi stari del športnega parka dobiva novo, živahnijo in tudi privlačnejšo podobo, ki jo bodo predvidoma že v naslednjih tednih zaokrožili še preplastitev rokometnega igrišča, namestitve ograje in vrat okrog starega dela parka ter urbane opreme. V starem delu športnega parka bo potem veljal enak režim obratovanja in nadzora kot v novem delu.

V sredo so tudi uradno odprli kolesarski poligon v starem delu športnega parka v Radovljici. / Foto: Gorazd Kavčič

Razpis za spodbude gospodarstvu še odprt

Radovljica – Občina Radovljica tudi letos v proračunu namenja sredstva za spodbude gospodarstvu. Javni razpis, v okviru katerega bodo razdelili 32 tisoč evrov, je še vedno odprt. Prvi rok za prijavo se je sicer iztekel že v marcu, ker pa sredstva niso bila porabljena, ostaja razpis odprt do porabe sredstev oziroma do konca oktobra. Kot pojasnjujejo na občinski upravi, so spodbude namenjene odpiranju novih delovnih mest in samozaposlovanju. Na razpis se tako lahko prijavijo samostojni podjetniki, ki so se samozaposlili po 9. septembru preteklega leta ali letos, oziroma podjetja, ki so v primerjavi s preteklim letom povečala število zaposlenih. Prijavitelji so upravičeni do povračila stroškov zaposlitve, to je povračila plačila prispevkov ali plač, vendar največ do 2.400 evrov.

Preureditev središča Brezij

Urediti želijo nov park, dozidati muzej jaslic in zgraditi podzemno dvorano. Občinski svet je tokrat potrdil osnutek odloka o podrobnem prostorskem načrtu, dokument je še v javni obravnavi.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet je na majski seji vendarle potrdil osnutek odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu, ki za območje jedra Brezij s kompleksom svetišča, to je območje cerkve Marije Pomagaj – bazilike, Frančiškanskega samostana, obeh trgov pred cerkvijo, zunanega oltarja, Plečnikovega parka, novega parka, parkirišča ter nekaterih obstoječih in novih objektov, določa dopustne gradnje in namembnosti.

Na osnovi novega dokumenta naj bi bila tako na območju, namenjenem verski dejavnosti, mogoče gradnja podzemne dvorane, nadzidava in dozidava muzeja jaslic, nadzidava romarskega doma, novogradnja na mestu praznega objekta ob vstopu v park in pripadajočega gospodarskega objekta. Med parkom in cesto sta predvidena dva nova objekta za storitvene dejavnosti, travnik pa bi preuredili v park. Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, je za del območja, predvsem ureditev skupnih površin,

Novi prostorski dokument bo omogočil načrtovane spremembe in novogradnje v samem središču Brezij.

Na območju naj bi bile mogoče gradnja podzemne dvorane, nadzidava in dozidava muzeja jaslic, nadzidava romarskega doma, novogradnja na mestu praznega objekta ob vstopu v park in pripadajočega gospodarskega objekta.

predvidena izvedba arhitekturnega natečaja.

Osnutek odloka so obravnavali že na seji decembra lani, a je bil zaradi več pripomb predvsem na račun

prometne ureditve umaknjen z dnevnega reda. Pripombe svetnikov pa tudi krajanov so se nanašale predvsem na načrtovano novo prometno ureditev

v središču kraja, ki naj bi se po mnenju svetnikov bistveno bolj kot prebivalcem prilagajala obiskovalcem Marijinega svetišča. »Brezje so v svoji osnovi vas, ki mora biti urejena v skladu s potrebami prebivalcev in ne podrejena občasnim prireditvam,« je takrat predsednik krajevne skupnosti Izidor Arih povzel pripombe krajanov, ki sta jih posebno zmotili načrtovana ureditev krožnega prometa v središču vasi in obvoznica, speljana po kmetijskih zemljiščih.

V novem postopku so zato določbe in prikaze sprememb prometne ureditve iz načrta izločili, osnutek pa ponovno javno razgrnili; javna razgrnitev poteka še do prihodnje srede, dokument je objavljen na spletni strani Občine Radovljica.

Izdelavo načrta in potrebnih strokovnih podlag financira Slovensko Marijino narodno svetišče Brezje, ki je pobudnik izdelave OPPN, za del, ki predstavlja javne površine oziroma ceste, tudi za strokovne podlage, pa se sredstva namenja iz proračuna občine, so še pojasnili na radovljiški občinski upravi.

Vabijo na organizirano gibanje

Radovljica – Športna zveza Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje bo v tem letu dvakrat mesečno, predvidoma ob sobotah, organizirala splošno telesno vadbo in pohode, namenjene mladim od 7. do 15. leta starosti. Vadbe se predvidoma začnejo ta mesec, so sporočili s športne zveze, kjer dodajajo, da več informacij lahko vsi, ki bi se želeli priključiti tovrstni organizirani telesni vadbi, pridobijo na spletnih straneh športne zveze.

V Žirovnici želijo svoj dom

V žirovniški občini so v sodelovanju s podjetjem Comett domovi začeli priprave na gradnjo doma starejših občanov. Če bo šlo vse po načrtih, bi v njem prve stanovalce lahko sprejeli leta 2024.

URŠA PETERNEL

Breznica – Po besedah župana Občine Žirovnica Leopolda Pogačarja so o gradnji doma starejših občanov začeli razmišljati že pred leti. Po prvotnih načrtih naj bi zgradili enoto jeseniškega doma, a niso dobili zelene luči države. Tako so se

doma. Gre za okrog šest tisoč kvadratnih metrov zemljišč na Selu, za stavbo zdravstvene postaje.

Občina Žirovnica je že začela pripravljati delni občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za to območje, župan pa pričakuje, da bi vse postopke lahko zaključili do poletja prihod-

doma strošek investitorja. Ta bo tudi odkupoval zemljišča, ki so v zasebni lasti, lastnikov je več, Comett domovi pa je že začel pripravljati predpogodbe za odkup.

Kot je povedal župan Pogačar, naj bi po načrtih dom imel od 100 do 110 postelj, zaživel pa naj bi kot sodoben medgeneracijski center, ki bo ponujal tudi dnevno varstvo, pomoč na domu, posebno pozornost pa bodo namenjali osebam z demenco. Župan je posebno zadovoljen, da naj bi ob domu uredili tudi veliko zelenih površin.

Družba Comett domovi naj bi se še letos prijavila na razpis države za pridobitev koncesije, kar je tudi pogoj za začetek gradnje. Kot je še poudaril župan, bodo v domu prednost imeli domačini, a število postelj bo večje od potreb žirovniških občanov, tako da naj bi več kot polovica stanovalcev prišla iz drugih občin.

Ta čas v različnih domovih za starejše po državi biva 28 občanov Žirovnice, največ jih je v jeseniškem in radovljiškem domu.

povezali z zasebno družbo Comett domovi, ki ima že dom starejših Viharnik v Kranjski Gori in Pegazov dom v Rogaški Slatini. Oblikovali so tudi posebno delovno skupino, ki je proučila potrebe po tovrstni oskrbi v žirovniški občini, poleg tega pa so z občinskim prostorskim načrtom (OPN) opredelili območje, ki naj bi bilo namenjeno gradnji

nje leto. Sprejem OPPN bo podlaga za pridobitev gradbenega dovoljenja, in če bo šlo vse po načrtih, bi investitor, torej Comett domovi s partnerjem, lahko začel graditi leta 2023, dom pa bi prve stanovalce sprejel leta 2024.

Občina Žirovnica bo poskrbela za prostorske dokumente in se odpovedala komunalnemu prispevku, medtem ko bo gradnja

BREZPLAČNA OBJAVA

Velika družina srčnih ljudi.

Darujeva kri :)
Darujte še vi!

Peter in Lisa,
par

DARUJ

daruj-kri.si
f Daruj kri

Pokroviteljske akcije

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino
Blood Transfusion Centre of Slovenia

PETROL

Energija za življenje

Dnevi slepih in slabovidnih ustvarjalcev

Na Okroglem so potekali Dnevi kulture slepih in slabovidnih, ki jih je Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije pripravila v sodelovanju z Občino Naklo, njenimi kulturniki ter tamkajšnjo osnovno šolo in Biotehniškim centrom Naklo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Okroglo – Srečanja slepih in slabovidnih kulturnih ustvarjalcev v njihovem Domu od diha na Okroglem potekajo že več let, začeli so se kot likovne kolonije, z leti pa so se likovnikom pridružili tudi literarni in glasbeni ustvarjalci ter fotografi. »Gre za srečanja slepih in slabovidnih kulturnih ustvarjalcev iz vse Slovenije, namenjeno predstavitvi njihove dejavnosti. Po eni strani se predstavljamo samim sebi, se na delavnicah s priznanimi mentorji tudi učimo, po drugi pa se povezujemo tudi z lokalnim okoljem,« je povedal strokovni sodelavec Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSSS) Dušan Brešar Mlakar. Tako pri kulturnih dneh

sodelujejo z Občino Naklo, Likovnim društvom Lik, folklorno skupino, upokojeneci, Osnovno šolo Naklo in Biotehniškim centrom. Letos je sodelovalo petdeset udeležencev, med njimi 22 kulturnih ustvarjalcev na delavnicah, ki so jih vodili mentorji Ifigenija Simonovič (literarne delavnice), Lucijan Bratuš (likovne delavnice), Domen Pal (fotografske delavnice) in Lado Jakša (glasbene delavnice). Slepi in slabovidni pesniki, pisatelji, glasbeniki, slikarji, fotografi in snemalci nadaljujejo tradicijo velikih mož, kot so Milton, Homer, Braille in drugi, dodaja Dušan Brešar.

Ob kulturniških dnevih, ki soletosprvič potekali ob tednu ljubiteljske kulture, so odprli likovno razstavo V okvirju, ki

Dobro razpoloženi glasbeni ustvarjalci / Foto: Tina Dokl

bo v Pavlinovi galeriji odprta še do 14. junija. Posvetili so večer literatu Francetu Pičniku (o njem je spregovorila Danica Bakovnik iz KUD Visoko), domačini so predstavili pomembnega Naklanca, ruskega dvornega zdravnika dr. Gregorja Voglarja.

Na čajanki so postregli s čajem dr. Voglarja in z naklanskim pecivom s kranjsko klobaso, mafini in naklanskimi žepki, sprejeli so tudi obisk cesarja Franca Jožefa. Dušan Brešar in Mira Novak sta predstavila sestro Agneta Zupana, dobrotnico slepih,

Na likovnih delavnicah je ustvarjala tudi Janka Kus z Jesenic.

prvo predsednico ženskega učiteljskega društva in borbo za pravice učiteljev. Podelili so tudi nagrado za življenjsko delo na področju kulturne dejavnosti za leto 2020, ki jo je prejel France Žerdoner iz Velenja. V spomin na srečanje so v parku dvorca na

Okroglem posadili jablano stare sorte bobovec.

Kot je še povedal Dušan Brešar, so bili med kulturnimi ustvarjalci tudi gorenjski člani ZDSSS, in sicer skupina likovnikov, saj v tej dejavnosti na Gorenjskem še posebej blestijo.

Predelali invalidske vozičke sošolcev

Dijaki so se lotili predelave invalidskih vozičkov, tako da so stare akumulatorje zamenjali z novimi litijevimi baterijami in vgradili fotovoltaične panele. Vozički imajo lahko celo ogrevan sedež, na njih pa je mogoče polniti mobilni telefon ali računalnik.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »S predelavo vozička sem zelo zadovoljen. Še največ veselja imam z novim akumulatorjem, ki mi omogoča hitrejšo vožnjo po klancu navzgor, pri kateri zlahka dosegam hitrost 11 km/h, kar je velika razlika od prejšnjih 9 km/h. Velika prednost novega akumulatorja je tudi njegova vzdržljivost, saj z njim lahko prevozim daljšo razdaljo, kljub manj pogostemu

polnjenju. Velika pridobitev je tudi možnost polnjenja telefona, računalnika ter drugih naprav. Gretja sedežev sem se sprva najbolj bal, saj sem mislil, da bo vplivalo na udobno sedenje. K sreči temu ni tako in v hladnih zimskih dneh mi pride zelo prav.« Tako je svojo izkušnjo s predelanim invalidskim vozičkom opisal Gal Skuk.

Voziček so mu predelali dijaki v sklopu projekta E-voziček: Dimenzioniranje

e-pogonov za poklicne šole – invalidski vozički. Dveletni izobraževalni projekt je potekal pod okriljem organizacije Alpe Adria Green z Jesenic in ob sofinanciranju Eko sklada in ministrstva za okolje iz sredstev sklada za podnebne spremembe. V njem je sodelovalo več kot šeststo dijakov, učiteljev in mentorjev iz srednjih šol iz vse države.

Kot je povedal vodja projekta Tony Mlakar iz Alpe Adria Green, so s projektom

dijake srednjih tehniških šol želeli seznaniti, usposobiti in izobraziti za načrtovanje in ravnanje z različnimi vozili na električni pogon, ne zgolj z električnimi avti.

Osrednjo pozornost so namenili predelavi invalidskih vozičkov, ki so jim dijaki zamenjali stare svinčene akumulatorje z novimi litijevimi baterijami, nadgradili vozek z električnimi priključki ali pa celo dogradili senčno streho z vgrajenimi fotovoltaičnimi paneli. S tem so po-

Ena od ekip dijakov, ki so predelali invalidski voziček.

Dijaki so predelali in nadgradili invalidske vozičke svojih sošolcev, prijateljev ali drugih mladih, ki jih je bolezen ali pa nesreča prikrajšala za normalno mobilnost.

udarili pomen trajnostne mobilnosti in pokazali, da lahko z inovativnimi rešitvami omogočijo invalidom lažjo uporabo in večje zadovoljstvo.

»V Alpe Adria Green smo veseli in ponosni, da imamo v Sloveniji take mlade, ki jim poleg želje do pridobivanja znanja veliko pomeni tudi skrb za okolje skozi nove tehnologije in tudi sočutje do tistih, ki potrebujejo pomoč,« je poudaril predsednik društva Vojko Bernard.

Razstava ročnih del

V Muzeju Šenčur je do 6. junija na ogled razstava ročnih del članov Medobčinskega društva invalidov Kranj.

SAMO LESJAK

Šenčur – Odprtje razstave v šenčurskem muzeju je sovpadlo z mednarodnim muzejskim dnevom. Marljive članice in člani društva se na razstavi, ki je na ogled še v torek in petek od 17. do

devetsto članov, v njem pa nudijo neposredno pomoč ter izvajajo posebne socialne programe in številne aktivnosti, kot so obiski na domu, izobraževanje, pomoč pri okrevanju, rekreativne dejavnosti, različne delavnice, srečanja ter obiski kulturnih pri-

Razstavljeni izdelki v šenčurski muzej privabljajo veliko obiskovalcev. / Foto: Gorazd Kavčič

19. ure in v nedeljo od 10. do 12. ure, predstavljajo s pleteninami, kvačkanih, lesenimi in šiviljskimi izdelki, vizitkami, izdelki, narejenimi s t. i. quilling ter servietno tehniko, sestavljanjkami ter slikami.

Medobčinsko društvo invalidov Kranj, kot ga je na odprtju predstavil njegov predsednik Janez Zelnik, deluje že več kot petdeset let, in sicer na področju nekdanje kranjske občine. Šteje skoraj

reditev. Glavni cilj društva pa je zagotoviti invalidom vključevanje v družbo in sodelovanje v vsakdanjem življenju ter jim nuditi podporo pri opolnomočenju za soočanje z invalidnostjo in težavami, ki jo spremljajo.

Janez Zelnik je povabil vse člane društva, da se pridružijo pri ustvarjanju, ki poteka v prostorih društva na Trgu Prešernove brigade v Kranju vsak ponedeljek med 15. in 17. uro.

Rikli tudi v digitalni obliki

MATEJA RANT

Bled – V Turizmu Bled v okviru projekta digitalizacije kulturne dediščine pod delovnim naslovom Digirikli Bled z uporabo sodobnih orodij digitalizacije ustvarja nova, edinstvena doživetja na inovativen način. Kot poudarjajo, projekt predstavlja začetek sistematičnega pristopa k razvoju in oblikovanju novih unikatnih doživetij z digitalnim inoviranjem kulturne dediščine. Osrednja tema je Arnold Rikli, začetnik zdraviliškega turizma na Bledu.

»Naš cilj je, da v okviru projekta razvijemo celovit produktni koncept dediščine Arnolda Riklija, ki bo predstavljal podlago za razvoj edinstvenih, zelenih, butičnih doživetij, prilagojenih željam in interesom glavnih ciljnih skupin gostov pod skupnim imenom

Po poteh Arnolda Riklija,« so pojasnili v Turizmu Bled in dodali, da bodo v sklopu projekta pripravili idejno zasnovo in na njeni podlagi doživetja, ki bodo vključevala tudi prve tri digitalizirane enote kulturne dediščine, povezane z Riklijem, to so: Riklijevo zdravilišče, spomenik Arnoldu Rikliju na Straži in vremensko hišico s spominsko ploščo v Zdraviliškem parku. Že letos poleti bodo poskusno uvedli enega od novih produktov, to je Z Arnoldom Riklijem na Stražo, ki se bo odvijal vsako soboto v juliju in avgustu. Pohon v živo bodo kombinirali z digitalnimi vsebinami. »Preostalo bo zaživelo v jeseni, ker je proces zahteven in dolg.« Omenjena ponudba bo v prvi vrsti namenjena obiskovalcem Bleda in vsem drugim, ki jih ta tematika zanima, so še razložili v Turizmu Bled.

Soglasje Skupni občinski upravi občin Gorenjske

Naklo – Nakelski občinski svetniki so na nedavni seji sprejeli odlok o ustanovitvi Skupne občinske uprave občin Gorenjske. Trenutno delujeta dva organa skupne občinske uprave, Medobčinski inšpektorat Kranj s šestimi občinami ustanoviteljicami ter Skupna služba notranje revizije Kranj s štirimi občinami ustanoviteljicami (med njimi je Naklo). Zakon o financiranju občin je na novo določil financiranje skupnih občinskih uprav, pogoj za višji odstotek državnega sofinanciranja posamezne naloge od skupno enajstih pa je, da se naloga opravlja za najmanj tri občine. Nakelski svetniki so v prvem branju potrdili tudi odlok o ustanovitvi skupne medobčinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo (MIR) občin Radovljica, Škofja Loka, Medvode in Naklo. Obstoječemu MIR občin Radovljica in Naklo se, če bo odlok sprejet, pridružujeta torej še dve. Nakelski župan Ivan Meglič je zagotovil, da se za občino Naklo s tem ne bo praktično nič spremenilo, saj ena od predvidenih dveh poslovnih enot ostaja v Radovljici, drugo naj bi odprli v Škofji Loki.

Ocena varnosti: zelo dobro

Kamnik – Kamniški občinski svetniki so se na majski seji občinskega sveta seznanili z informacijo o stanju javne varnosti na območju občine v minulem letu, ki jo je predstavil komandir Policijske postaje Kamnik Aleksander Perkič. Kot je dejal, se varnostne razmere na območju občine v minulem letu niso bistveno poslabšale in ostajajo na ravni minulih let, zato ocena ostaja zelo dobro. Iz poročila, ki so ga prejeli svetniki, je med drugim razbrati, da so zabeležili manj velikih tatvin, povečali raziskanost kriminalnih dejanj, a tudi ujeli za kar dvajset odstotkov več prehitrih voznikov. Obravnavali so tudi štirinajst preprodajalcev drog, k sreči pa lani ni bilo nobene smrtno žrtve na kamniških cestah, prav tako so zabeležili upad poškodovanih. »V občini Kamnik živite relativno varno,« je komandir sklenil svoje poročilo.

Na jezeru nočejo plastike

◀ 1. stran

Kot je še pojasnjeno v obrazilu odloka, določilo prav tako ne velja za bližnje stalne gostinske in podobne obrate, temveč zgolj za območje neposredno ob obali jezera.

Določilo o prepovedi uporabe večjih plastičnih kopalnih pripomočkov velja za

V Bohinju poudarjajo, da ne prepovedujejo kopanja v jezeru, čeprav bi ga zaradi lege v Triglavskem narodnem parku lahko. Želijo le, da se obiskovalci spoštljivo obnašajo do okolja in narave.

predmete, ki niso plovila. Mednje sodijo predmeti in pripomočki, ki so narejeni iz plastike, na primer napihljive blazine, plavajoči napihljivi gradovi, flamingi, palme in podobno. Prepoved pa ne velja za kopalne pripomočke, ki so namenjeni

zagotavljanju varnosti kopalca, prav tako ne tako za pripomočke otrok, starejših, gibalno oviranih ter za pripomočke, ki varujejo pred utopitvijo.

Kot poudarjajo na občini, večje število kopalnih pripomočkov poleg tveganja za prenos tujerodnih vrst negativno vpliva na doživljanje Bohinjskega jezera z ruše-

njem vizualne estetske komponente. Predvajanje glasne glasbe na obrežju jezera pa ima vpliv na višanje hrupa v poletnih mesecih, na nezadovoljstvo obiskovalcev, kajenje miru in nižanje ravni doživljanja naravnega območja jezera.

Neprimerno oskrbo in mučenje je treba prijaviti

Primere, kjer so živali deležne neprimerne oskrbe ali mučenja, je treba po besedah sogovornic nujno prijaviti veterinarski inšpekciji.

MAŠA LIKOSAR

Škofja Loka, Šenčur – Kot je pojasnila Monika Koprivnikar, vodja zavetišča za mačke Mačji dol v Škofji Loki, so pri mačkah največji problem preštevilna legla novih mladičev, kar vodi v preveliko populacijo in pogosto v pomanjkljivo oskrbo. »Na podeželju so neposredno vidni problemi neoskrbljenih, shiranih in preštevilnih mačk na kmečkih dvoriščih. Mnogim se tak prizor žal zdi popolnoma sprejemljiv, zato je še toliko težje urejati oskrbo živali,« je dejala Koprivnikarjeva in nadaljevala: »V mestih še vedno veliko ljudi namerno množi mladiče svojih mačk, ki jih potem poskušajo oddati, kar ni nič manj problematično od kmečkih dvorišč.«

Koprivnikarjeva poudarja, da bi morali veterinarski inšpekciji prijaviti vsakega lastnika živali, ki ne poskrbi za žival v skladu z zakonom o zaščiti živali, kar pomeni, da živali ne zagotovi primerne hrane, zavetja, veterinarske oskrbe, odsotnosti stresa in drugih osnovnih pogojev. Zakonsko sta obvezni tudi sterilizacija in kastracija, ki bi v veliki meri rešili

Veterinarski inšpekciji bi morali prijaviti vsak primer mučenja živali in neprimerne oskrbe, česar so najpogosteje deležne mačke. / Foto: Tina Dokl

probleme neprimerno oskrbljenih mačk. »V praksi se inšpekciji prijavi zelo malo primerov neprimerne lastništva živali, kamor sodita zlasti zanemarjanje in nekontroliran razplod,« je dejala in dodala: »Delo inšpektorjev se mi zdi precej učinkovito pri spremembah na področju blaginje živali. Marsikdaj bi morali biti izrečeni strožji ukrepi, zgodi se tudi, da v primerih, ko gre za jasno kršitev zakona in slabe razmere za živali, ni izrečen noben ukrep.«

Kljub vsemu Koprivnikarjeva poziva, da slabo oskrbo živali prijavite. »Več kot bo

nadzora, bolje bo. V nekaterih primerih se stanje živali po inšpekcijskem pregledu vseeno izboljša, saj se ljudje bojijo kazni, včasih pa potrebujejo samo nekaj spodbude in zavedanje, da je okolica opazila, kaj se pri njih dogaja.«

V Šenčurju več poškodovanih živali

V Šenčurju in okolici so obravnavali več primerov napada na živali. »Kar nekaj psov in mačk je bilo zastrupljenih, zgodilo se je tudi, da je bil večkrat zastrupljen isti pes,« sta

pojasnili veterinarke, ki delata v Šenčurju, Nina Reya in Manca Hudobivnik ter dodali, da so nekaj živalim odstranili tudi metke zračne puške. Kljub temu da so pasti, imenovane skobci, prepovedane, sta bila lani pri njih sprejeta dva mačka, ki sta se ujela vanje. »Prvemu je bilo treba skrajšati tačko nad zlomom. Pri drugem nam je z dolgotrajnim zdravljenjem uspelo ohraniti obe tački. Prav tako smo imeli mačka, ki je prišel domov brez repa,« sta povedali.

Zadnji primer nepojasnjene poškodbe, ki sta ga obravnavali, je bil muc, ki je imel težje poškodbe glave. »Lastniki živali za svoje poškodovane in zastrupljene živali poskrbijo. Z namenom ohranitve sosedskih odnosov in ljubelega miru pa stvari največkrat ostanejo le pri zdravljenju. Tako do prijave mučenja živali ne pride oziroma redko, a take primere bi morali nujno prijaviti,« sta poudarili in še dodali: »Veterinarski inšpektorji morajo in tudi reagirajo na prijave. Prav tako je bilo steriliziranih in kastriranih kar nekaj mačk, ker je bilo tako navodilo veterinarskega inšpektorja.«

da so takšni ukrepi potrebni, če želijo dosegati zastavljeno raven turizma. Kot poudarjajo, ne prepovedujejo kopanja v jezeru, čeprav bi ga zaradi lege v Triglavskem narodnem parku lahko, temveč želijo le, da se obiskovalci spoštljivo obnašajo do okolja in narave.

Sicer pa so na isti seji potrdili tudi dopolnitev odloka o prometnem režimu, ki

prepoveduje vožnjo s kolesi po severnem obrežju jezera. Kot so pojasnili, želijo s tem zagotavljati naravno stanje severnega obrežja, ki je eden najboljčutljivejših predelov jezera. Namen prepovedi je tudi zmanjšanje konflikta s pohodniki, saj gre za pot čez pašnike, skozi grmičevje in gozd, ki je preozka za srečevanje večjega števila sprehajalcev in kolesarjev.

Obiskovalce bodo na nova pravila najprej le opozarjali. / Foto: Gorazd Kavčič

Lani slabše tudi izvozniki

Gorenjski izvoz je lani padel za skoraj desetino, uvoz še za dve odstotni točki bolj. Število brezposelnih na Gorenjskem v zadnjih mesecih počasi, a stabilno upada.

SIMON ŠUBIC

Kranj – O pričakovanem slabšem poslovanju gorenjskega gospodarstva v koronskem letu 2020, ko so gospodarske družbe v regiji realizirale za šest odstotkov (6,83 milijarde evrov) manj prihodkov kot v letu 2019, ustvarile za 37 odstotkov manj (214 milijonov evrov) neto čistega dobička, število zaposlenih pa zmanjšale za 840 (konec lanskega leta 45.265 zaposlenih), smo poročali že v petek. Poglejmo še nekaj drugih podatkov o poslovanju gospodarskih družb, podjetnikov in združenj v lanskem letu, kot jih je iz letnih poročil povzela kranjska izpostava Agencije RS za javnopravne evidence in storitve (Ajpes).

Gorenjske družbe, ki so lani poslovale negativno, so skupno pridelale 120,8 milijona evrov čiste izgube, kar je glede na leto pred tem 3,3-krat več in je pomenilo 36 odstotkov ugotovljenega čistega dobička regije. »Tri najst velikih družb je pridelalo več kot polovico čiste izgube vseh družb v regiji. Izgubo so v primerjavi s preteklim letom velike družbe

Zdenka Kajdiž, vodja kranjske izpostave Ajpesa / Foto: arhiv GG

povečale skoraj za devetkrat,« je poudarila Zdenka Kajdiž, vodja kranjske izpostave Ajpesa. Čisti dobiček regije je sicer znašal 334,32 milijona evrov, enajst odstotkov manj kot predlani, v skupnih prihodkih pa je znašal 4,9 odstotka, kar je najmanj v zadnjih petih letih. V rdečih številkah so leto 2020 zaključile družbe v občinah Jesenice, Cerklje na Gorenjskem in Radovljica, kar tri četrtine neto čistega dobička pa so ustvarile družbe iz občin Škofja Loka in Kranj.

Lanska povprečna mesečna obračunana bruto plača je na Gorenjskem znašala 1.765 evrov, 43 evrov več kot v letu 2019 in devet evrov manj od povprečne slovenske plače. Vsak zaposleni na Gorenjskem je v povprečju ustvaril 43.659 evrov neto dodane vrednosti, kar je za tri odstotke slabše kot leto poprej in sedem odstotkov pod slovenskim povprečjem.

Po besedah direktorice gorenjske regionalne gospodarske zbornice Jadranke Švarc je gorenjsko

gospodarstvo lani izvozilo za 2,5 milijarde evrov blaga (slabih deset odstotkov manj kot v letu 2019), uvozilo pa za 1,8 milijarde blaga, kar je skoraj 12-odstotni padec. Zaradi epidemije je bila najbolj prizadeta panoga turizma, saj so na Gorenjskem lani tuji gostje ustvarili le 31 odstotkov predlanskih nočitev. Težko situacijo so po zaslugi turističnih bonov nekoliko ublažili domači gostje, ki so število nočitev povečali za 75 odstotkov.

Na Gorenjskem je bilo sicer konec aprila registriranih 5.568 brezposelnih oseb, kar je za 14,7 odstotka manj kot pred letom dni in za 4,9 odstotka manj kot marca letos, je razložil direktor kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje Uroš Kopavnik. Stopnja registrirane brezposelnosti je tako aprila znašala šest odstotkov, kar je tradicionalno precej bolj kot v Sloveniji (8,5 odstotka). Povprečni čas brezposelnosti je bil 15,3 meseca (v Sloveniji 28,1 meseca). »Vsi kazalniki, ki se tičejo brezposelnosti, lepo počasi stabilno padajo,« je poudaril.

Turisti so željni potovanj

V treh turističnih agencijah na Gorenjskem smo se pozanimali, kolikšno je povpraševanje po turističnih aranžmajih in katere destinacije so turistom trenutno najbolj privlačne.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Povpraševanja po turističnih aranžmajih je po besedah Marka Dokleje iz turistične agencije Odklop.com za odtenek več kot v preteklih mesecih, vendar se upad realizacije v primerjavi z meseci pred epidemijo še vedno giblje od sedemdeset do devetdeset odstotkov. Podoben delež upada je zaznal Brane Klančar, direktor Turistične agencije Chebul. Nasprotno pa je v Agenciji Oskar trenutno povpraševanje enako kot pred epidemijo. »Povpraševanje je

predstavijo in jih ažurno obveščajo o aktualnih spremembah, zaradi česar ne prihaja do večjih težav. »Potniki imajo največje zadržke glede vnaprejšnjih rezervacij, saj ni znano, ali bodo vstopni pogoji, ki veljajo danes, enaki tudi na dan odhoda. Ti se namreč dnevno spreminjajo. Za večino destinacij je potreben negativen izvid PCR-testa, ki ni starejši od 72 ur, za nekatere zadostuje potrdilo o cepljenju proti covidu-19 oziroma prebolelost boleznimi. Nekateri redke države ne zahtevajo nič od navedenega, ven-

Turizem se prebuja, ob tem pa se tako turistične agencije kot destinacije trudijo, da bi turistom olajšale potovanja.

Električni avto za pomoč na domu

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Župan Občine Šenčur Ciril Kozjek je direktorici Doma upokojencev Kranj Nadji Gantar izročil ključke električnega vozila za potrebe pomoči na domu in zaželel srečno vožnjo socialnim oskrbovalkam, ki ga bodo potrebovale za svoje obiske pri starostnikih. Kot je ob tem povedala Nadja Gantar, zdaj oskrbujejo 28 starejših iz občine Šenčur, z njimi pa dela pet oskrbovalk. Zdaj bo njihovo delo lažje, saj jim avtomobil predstavlja pomemben delovni pripomoček.

Ciril Kozjek in Nadja Gantar ob vozilu / Foto: Tina Dokl

Dom upokojencev Kranj, ki sicer izvaja storitev pomoči na domu tudi v drugih občinah, za zdaj razpolaga s 13

službenimi vozili, dve med njimi sta tudi električni. Za starostnike, ki niso vključeni v institucionalno varstvo,

temveč se želijo starati na svojih domovih, skrbi 35 oskrbovalk. Preostale pri delu uporabljajo lastne avtomobile, je dodala vodja pomoči na domu v kranjskem domu upokojencev Jelka Humar.

To je prvo električno vozilo, ki so ga letos kupili v občini, na drugo še čakajo, je povedal župan Ciril Kozjek, namenili pa ga bodo projektu Prostofer. Dobili ga bodo junija ali julija, nato pa namestijo v okviru Zlate mreže usposobiti prostovoljne voznike za brezplačne prevoze starejših, ki že zdaj veliko povprašujejo po tej možnosti.

Uspešna čistilna akcija

SUZANA P. KOVAČIČ

Rateče – V Planici je minulo soboto potekala nova uspešna čistilna akcija, ki jo že tradicionalno pripravijo ob koncu sezone tekmovalci. To je bila peta izvedba akcije, ki se je letos udeležilo rekordnih dvesto petdeset

planiških delavcev, se pravi, da z izjemo lanskega leta poteka že od leta 2016. V sicer že tako eni izmed najlepših dolin v Sloveniji nikoli ne zmanjka dela, kar pa planičarjem ne predstavlja problema, prej izziv in priložnost za sproščeno druženje pod Poncami.

Foto: SZS

Nova terenska vozila in prostori

◀ 1. stran

Gorska reševalna zveza Slovenije (GRZS) poletusku paj z Upravo RS za zaščito in reševanje (URSZR) postopoma nadomešča izrabljena intervencijska vozila v družtvih GRS. Letošnji nakup šestih novih intervencijskih vozil je stal 330.126 evrov, denar pa je prek URSZR prispevalo ministrstvo za obrambo. Vozila, že opremljena za namen gorskega reševanja, so letos prejeli gorski reševalci iz Radovljice, Kranja, Škofje Loke, Ljubljane, Koroške in Tolmina. »Zaradi potreb po obnovitvi reševalne opreme in nakupu sodobne, novejšje opreme, nam je bilo v lanskem letu s strani URSZR zagotovljenih dobrega pol milijona dodatnih finančnih sredstev,« je povedal predsednik GRZS Janez Rozman. »Nesreče so od naše postaje kar oddaljene, zato moramo kar nekaj kilometrov odpeljati po cestah in naprej po gorskih poteh, zato moramo imeti vzdrževana vozila,« se je novega vozila razveselil načelnik GRS Škofja Loka Roman Hartman.

Tržiški gorski reševalci so, potem ko so jih pred štirimi leti na Policijski postaji Tržič, kjer so imeli svoj domicil, obvestili, da se bodo morali zaradi prostorske stiske izseliti, svoje nove prostore dobili v nekdanjih prostorih Komunale Tržič v Pristavi. Občina Tržič jih je namreč brezplačno

prenesla v last ministrstva za obrambo, ki je prek URSZR poskrbelo za preureditev nekdanjih delavnic komunalnega podjetja, tržiški gorski reševalci pa so z lastnimi sredstvi in s pomočjo donatorjev poskrbeli za notranjo opremo. Nove prostore so ob tej priložnosti predali v uporabo GRS Tržič. »S tem bodo imeli naši reševalci tisto osnovno, kar smo jim kot družba dolžni in poklicani zagotoviti,« je poudaril tržiški župan Borut Sajovic. »Da imamo svoje prostore, kjer lahko hranimo opremo, se izobražujemo, vadimo, se zbiramo in izvozimo na intervencije, je velika pridobitev za sedanje gorske reševalce v Tržiču in tudi za naslednje generacije,« je dejal Janez Primožič, načelnik GRS Tržič. »Takšni prostori, kot jih imamo zdaj, bi lahko postali prostorski standard za društva GRS,« je dodal.

»Današnji dogodek kaže preprosto sporočilo, da skupaj zmagujemo, če se le pokaže volja po sodelovanju. V tem primeru je šlo za sodelovanje GRZS, GRS Tržič, Občine Tržič in ministrstva za obrambo. Le to spiše zgodbe o uspehu,« pa je dejal minister Tonin. »Tržiški primer tudi vzpostavlja model, ki ministrstvu omogoča, da se vključuje v tovrstne investicije. Občina je na ministrstvo prenesla prostore, in ker so zdaj naši, lahko vanje investiramo,« je dodal.

O Valjavcu in Nagliču

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Preddvor – Velika Slovenca izpod Storžiča, Matija Valjavac in Matija Naglič, so v Preddvoru naslovili mednarodni simpozij, ki bo v petek, 4. junija, potekal v tamkajšnjem kulturnem domu. Simpozij je eno od osrednjih dejanj ob letošnjem kulturnem prazniku, organizira pa ga Kulturno društvo Josipine Turnograjske v sodelovanju z občino in Zavodom za turizem Preddvor.

Matija Valjavac (1831–1897) je bil izjemen jezikoslovec, pesnik, zbiratelj ljudskega slovstva, prevajalec in pripovednik. Matija Naglič (1799–1854) je bil zbiratelj in zapisovalec cerkvenih pridig. Zbral je številne slovenske knjige, prepisoval, sestavljal njihova kazala, registriral je nabožna besedila v slovenskem jeziku in jih ob večerih pripovedoval na vaških sestankih. O obeh

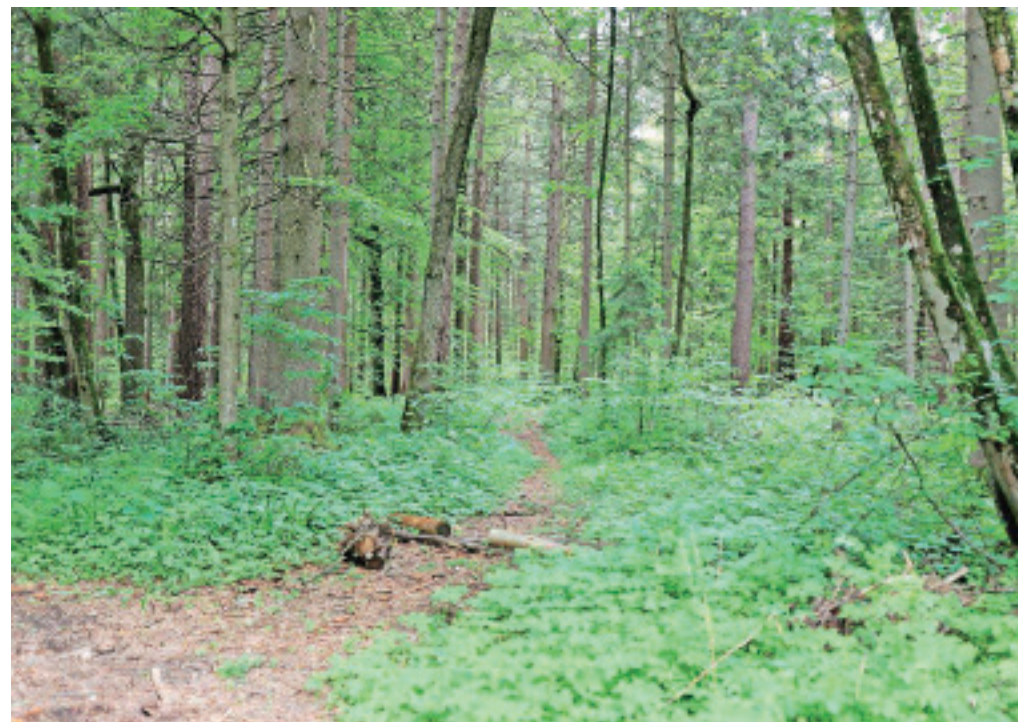
literatih bodo razpravljali: ddr. Mira Delavec Touhami (Nemčija), prof. dr. Katja Sturm-Schnabl (Avstrija), prof. dr. Vladimir Huzjan (Hrvaška), dr. Milan Dolgan (Slovenija) Kasilda Bedenk (Avstrija), prof. dr. Milena Mileva Blažič (Slovenija), izredna članica SAZU ddr. Marija Stanonik, redna univ. prof. v pokoju (Slovenija), Marinka Cerinšek (Slovenija), dr. Franc Križnar (Slovenija), prof. dr. Alojz Jembrih (Hrvaška), mag. Franceska Žumer (Slovenija), prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec (Slovenija), dr. Miha Markelj (Slovenija), Tereza Lombar (Slovenija), Petra Lombar Premru (Slovenija), Slavko Prezeli (Slovenija), Abdelkader Touhami (Slovenija). Simpozij bodo ob 18. uri sklenili s svečano prireditvijo, na kateri bodo predstavili tudi obsežen zbornik s prispevki o Valjavcu in Nagliču.

Za gozdove Udin boršta predlagajo strožji režim

Okoljska organizacija Alpe Adria Green in podpisniki peticije za ustrezno zaščito Udin boršta predlagajo zavodu za gozdove, da v novem gozdnogospodarskem načrtu za enoto Preddvor določi za gozdni kompleks Udin boršt strožji varovalni režim. V zavodu odgovarjajo, da bodo njihove predloge skrbno preučili.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V kranjski območni enoti zavoda za gozdove že pripravljajo nov gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Preddvor, s katerim naj bi usmerjali razvoj in gospodarjenje z gozdovi v obdobju 2022–2031. Trenutno izvajajo meritve in opise sestojev, javna obravnava načrta pa bo predvidoma prihodnje leto poleti. V razpravo o pripravi načrta so se že zdaj vključili mednarodna nevladna organizacija za varstvo okolja in narave Alpe Adria Green (AAG) ter podpisniki peticije (do 24. maja jo je podpisalo 1025 občanov iz občin Kranj, Naklo in Tržič), ki si želijo, da bi gozdni kompleks Udinboršt dobil strožji varovalni režim, ki bi upošteval strokovna spoznanja o njegovi visoki ekološki, socialni, biotski in krajinski vrednosti. Tako predlagajo, da naj celotni gozdni kompleks pridobi prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot; predlog pa utemeljujejo s tem, da je območje Udin boršta naravna vrednota državnega pomena in da je na njegovem območju še dvajset drugih naravnih vrednot, med njimi tudi zavarovan gozdni rezervat Kriva jelka. Zaradi izjemno poudarjene socialne funkcije Udin boršta predlagajo, da se v širšem pasu ob pohodnih poteh pušča drevje do večje starosti in večje debeline, da se sečni ostanki odstranijo v območju desetih metrov levo in desno od pohodnih poti, da se določijo površine sestojev, kjer bo proizvodna doba daljša, in da se prepove lovljenje prostoživečih živali. Celotno območje

V zavodu za gozdove zagotavljajo, da so gozdovi v spominskem parku Udin boršt pri gozdarskem načrtovanju deležni posebne pozornosti. / Foto: Tina Dokl

gozdnega kompleksa naj bi po predlogu AAG in podpisnikov peticije pridobilo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, saj kot pomemben otok sredi kmetijske in urbanizirane krajine zagotavlja življenjski prostor rastlinskim in živalskim združbam, tudi številnim redkim in ogroženim vr-

poveča. Ker so nižinski gozdovi, kjer prevladuje borovje, v kranjski občini zelo redki, predlagajo ohranitev takšnih gozdov; predlagajo pa tudi, da bi v gozdovih na južnem delu kompleksa ohranili prvo stopnjo poudarjenosti njihove rekreacijske, zdravstveno-higienske, klimatske in estetske funkcije.

V kranjski območni enoti zavoda za gozdove sta v postopku sprejemanja gozdnogospodarska načrta za enoti Cerklje in Jelendol, letos so v delu načrt za enoto Kokra ter območni gozdnogospodarski in območni lovskoupravljavski načrt, prihodnje leto naj bi izdelali še načrta za enoti Preddvor in Jezersko.

stam. Za ohranjanje biotske raznovrstnosti predlagajo zavodu za gozdove, da v načrtu določi »ekocelice«, to je območja, kjer bi posamezna drevesa ali manjše skupine dreves prepustili staranju oziroma naravnemu razkroju, ali da število teh celic še

Kot so povedali v kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, bodo pri obnovi gozdnogospodarskega načrta enote Preddvor skrbno preučili predloge AAG in podpisnikov peticije. Zavod namreč v postopku izdelave načrtov sodeluje

tudi z organizacijami s področja varstva narave, pri tem pa so še posebne pozornosti ter skrbne preučitve smeric in ukrepov deležni gozdovi s posebnim namenom in gozdovi na območju Nature 2000. To velja tudi za gozdove v spominskem parku Udin boršt, ki je od 1985. leta dalje z odlokom tedanje Občine Kranj zavarovan kot zgodovinski in kulturni spomenik. Postopek sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov je zakonsko določen, del tega postopka so tudi javne razprave in javne obravnave načrtov, na katerih lastniki gozdov in zainteresirana javnost lahko dajo pripombe na načrt. V zavodu ob tem dodajajo, da je pobude, ki prekomerno posegajo v pravice drugih, družbe in narave, težko uravnotežiti in upoštevati, saj sta gozd in gozdni prostor neizmerno velika dobrina in neprecenljiv ekosistem.

Pibernikovo ime čitalnici, ne knjižnici

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so prejšnji teden na predlog podžupana Janeza Černeta sklenili, da po umrlem profesorju Francetu Piberniku poimenujejo čitalnico v Mestni knjižnici Kranj

(MKK) in ne same knjižnice, kot je predlagalo društvo Trma. Poskusili bodo tudi pridobiti vsaj del njegove literarne zapuščine, pred stavbo knjižnice pa bodo postavili Pibernikov doprsni kip.

Černe je razložil, da je mestni svet sledil predlogu

zaposlenih v MKK, s katerim so nadomestili prvotni predlog, da se po profesorju poimenuje knjižnica. »V MKK menijo, da so dolga poimenovanja nepraktična in se v praksi ne primejo, v primeru kranjske knjižnice pa to tudi ni potrebno, ker je

samo ena. Sprememba imena bi prinesla tudi stroške, po oceni knjižnice okoli 104 tisoč evrov. MKK zato predlaga, da bi namesto preimenovanja pridobili vsaj del Pibernikove zbirke in po njem poimenovali čitalnico,« je razložil podžupan.

Izzivi, kot jih še ni bilo

V dobrem letu dni epidemije so se z novimi izzivi srečali tudi izvajalci pomoči družini na domu. Izkušnje dveh gorenjskih domov starostnikov kažejo, da se število uporabnikov storitve ni zmanjšalo, še naprej pa ostajajo težave z zagotavljanjem oskrbovalnega kadra.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka, Jesenice – Pomoč družini na domu je storitev, ko jo izvajalci opravljajo za starejše ljudi na njihovem domu, sofinancirajo pa jo občine. Izvajalci so na Gorenjskem pretežno domovi za starejše, ki so v letu dni epidemije doživljali velike pretese, od množičnih okužb stanovalcev in zaposlenih do obsežne kadrovske stiske, ki so jo občutili že pred epidemijo. Zanimalo nas je, v kolikšni meri je bila v teh okoliščinah okrnjena pomoč starostnikov na domu.

V Centru slepih, slabovidnih in starejših (CSS) Škofja Loka izvajajo storitve oskrbe na domu v občinah Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas - Poljane in Žiri, neposredno delo pri občanih opravlja 15 socialnih oskrbovalk, trenutno je vključenih 113 občanov. »S pojavom epidemije se je organizacija dela spremenila, upoštevajoč navodila oz. priporočila s strani MDDSZ. Zaposlenim je bilo treba zagotoviti potrebno varovalno opremo, stalno je bilo treba preverjati epidemiološko situacijo in prilagoditi delo glede na tveganje,« je povedala direktorica Silva Košnjek. »V prvem valu epidemije (takoj po razglasitvi) so bile s strani uporabnikov številnečasne odpovedi izvajanja, in sicer zaradi svojcev, ki so ostali doma, veliko se jih je za to odločilo tudi iz razloga previdnosti, da bi zmanjšali vse nenujne stike. V pomladnih mesecih ni bilo zaznane okužbe ne med uporabniki in ne med zaposlenimi. V jesenskem času je bilo odpovedi s strani uporabnikov manj, vendar pa smo se srečali tako z okužbami med uporabniki

Pri pomoči na domu so se srečali s številnimi novimi izzivi. Slika je simbolična. / Foto: Tina Dokl

(in njihovimi svojci) kot zaposlenimi.« Na vprašanje, kje vidijo največje težave, pa Košnjekova pravi: »V domačem okolju ne moremo imeti nadzora nad stiki (kdo vse obiskuje nekega občana, ena socialna oskrbovalka pa v povprečju v dnevu obiskuje od osem do deset družin), tudi upoštevanje protokolov za delo z okuženimi osebami ali osebami, kjer obstaja sum, je zahtevno, saj je velikokrat že priprava na delo velik izziv. Veliko več organizacije je zahteval tudi sam prenos informacij, dogovaranja in usklajevanja za delo, saj je zaradi zmanjšanja stikov večinoma vse potekalo na individualni ravni in na dnevni bazi glede na situacije.«

Tudi dr. Karmen Arko, direktorica Doma dr. Franceta Bergelja na Jesenicah, govori o podobnih izkušnjah. Ta dom izvaja storitev na območju upravne enote Jesenice, ki zajema občine Kranjska Gora, Jesenice in

Žirovnica. Trideset oskrbovalk trenutno oskrbuje 188 uporabnikov. »Na začetku epidemije covid-19 se je pomoč na domu srečala z izzivi, ki jih do takrat ni bilo. Socialne oskrbovalke so se morale v kratkem času prilagoditi na nove razmere. Skupaj z njimi smo iskali optimalne rešitve pri oskrbi vsakega uporabnika posebej. Oskrba uporabnikov z okužbo ali s sumom okužbe z virusom, ki povzroča bolezen covid-19, poteka po drugačnem protokolu in na vrsti so na koncu, zaradi varnosti drugih uporabnikov in oskrbovalk. Pri obolenih oskrbovalkah smo uporabnike prerazporejali med ostale oskrbovalke, kar je pomenilo, da so bile le-te dodatno obremenjene,« navaja Arkova in dodaja, da je bilo med uporabniki v tem času zaznati veliko negotovosti in strahu, ki so ga poskušali omiliti z razumevanjem, empatijo in pogovorom, seveda

pa tudi z dosledno uporabo zaščitne opreme in rednim testiranjem oskrbovalk. »Prve tri mesece epidemije covid-19 smo po navodilih ministrstva delali samo najnujnejšo oskrbo. V tem času je bilo tudi nekaj odpovedi, kar je bila posledica tudi dela od doma svojcev uporabnikov, ki so sami poskrbeli zanje. Od junija 2020 se je stanje normaliziralo in število uporabnikov povečevalo. Odpovedi uporabnikov zaradi covid-19 je bilo zanemarljivo. Opazili smo nasproten trend, število uporabnikov, ki so želeli in potrebovali našo oskrbo, se je povečalo.« Glavna težava pomoči na domu je pridobivanje novih kadrov, pritrjuje sogovornica. Kadrovska podhranjenost in obremenjenost zaposlenih socialnih oskrbovalk pa pripomore k izgorelosti in še dodatnemu pritisku. »Novih oskrbovalk praktično ni oziroma jih je težko dobiti,« sklene Karmen Arko.

V SPOMIN

Marjan Ručigaj

(1948–2021)

Presenetila in presunila nas je vest, da nas je v maju nenadoma, na tiho zapustil za večno član – veteran gorskih reševalcev društva GRS Kranj planinec, alpinist Marjan Ručigaj. Marjanova planinsko-alpinistična in gorskoreševalna pot se je začela ob koncu šestdesetih let. Že v letu 1971 mu je bilo zaupano načelnništvo – vodenje alpinističnega odseka (AO) Planinskega društva Kranj. In ob praznovanju 25-letnice AO Kranj se je proslavil v jubilejnem zborniku AO Kranj z obsežnim in podrobnim kronološkim zapisom o zgodovini in delu odseka. V letu 1972 je bil Marjan tudi izbran v članstvo jubilejne alpinistične gorskoreševalne odprave PD Kranj, v prvo slovensko-jugoslovansko alpinistično odpravo v Afriko v gorstvo Kilimandžara in Mawenzija, na kateri se je tudi naveza Ručigaj-Bergant proslavila s preplezanjem zahtevne smeri po ledeniku Ratzel na vrh Kiba Uhuru Peak. Marjan je s Stanetom Bergantom preplezal tudi dve prvenstveni smeri (III/IV) leta 1972 t. i. Šodrastno smer v Kalški gori in spominsko smer »Kašuti« v Grintovcu. Leta 1972 pa je bil tudi udeleženec odprave AO PD Kranj v Ande. V sedemdesetih letih je postal redni član postaje GRS Kranj pri PD Kranj in se je z vso vnemo usposabljal, da je postal odlični inštruktor za tehnike gorskega reševanja. Bil je zanesljiv in odlični gorski reševalec na smučiščih Krvavca. Marjan je vseskozi prenašal planinska, alpinistična, gorskoreševalna znanja na mlade v planinskih šolah, na tečajih, taborih ... S skrbno pripravljenim izborom diapozitivov s planinsko tematiko je planinstvo in gorništvu populariziral tudi s predavanji po osnovnih in srednjih šolah.

Marjan je bil tudi čuteč planinski mislec in si je za eno največjih ljubezni izbral »učiteljico naravo«. Zatorej ni bilo naključje, da je kot izvrsten in razmišljujoč gorski fotograf pripravil več tematskih razstav. Očarali so ga kamni nenavadnih oblik in barv ter kamniti minerali in fosili. Poseben poudarek je namenjal lepotam pastelnih barv, izrisanih in zapisanih v kamenju. Pri teh prizadevnih iskanjih kamnitih skrivnosti se je usmerjal v največje podrobnosti, odkrivanje kamnitih različnosti in nenavadnosti, poskušal je priti do skoraj nezemeljskih prizorov.

Marjan je tudi vseskozi dokazoval, da je »iskra«, tudi planinci PD Iskra so mu bili vedno dragi in veliki prijatelji. In bil je tudi njihov cenjeni in spoštovani član. Tudi Združenje vojaških gornikov Slovenije sporoča, da so s smrtjo Marjana Ručigaja, ustanovnega člana, izgubili predanega člana, ki ga bodo še dolgo pogrešali.

Ob 90-letnici Planinskega društva Kranj leta 1988 je bil Marjan za svoje delo in planinske zasluge v PD Kranj razglašen za zaslužnega člana PD Kranj.

Franci Ekar

Pitniki v vaških jedrih

Šenčur – Šenčurski svetnik Valerij Grašič je na zadnji seji predlagal, da bi v vaških jedrih v občini postavili pitnike. Kot je povedal župan Ciril Kozjek, enega že imajo, a zanj svetniki doslej niso vedeli. Postavljen je v sosesi ŠE-32, kjer bo naselje individualnih hiš, občina pa je tam uredila komunalno infrastrukturo. Pobuda za pitnike na javnih mestih je smiselna, postaviti jih nameravajo še na dveh lokacijah.

Prihajata Jurij in Agata

Poleti bosta v mestnem središču Škofje Loke začela voziti e-minibusa, ki so jima občani na podlagi ankete dodelili imeni Agata in Jurij – po junakih iz Tavčarjeve Visoške kronike.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Z novima voziloma v občini izpolnjujejo zavezo iz celostne prometne strategije iz leta 2017 glede različnih oblik trajnostne mobilnosti. Že lani so uvedli javno storitev

Prostofer, brezplačne prevoze na klic za starejše, letos pa javni prevoz z električnim minibusom (e-minibusom), prav tako namenjen večji dostopnosti do javnih storitev predvsem za (naj)bolj ranljive skupine prebivalcev.

Minibusa bosta začela voziti to poletje. Občina Škofja Loka je z javnim naročilom izbrala dva e-minibusa. Pogodbena cena je znašala 155.672 evrov z DDV, na podlagi uspešne prijave na razpis pa so zanj dobili 102.080 evrov nepovratnih sredstev.

Uporaba mestnega e-minibusa bo predvsem namenjena manj mobilnim, ranljivim skupinam prebivalcev (starejšim, invalidom oz. gibalno oviranim, otrokom), povečevanju njihove mobilnosti in dostopnosti do najpomembnejših javnih objektov in storitev ter navezav na prometna vozlišča. »Vozili bosta omogočali povezavo med območji, ki niso dostopna z obstoječim javnim prevozom: Stara Loka, Trznica oziroma območje nekdanje vojašnice, mestno pokopališče, območje starega mestnega jedra

ter tam, kjer je težava z dostopom predvsem za starejše občane: Loški grad, zdravstveni dom, Center slepih, slabovidnih in starejših v Stari Loki. Na ta način bodo z linijo mestnega minibusa povezana tri naselja Stara Loka, Škofja Loka in Puštal,« sporoča Jernej Tavčar z Občine Škofja Loka. Občinske strokovne službe v tem času zaključujejo usklajevanje dokončnega poteka linije, časovni interval in režim vožnje e-minibusa v poskusnem obdobju, ki bo trajalo od pol do enega leta. V tem

obdobju bo vožnja brezplačna, stroške bo kril proračun občine. Nedavno so o tem, kako storitev najbolj približati uporabnikom, skupaj z organizacijo Dovolj za vse organizirali posvet. Odločili so se tudi o poimenovanju novih vozil. Zbrali so 33 zanimivih predlogov. V interni anketi so izbrali pet potencialnih možnosti za ime, ki so ga na koncu izbrali občanke in občani. Glasovalo je 541 oseb, ki so za nova minibusa izbrali imeni Jurij in Agata – po junakih iz romana Ivana Tavčarja Visoška kronika.

Sprejeli zaključni račun proračuna

Realizacija načrtovanih prihodkov je bila 95,7-odstotna, odhodkov pa 83,7-odstotna.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občinski svet Občine Medvode je sprejel Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2020, prav tako tudi poročilo o realizaciji Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Medvode za leto 2020. V slednjem so zajeti vsi realizirani pravni posli ravnanja z nepremičnim premoženjem občine.

Skupni prihodki, v bilanci prihodkov in odhodkov v proračunu za leto 2020, za neposredne proračunske uporabnike – občinsko upravo, občinski svet, nadzorni odbor in krajevne skupnosti –, so bili načrtovani v višini 18.864.933 evrov. Realizacija skupnih prihodkov je bila dosežena v višini 18.049.234 evrov ali 95,7 odstotka planiranih prihodkov. Ob upoštevanju vseh proračunskih načel ob koncu leta 2020 izkazuje proračunski presežek iz preteklih let s krajevnimi skupnostmi v višini 2.412.996 evrov in so ga prenesli v integralni proračun za

letošnje leto. Skupni proračunski odhodki neposrednih proračunskih uporabnikov – občinske uprave, nadzornega odbora, občinskega sveta in krajevnih skupnosti so bili realizirani v višini 16.028.474 evrov, kar predstavlja 83,7 odstotka plana. Kot je pojasnjeno v obrazložitvi, so bili za skoraj 41 odstotkov nižji od leta prej, kar je predvsem posledica zaključevanja »kohezijskega« projekta in posledično nižji odhodki iz tega naslova. Ob tem poudarjajo, da je bilo leto 2019 rekordno in težko primerljivo z letom 2020, predvsem na področju investicij. Realizacija je bila slabša predvsem pri investicijskih odhodkih, in sicer zaradi različnih vzrokov. Predvsem zaradi epidemije covid-19 se nekatere investicije niso izvedle oziroma se je del izvedbe prenesel v leto 2021.

Dolgoročna posojila so bila odplačana v višini 523.245 evrov. Stanje dolga proračuna Občine Medvode na dan 31. december 2020 znaša 5.007.348 evrov.

Festival svobodne video produkcije

Kamnik – V Domu kulture Kamnik bodo v soboto, 5. junija, gostili že 8. Festival svobodne video produkcije. Nekajurni filmski maraton se bo začel ob 13. uri, v programu pa se bo zvrstilo 46 del, ki jih je izbrala strokovna komisija. Filmi so razdeljeni v več kategorij, vsi pa se potegujejo za festivalsko priznanje zlata ribica. V sklopu festivala bo tudi okrogla miza, na katero so povabili mojstra vizualnih učinkov Luko Leskovška.

Najmlajši dobili sodobno igrišče

Otroci iz enote Vrtca Antona Medveda Kamnik v Zgornjih Stranjah so dobili možgansko stimulatívno igrišče, ki je del projekta Gibanje za zdrave možgane.

JASNA PALADIN

Zgornje Stranje – Občina Kamnik se je skupaj s partnerji OŠ Stranje, OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani in Vrtcem

Antona Medveda Kamnik lotila projekta Gibanje za zdrave možgane, s katerim so želeli opozoriti na izziv družbe, ki se sooča s posledicami splošne digitalizacije in odvisnosti

Posodobljeno igrišče naj bi še posebej dobro vplivalo na razvoj otrokovih možganov.

Šole na Gozdu ne bodo zaprli

Čeprav kar nekaj staršev iz doline Črne in okoliških vasi svojih otrok ne želi vpisati v Podružnično šolo Gozd, na Občini Kamnik o zaprtju ne razmišljajo. Stavba je sicer dotrajana in jo bo v prihodnjih letih treba temeljito obnoviti.

JASNA PALADIN

Krivčevo – V občini Kamnik poleg petih osnovnih šol, šole s prilagojenim programom in osnovne šole, ki deluje v okviru zavoda Cirijs, deluje tudi osem podružničnih šol. Občina Kamnik v zadnjem obdobju vse sile usmerja v gradnjo nove Osnovne šole Frana Albrehta, ki bo finančno največji zalogaj v občini do sedaj, a v preteklih letih so kar nekaj denarja, več kot 1,5 milijona evrov, vložili tudi v podružnične šole – v POŠ Sela 200 tisoč evrov, v POŠ Mekinjne skoraj 280 tisoč evrov, v POŠ Nevlje slabih 360 tisoč evrov in v POŠ Zgornji Tuhinj dobrih 600 tisoč evrov. Kar nekaj del je bilo opravljenih tudi na POŠ Vranja Peč in Motnik.

V najslabšem stanju je ostala POŠ Gozd v vasi Krivčevo sredi doline Črne, je na nedavni seji občinskega sveta ugotavljal svetnik Igor Žavbi (LMS) in na občino naslovil vprašanje, ali drži, da podružnično šolo namestavijo zapreti, saj naj bi več staršev otroke raje vpisalo na matično šolo v Stranje. »Občutek imam, da trenutno vodstvo občine ne ve ravno najbolje, kaj bi storilo s stavbo te šole. Res je število otrok, ki bodo obiskovali šolo v prihodnjem letu, majhno. A ko bomo vrata šole enkrat zaprli, se bodo zelo težko ponovno odprla, kar pa bo

Podružnično šolo Gozd v vasi Krivčevo v letošnjem šolskem letu obiskuje trinajst učencev.

zagotovo velika izguba za dolino Črne. Stavba je v slabem stanju, nujno potrebna obnove ali celo rušenja in izgradnje na novo. Temu pritrjuje tudi dokumentacija, ki je bila pripravljena konec leta 2018. Z novogradnjo bi lahko pridobili tudi dodatne prostore, ki bi bili na voljo krajanom in krajanom doline Črne,« je povedal Žavbi.

Na občini pravijo, da podružničnim šolam vseskozi namenjuje veliko pozornosti, saj se zavedajo, da so središče kulturnega in socialnega življenja kraja in da tudi na POŠ Gozd niso pozabili. V preteklih letih so namestili novo kotlovnico in cisterno na olje, zamenjali okna, uredili odvodnjanje in opravili več drugih posegov. V letošnjem letu je

občina med drugim zagotovila sredstva za nakup novega kombija za potrebe OŠ Stranje in POŠ Gozd. Kombi bo poleg prevoza učencev v šolo in iz nje namenjen tudi za prevoz malic in kosil na POŠ Gozd in prevozu otrok iz POŠ Gozd na interesne dejavnosti, ki se izvajajo v matični šoli v Stranjah.

Se pa zavedajo problematike upadanja števila učencev. Teh je vedno manj tudi zato, ker vse več staršev želi, da otroci po tem, ko so obiskovali vrtec v Stranjah, tudi prve razrede osnovne šole obiskujejo na matični šoli, ali pa jim je zaradi poti v službo malčke lažje v šolo peljati v Stranje kot pa na Krivčevo.

V tem šolskem letu Podružnično šolo Gozd obiskuje trinajst učencev v dveh

oddelkih. V šolskem letu 2021/2022 je v prvi razred vpisan en učenec, učenci letošnjega petega razreda pa bodo šolanje nadaljevali na matični šoli v šestem razredu. Na šoli tako ostane deset učencev, kar pomeni, da resorno ministrstvo ni več dolžno zagotavljati sredstev za delovanje POŠ Gozd. »Zbrane informacije potrjujejo, da bo v prihodnjih letih vpisa otrok dovolj za normalno delovanje podružnične šole. Obstoj POŠ Gozd podpirajo krajanje, lokalna skupnost in vodstvo matične šole, tako da ukinitvev statusa te šole ni nikakršna opcija in tudi nikoli ni bila,« so odločni na občini, kjer bodo v prihodnjih letih zagotovili tudi denar za prenovo stavbe in prostorov.

Igrišče sta s prerezom traku uradno odprla kamniški župan Matej Slapar in direktorica Vrtca Antona Medveda Kamnik mag. Liana Cerar.

znašala 79.352,14 evra. Občina Kamnik je za investicijo namenila dobrih 66 tisočakov, od tega bo dobila vrtnjenih 65 odstotkov sredstev iz razpisa LAS-a Srce Slovenije. Projekt še ni končan, saj sledi še druga faza, v okviru katere bodo izvedene še druge aktivnosti, kot so delavnice za predšolske otroke, stare starše in delavke, starejše od petdeset let, predavanja

za starše ter posvet za pedagoške delavce. Izvedena bo tudi raziskava, ki bo preučevala gibanje otrok na igrišču pred in po izvedbi vzdrževalnih del.

Igrišče bo žal namenjeno le vrtčevskim otrokom in ne tudi vsem ostalim iz kraja, saj bodo vrata igrišča zaradi morebitnega vandalizma po zaprtju vrtca vsak dan zaklepali.

Ena brez druge pač ne moreta

Kupljenik je vas, ki leži na severnem pobočju Jelovice, nad desnim bregom Save Bohinjke. Služi tudi kot izhodiščna točka za vzpon na Babji zob. V vasi živita Alenka Zupan in Ana Bauman, ki izdelujeta simpatične okraske iz jute ali vrečevine.

ALENKA BRUN

Kupljenik - Ob omembi jute ali vrečevine večina ljudi najprej pomisli na vreče za krompir. Res je, a juta je tudi material, iz katerega Alenka Zupan in Ana Bauman s Kupljenika ustvarjata simpatične dekoracije. Cvetlice, zajčki, namizni venčki, takšni za na vrata, čebelice, vile, metuljčki, pikapolonice, vaze, panji, cvetlične deklice, angelčki ... – pa še pod čim se šibi njuna miza, ko opisujeta in predstavljata svoje izdelke. Razmišljata

tudi že vnaprej, kakšno idejo najdeta na spletu. Včasih kombinirata juto in konopljo, prav posebej pa nam v oči pade panj s čebelicami in cveticami iz jute, za katerega je Ana Bauman uporabila vlakna rafije. Ona je namreč tista, ki je začela izdelovati okraske.

Ana Bauman je gospodinja v penziju na Mlinem na Bledu. Pred časom je dobila nalogo, da naj poskrbi za novo, lepo in naravno okrasitev miz. Že prej ji je bila vrečevina všeč, tako da je v tem videla krasno priložnost, da

juto uporabi oziroma preizkusi tudi v praksi.

»Pa sem z idejo 'okužila' še Alenko,« se nasmehne Baumanova. Alenka Zupan je namreč njena sosedka, celo sva kinja, in za razliko od Baumanove, ki je polna idej in spretna z juto, zna šivati. »So določeni detajli, ki jih je treba zašiti, in za to poskrbi Alenka. Sploh ko delam te male punčke,« pokaže na simpatična bitjeca v rožastih, zelenih, rumenih cvetnih krilcih, ki visijo z razvejane okrasne posušene veje v vazi. »Pa včasih dobiva juto na metre in jo potem Alenka razreže na trakove, jih 'pozanka', 'poštega', da sploh lahko kaj naredim. Ena brez druge pač ne moreva,« še doda.

Beseda nanese na božične in velikonočne venčke. Ti so namreč eden od izdelkov, ki sta jih v številnih različicah prodali res veliko. Predvsem na Blejski tržnici, kjer sta na stojnici z dekoracijami iz jute konec tedna redno prisotni. »Za lanski božič je šlo veliko tudi novoletnih bунк in zvončkov,« pove Zupanova. »Vsak ima svoj okus in moraš zato imeti tudi temu primerno število različic enega izdelka,« pa pravi Baumanova.

»Iz jute se da narediti praktično vse,« se strinjata prijateljici, ki sta začeli ustvarjati lansko pomlad, vendar je

Male cvetlične deklice

Okraski iz jute zagotovo pritegnejo pogled.

izdelovanje okrasov kmalu preraslo okvirje konjička. Alenka Zupan zraven ustvarja tudi iz blaga: košarice za kruh, torbice, personalizirane nahrbtnike, predpasnike. Tudi če ne bi bilo koronasituacije, bi se sama zagotovo podala v to zgodbo, ker rada ustvarja, ker so ji

naravni materiali blizu, nam še zaupa Baumanova.

V drugačnih razmerah, pred epidemijo, ko je bil Bled ne glede na letni čas nabito poln turistov, bi se jima verjetno zgodilo, da bi bilo naročil toliko, da bi jih komaj dohajali, zaključita svoje razmišljanje ustvarjalci s Kupljenika.

Alenka Zupan in Ana Bauman

Ocenili meso in sveže mesne izdelke

Kranj – V Pomurskem sejmu so v okviru priprav na kmetijsko-živilski sejem Agra že ocenili 110 svežih mesnih izdelkov, ki jih je na ocenjevanje dalo 17 slovenskih izdelovalcev ter po eden iz Avstrije in Hrvaške. Ocenjevalna komisija je podelila štiri šampione, 58 zlatih, 36 srebrnih in 10 bronastih medalj. Med nagrajenimi so tudi izdelki podjetij, podjetnikov in kmetij, ki imajo sedež na Gorenjskem. Družba Meso Kamnik je dobila zlati medalji za kamniške odščipance s sirom in za kamniške odščipance z mesnato slanino »brez E-jev« ter srebrne medalje za čevapčiče »brez E-jev« Anton, marinirano svinjsko ribico Anton in za leskovačke čevapčiče Anton, Kmetija Galjot – Adrijan Galjot iz Lahovč zlato medaljo za svežega domačega piščanca, družba Kvibo z Mlake pri Trziču srebrno za sarajevske čevapčiče in Mesarstvo Oblak iz Žirov srebrno medaljo za čevapčiče.

Dermotova soba na Dunaju

Kropa – V petek, 4. junija, bodo v Slovenskem domu Korotan na Dunaju svečano odprli tematsko Dermotovo sobo, ki sta jo ob podpori Muzejev radovljiške občine pripravila arhitekt Jaro Ješe in kustosinja Katja Praprotnik. »S tem dogodkom zaključujemo Dermotovo leto 2020/21, s katerim smo obeležili 110. obletnico rojstva velikega tenorista Antona Dermote ter hkrati predstavili tudi življenje in umetniško pot njegovih bratov, tenoristov Leopolda in Gašperja,« je povedal Slavko Mežek, predsednik KD Kultura-Natura Slovenija. Kot je ob tem dodal, bodo v Kropi imenitno zgodbo o kroparskem pevstvu seveda nadaljevali v ciklusu Mojstri pevci – Kropa.

V zastavi Kranja odslej tudi orel

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na zadnji seji dokončno potrdili spremembe in dopolnitve statuta občine, kar bo med drugim omogočilo spremembo občinske zastave. Zaradi prepoznavnosti, grajenja in utrjevanja identitete ji bodo dodali občinski grb – orla, ki bo ne glede na postavitev oziroma izobešanje zastave vedno z glavo zgoraj. V skladu s heraldičnimi pravili bo v polju grba barvo srebra v tisku nadomestila bela. »Kranjska občinska zastava in grb sta bila dolga leta neurejena, v dokumentih so bile zapisane različne barve, na zastavi pa ni grba, kar je, kot so navedli strokovnjaki, veksilološka napaka. Običajno je, da ima zastava tudi grb, kar zdaj popravljamo,« je razložil podžupan Janez Černe.

Palovčanovi »šuštarji« praznujejo

Zaplotnikova oziroma Palovčanova čevljarska delavnica iz Trziča je v soboto praznovala sto štirideset let delovanja.

JOŽE KOŠNJEK

Trzič – Trziške rokodelce je, tako pravijo zgodovinarji, opisoval že Valvazor. Obrt je cvetela. Trzičani so služili vsakdanji kruh v kovaških delavnicah, strojili so ovčje in kozje kože in pletli izvrstne nogavice. Sredi 19. stoletja so prevzeli glavno vlogo čevljarji. Družinske delavnice so se širile in dvignile Trzič med najbolj ugledne čevljarske oziroma »šuštarške« kraje v Sloveniji.

Med najstarejše trziške čevljarske delavnice sodi Palovčanova oziroma Zaplotnikova s Cimpra nad Trzičem, ob stari ljubeljski cesti. Maja leta 1881 jo je ustanovil Ivan Zaplotnik - Palovčan, o čemer priča ohranjeno spričevalo. Ivana je

Trije rodovi Palovčanovih čevljarjev: od leve najmlajši Žiga, najstarejši Viktor in njegov sin Roman

nasledil sin Janez, rojen leta 1899, ki je marca leta 1917 prejel spričevalo, da je »izučeni in sposoben čevljarski pomočnik«. V spričevalo, ki ga je podpisal tudi tedanji trziški župan Franc Ahačič, so zapisali, da se je »imenovani Janez Zaplotnik ves čas učenja vedel verno, marljivo in npravno in si je prisvojil potrebno obrtniško znanost in zadovoljnost«. Po Janezovi poti je stopal njegov najmlajši sin Viktor, ta pa je predal vajeti Palovčanove delavnice sinu Romanu in njegovemu sinu Žigu, ki v okviru podjetja Roal ob Viktorjevih izkušnjah uspešno nadaljuje Palovčanovo čevljarsko tradicijo. Roman, ki je soprogo Albino gospodar Palovčanove domačije na Cimpru, je poskrbel, da se »šuštarška« zapuščina hiše, ki

Ivan Zaplotnik, ustanovitelj Zaplotnikove čevljarske delavnice na Cimpru

povezuje pet rodov, ni pozabila. Skrbno in odgovorno, tudi s pomočjo Trziškega muzeja, je zbral vse, kar je našel o 140-letni zgodovini hišne obrti in jo postavil na ogled vsakomur, ki obišče delavnico.

Jubilejno srečanje je bilo v soboto pri Smuku v Retnjah. Povabljeni so se seznanili z zgodovino Zaplotnikove delavnice in s primerki izdelkov, ki so jih naredili rodovi Palovčanovih »šuštarjev«.

Loka da Camera

Za začetek sonate priljubljenih Ludwiga van Beethovna in Clauda Debussyja.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Letošnji festival komorne glasbe Loka da Camera bosta v četrtek ob 19.30 v Kristalni dvorani Sokolskega doma odprla domačin violončelist Miloš Mlejnik, ki je v duet povabil priznanega pianista Erwina Kropfitscha, v programu pa sta pripravila dragulje repertoarja za violončelo in klavir: Sonate Ludwiga van Beethovna in Clauda Debussyja.

Če je lani festival Loka da Camera preprečila pande-

Festival bosta v četrtek odprla violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfitsch. / Foto: arhiv festivala Loka da Camera

mija, se letos že lahko veselimo dveh vrhunskih koncertov klasične glasbe. Srce in duša festivala violinistka Ana Julija Mlejnik letos načrtuje štiri festivalske večere, dva v prvih junijskih dneh ter po enega v juliju in septembru. Po koncertnem uvodu pojutrišnjem bo v ponedeljek, 7. junija, sledil koncertni večer z naslovom Glasba in poezija s Sašo Pavček. Ob njeni poeziji bosta igrali Ana Julija Mlejnik (violina) in Tanja Činč (klavir). Slišali bomo Sonato L. van Beethovna ter kratka dela za

violino in klavir E. Elgarja, F. Kreislerja, J. Masseneta in L. M. Škerjanca.

Tretji koncert z naslovom Serenade za trio bo sledil 3. julija ob 19.30 v Sokolskem domu. Nastopil bo aktualni Trio Lontrg: Luka Železnik (flavta), Ana Julija Mlejnik (violina) in Miloš Mlejnik (violončelo), ki bo predstavil glasbeno obliko serenade, kot sta jo videla L. M. Škerjanc in L. van Beethoven, dodali pa bodo še nekaj razigranih opernih arij v priredbi za trio.

Vrhunec bo nedvomno četrty koncert z baročno glasbo. Na dvorišču Puštalskega gradu, bodo 1. septembra ob 19.30 nastopili vrhunski glasbeniki: violinistki Lana Trotovsšek in Ana Julija Mlejnik, flautista Boris Bizjak in Luka Železnik, Nejc Mikolič z violo, Miloš Mlejnik z violončelom ter Žiga Trilar s kontrabasom. Sami odlični solisti se bodo predstavili s koncerti A. Vivaldija, G. Tartinija, J. J. Quantza in J. S. Bacha. Vstopnice so že na voljo pri blagajni Sokolskega doma.

Poezija ženskega akta

V Galeriji Mestne hiše in Stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja je še ta teden na ogled pregledna razstava del kiparke Sonje Tavčar Skaberne. Predstavljen je izjemen opus mojstrice kiparske figuralike.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Po skoraj štiridesetih letih se kiparka Sonja Tavčar Skaberne v Kranj vrača z veliko pregledno razstavo, na kateri je na ogled izbor več kot osemdesetih skulptur iz različnih obdobij njenega ustvarjanja. Prvo samostojno razstavo je namreč imela prav v Kranju v Prešernovi hiši leta 1974, kar je bil tudi razlog za njeno tokratno retrospektivno razstavo v Kranju. Sonja Tavčar Skaberne, rojena leta 1931, je leta 1958 diplomirala na ljubljanski likovni akademiji. Z izjemo dveh let, ko je živela v Nemčiji, je ves čas delovala v Ljubljani. Lani je izšla monografija o kiparkinem delu, konec leta pa je bil v galeriji Društva likovnih umetnikov Ljubljana razstavljen izbor kiparskih del Sonje Tavčar Skaberne, a je bila zaradi pandemije razstava morda manj opazna, kot bi bila sicer.

»Na razstavi so predstavljeni izbori iz kiparkinih najpomembnejših ciklov. Miniature so otroški, dekliški in ženski akti v različnih pozah, ki jih je kiparka začela oblikovati takoj po akademiji. Sledili so zanimivi kiparkini ciklusi Ljubezen, Eros in Psiha, Nirvana, Ikona, Embrio, Čas in drugi, ki imajo pogosto izrazito osebnoizpovedni značaj,« pojasnjuje ddr. Damir Globočnik in dodaja, da sta izbor plastik za razstavo pripravila skupaj z umetničino hčerjo Sabo Skaberne, prav tako akademsko kiparko, ki je sodelovala tudi pri postavitvi razstave.

V ospredju deli Nirvana (1989) in Deklica in Zlatoust (1984) / Foto: Igor Kavčič

Kot lahko spoznavamo skozi celotno razstavo, je osrednja tematika kiparskega oblikovanja Sonje Tavčar Skaberne ženski akt, ki pa v sebi nosi tudi različna vsebinska sporočila. »Včasih so ženska telesa zasnovana kot alegorije čutnosti, tu so ženska telesa, predstavljena v zahtevnih, skorajda akrobatskih držah, ki so povezane z umetničnim ukvarjanjem z jogo. Kiparka pogosto uporabi tudi krožno formo ženskega telesa, pri katerem so se pete dotaknile glave oziroma dolgih las, kar bi lahko razumeli kot zatekanje vase, v notranji svet. Roke, ki jih je ženska figura sklenila v krog, tvorijo zavetje za fantazijski motivni svet,« naš pogled v razstavnici od figure do figure, usmerja Globočnik in pri tem dodaja, da nekatere izmed

plastik prekriva tudi patina, ki ima malone slikarski značaj. Tema diplomske naloge Sonje Tavčar Skaberne na likovni akademiji je bila prav patiniranje žgane glinene. Prav glina je tudi njen najljubši kiparski material. Kiparka vseskozi vztraja v realističnem konceptu. Skulpture, ki so nastale zlasti v osemdesetih letih, nas v marsičem spominjajo na kompozicije mehiške slikarke Frida Kahlo. Globočnik ob tem ocenjuje, da so v kiparstvu Sonje Tavčar Skaberne prisotne tudi prvine sanjskega, fantastičnega, mitskega in nezavednega sveta. Nekatere drže upodobljenih ženskih aktov imajo simbolni pomen, na primer drža, ki spominja na kozmično jajce.

Poseben poudarek na razstavi velja tudi reliefom večjih formatov in pa

skulpturam in reliefom z motiviko cvetja, šopkov in morskih bitij, ki jih je kiparka začela izdelovati leta 1977. Cvetje in morska bitja sta namreč nenavadna kiparska motiva. »Prvič gre za izjemno slikovito motiviko, pri kateri se srečata kiparstvo in slikarstvo. Pri morskih bitjih je skorajda mogoče čutiti latentno prisotno gibanje. Ta sklop kiparskega oblikovanja bi lahko označili tudi za kiparkino posebnost v slovenskem prostoru,« še ugotavlja Damir Globočnik.

Aktualna razstava v Mestni hiši in Stebriščni dvorani je pravi umetniški posladek – v prvi vrsti za ljubitelje figuralnega kiparstva, katerega izjemna mojstrica je Sonja Tavčar Skaberne. Razstava je po svojem obsegu, predvsem pa kvaliteti razstavljenih del vrhunska.

Posadili Paplerjev bobovec

V okviru letošnjega Tedna ljubiteljske kulture so na vrtu Doma oddiha Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije na Okroglem posadili sadno drevo, avtohtono sorto Paplerjev bobovec.

IGOR KAVČIČ

Okroglo – Teden ljubiteljske kulture je letos že osmič zapored potekal med 21. in 30. majem v sodelovanju Zveze kulturnih društev in Javnega sklada za ljubiteljsko kulturo Slovenije. Tudi tokrat so k oblikovanju povabili lokalne skupnosti, kulturna društva in njihove zveze, etnične skupine, posameznike ter izobraževalne in kulturne ustanove, da so se pridružile s svojimi programi. Eden tradicionalnih

dogodkov v tem tednu je tudi posaditev avtohtonega sadnega drevesa – simbola ljubiteljske kulture. »Doslej smo drevo trikrat posadili v Kranju, trikrat v Naklem, lani so bile omenjene posaditve predstavljene virtualno na spletu, tokrat pa je drevo svoje mesto našlo tu na vrtu Doma oddiha Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije na Okroglem,« o simbolnem sajenju drevesa pome Mija Aleš, predsednica ZKD Kranj, ki povezuje več kot 120 kulturnih društev s

področja ljubiteljske kulture v mestni občini Kranj ter v občinah Cerklje, Jezersko, Naklo, Predvor in Šenčur.

Kot rečeno so že na tretji lokaciji v Naklem posadili jablano, in sicer Paplerjev bobovec. »Jablana je sicer križanec med sortama štajerski bobovec in zlata prameña, pred več kot 130 let pa ga je vzgojil Fran Papler, po katerem se sorta tudi imenuje. Čez nekaj let lahko pričakujemo sočna in aromatična jabolka,« je zadovoljna ena pobudnic posaditev v Naklem

Alojzija Murn iz KUD Lik. Aleševa je v nagovoru poudarila, da je avtohtono sadno drevo simbol ljubiteljske kulture, posajeno na javni površini je dostopno vsem – prav tako kot ljubiteljska kultura. Svečane zasaditve so se udeležili tudi župan Naklega Ivan Meglič, ki je »kulturni jablani« zaželel dolgo in bogato življenje, župan Šenčurja Ciril Kozjek je poudaril simbolni pomen sadnega drevesa, ki ga vsako leto posadijo tudi v njihovi občini, s spodbudnimi besedami pa je

Prisotni so Paplerjevemu bobovcu in s tem ljubiteljski kulturi zaželeli dolgo in bogato življenje. / Foto: Tina Dokl

o sadovih, dostopnih za vse, jablano v življenje pospremil tudi podžupan Kranja Robert Nograšek.

»Jablana bo tukaj vez med nami, krajani in obiskovalci

iz širše okolice, ki prihajajo na Okroglo,« pa je dodal Janez Kermc, član upravnega odbora Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije.

Dan po zmagi že nov izziv

Sobotni Tek k sv. Primožu je štel za ekipno državno prvenstvo gorskih tekačev. Naslova v članski konkurenci sta šla v KGT Papež, katerega člana sta tudi zmagovalca Mojca Koligar in Timotej Bečan. Slednji se je dan kasneje lotil novega izziva: tek je s Prešernovega trga v Ljubljani na Šmarno goro. Za to je potreboval 42 minut in 11 sekund.

MAJA BERTONCELJ

Stahovica – V soboto so se gorski tekači zbrali na startu 25. Tek k sv. Primožu. Štel je za državno ekipno prvenstvo.

Ekipo sta sestavljala dva tekmovalca istega kluba. V obeh članskih kategorijah so bili najuspešnejši člani kamniškega KGT Papež, ki je bil z Ivanom Urhom tudi organizator tekmovanja, in sicer pri članih Timotej Bečan in Miran Cvet, pri članicah pa Mojca Koligar in Tina Klinar. Bečan je s časom 15 minut in 43 sekund rekord proge Sebastjana Zarnika zgrešil le za sekundo. Drugouvrščeni Cvet je za njim zaostal dobro minuto (16:44), tretji skupno je bil Primož Porenta (AD Olimpik, 17:11). Koligarjeva, prva ženska v cilju, je dosegla čas 20 minut in 2 sekundi. To je bila njena prva tekma v sezoni, po pol leta skoraj brez treningov hitrosti in moči. Pred Klinarjevo (21:09) je imela prednost dobre minute, tretja je bila Loti Rotar (TK Šmarnogorska naveza, 21:47). V ekipnem točkovanju klubov vseh kategorij so bili na vrhu tekači TK Šmarnogorska naveza.

Bečan si je nov izziv zadal že naslednje jutro. Tekel je s Prešernovega trga v Ljubljani na vrh Šmarne gore. Cilj je dosegel v 42 minutah in

Foto: Jasna Paladin

Timotej Bečan je sloves trenutno najboljšega slovenskega gorskega tekača potrdil tudi na Teku k sv. Primožu. Kmalu je ušel konkurenci in prepričljivo zmagal. Najbližje sta mu bila Miran Cvet in Primož Porenta (oba v ozadju).

11 sekundah. »Ideja o teku na Šmarno goro se je v meni vzbudila že lansko leto, vendar sem se jo odločil realizirati šele sedaj. Pomlad je vseeno najlepša za oko, kar daje najboljšo energijo. Razmišljal sem na način, da rekord Šmarne gore imamo, tekmo po njej tudi, zakaj ne bi izvedli nečesa povsem novega in prikazali, kako hitro se da »s kavča« na Šmarno goro. Za start sem tako izbral strogi center Ljubljane, Prešernov trg, saj je Šmarna gora zagotovo najbolj priljubljena pohodna točka v mestni

občini Ljubljana,« je pojasnil Medvoščan. Idejo je predstavil tudi Tomu Šarfu. Določila sta najkrajšo možno traso, dolgo 10,7 kilometra in z okoli 380 višinskimi metri. »Zbral sem številno ekipo, ki mi je pomagala pri spremstvu in snemanju celotnega podviga, na vrhu pa nas je gostoljubno postregla Gostilna Ledinek,« pravi Bečan in dodaja, da je bila ključna ura starta. »Računati je bilo treba na promet. Zapore ceste seveda nisem imel, zato je Tomo predlagal zgodnje nedeljsko jutro,

ko še vsi spijo, tako da sem Prešernov spomenik zapustil ob točno 6.30. Nadaljeval sem po Čopovi na Slovensko, nato se takoj priključil na Celovško, zavil na Tacensko in nato po trasi Rekorda Šmarne gore na vrh. Ob vznožju sem imel čas okoli 29:30, na vrh pa sem pritekkel v skupnem času 42:11. Vmes sem imel tudi manjšo nesrečo, ki bi lahko preprečila nadaljevanje. Zapel sem ob žico, naslonjeno na stebriček, ki me je tako rekoč pokosila na asfalt. V trenutku sem se pobral in malo ranjen nadaljeval, vendar me to ni prav nič zmotilo. Ostal sem osredotočen, in kot se za podvig spodobi, prešerne volje. Projekt je na koncu izvrstno uspel, v njem sem izjemno užival, zahvaliti pa se moram vsem sodelujočim. Vedno poudarjam, da je to skupni uspeh. Dan prej sem tekmoval tudi na Teku k sv. Primožu, kjer sem za sekundo zgrešil rekord, z Miranom Cvetom pa sva postala ekipna državna prvaka v gorskem teku, zato je za mano vsekakor zelo uspešen vikend.«

Za gorske tekače bo nova priložnost že ta konec tedna. V nedeljo, 6. junija, bo 25. Mednarodni tek na Ratitovec, ki bo štel za državno prvenstvo gor za člane, članice, mladinke in mladince, gor dol pa za deklice in dečke.

Finale še ni odločen

Vaterpolisti bodo jutri v Kamniku nadaljevali finalni niz. Kamničani vodijo z 2 : 1 v zmagah.

JOŽE MARINČEK

Kranj – V soboto so vaterpolisti AVK Triglav in VD Calcit Kamnik v pokritem olimpijskem bazenu v Športnem centru Kranj odigrali tretjo finalno tekmo končnice državnega članskega prvenstva, ki se igra na tri zmage.

S 15 : 10 (3 : 3, 2 : 2, 5 : 3, 5 : 2) so jo dobili Kranjčani in vodstvo Kamničanov z 2 : 0 v zmagah znižali na 2 : 1. Tudi tretja tekma je bila v prvih dveh četrtinah dokaj izenačena. V začetku tretje četrtine je bil rezultat trikrat poravnana, do prednosti dveh zadetkov pa so vaterpolisti

AVK Triglav prišli v zadnjih dveh minutah, ko so povedli z 10 : 8. Že v svojem prvem napadu v zadnji četrtini so povedli s tremi zadetki razlike (11 : 8) in to je dalo slutiti, da bo tokrat zmaga ostala doma. Kamničanom je uspelo rezultat znižati, a so na to takoj odgovorili Kranjčani s tremi zadetki. Najboljši strellec pri AVK Triglav je bil Andraž Pušavec, ki je zadel petkrat, za VD Calcit Kamnik pa Blaž Benkovič trikrat.

Četrto tekmo finala bodo vaterpolisti odigrali jutri na letnem kopaljšču Pod skalco v Kamniku. Začela se bo ob 19.30.

Vaterpolisti AVK Triglav (v belih kapicah) so dosegli prvo zmago v finalu državnega prvenstva. Jutri ga lahko v svojo korist zaključijo Kamničani. / Foto: Primož Pičulin

Škofjeloški rokometiški sezono končali z zmago

Škofja Loka – S tekmami 26. kroga Lige NLB se je pretekli konec tedna končalo letošnje rokometno državno prvenstvo. Naslov prvakov so osvojili rokometiški velenjskega Gorenja. Z zmago so tekmovalje zaključili Škofjeločani. Ekipe Urbanscape Loka je bila tudi v tej sezoni edina z Gorenjskega. Za konec so v gosteh s 26 : 29 (11 : 12) premagali Jeruzalem Ormož in osvojili osmo mesto med 14 ekipami.

Velika nagrada Gorenjske Italijanu

Na zmagovalnem odru prve kolesarske Velike nagrade Gorenjske so bili tuji kolesarji. Najboljši Slovenec je bil na četrtem mestu David Per iz moštva Adria Mobil.

MAJA BERTONCELJ

Cerklje na Gorenjskem – Kolesarska zveza Slovenije je bila organizator prve kolesarske dirke Velika nagrada Gorenjske, UCI kategorije 1.2. Največ uspeha so imeli tuji kolesarji.

Na dirki je nastopilo 21 ekip, tudi pet slovenskih (KK Kranj, KK Bled, Adria Mobil, Ljubljana Gusto Santic in mebloJOGI Pro-concrete). Start je bil v Snoviku, sledili so trije krogi po Kamniku in okolici, karavana je šla proti Cerkljam na Gorenjskem, kjer je bil po šestih krogih in skupaj 173,6 kilometra cilj dirke. Zmagovalca je odločil sprint ubežne skupine petih kolesarjev, ki je imela

na cilju 13 sekund prednosti pred najbližjimi zasledovalci. Prvi je ciljno črto prečkal Italijan Mirco Maestri (Bardiani-CSF-Faizane).

Najboljši slovenski kolesar je bil na četrtem mestu David Per (Adria Mobil), edini med prvo deseterico. Od 12. do 15. mesta so se zvrstili Robert

Jenko (mebloJOGI Pro-concrete), Gorazd Per (Union Raiffeisen), Gašper Katrašnik (Adria Mobil) in Andi Bajc (Felbermayr – Simplon Wels). V dvajseterici sta bila še na 17. mestu Tilen Finkšt (Ljubljana Gusto Santic) in na 19. mestu Martin Lavrič iz Kolesarskega kluba Kranj. So se pa v kranjski ekipi veselili odličnega nastopa njihove ekipe mlajših mladincev na dirki GP Sappada in Friulli v Italiji. Erazem Valjavec je osvojil drugo mesto.

Nova kolesarska prireditelja na Gorenjskem bo že ta konec tedna. V soboto, 5. junija, bo 16. Vzpon za kralja in kraljico Krvavca, ki bo štel za Pokal Slovenije za amaterske kategorije.

Foto: Gorazd Kevčič

Prva Velika nagrada Gorenjske se je zaključila v Cerkljah na Gorenjskem, zmago pa je slavil Italijan Mirco Maestri.

4m TEK ŠTIRIH MOSTOV
KORONSKA IZVEDBA

19. JUNIJA 2021, ŠKOFJA LOKA
www.t4m.si

BREZ PRIJAVNINE!

DRUŠTVO T4M, PODLUBNIK 46, ŠKOFJA LOKA

PLANINSKI IZLET: VELIKI ROB (1237 M N. M.)

Po poteh Francozov

Pomlad nad Vipavsko dolino. Razgledno čavensko pogorje. Po poteh Francozov iz časa Ilirskih provinc.

JELENA JUSTIN

Čavensko pogorje je razgleden greben nad Vrtovinom in Stomažem, čez katerega poteka znana Srednječavenska planinska pot. A če se dvignemo še malce višje, nas markirana pot vodi po njegovih vrhovih. Eden od njih je tudi razgleden Veliki rob, do vrha katerega nas pa del poti vodi po t. i. Napoleonomi poti iz časa Ilirskih provinc.

S primorske avtoceste zavijemo na hitro cesto proti Novi Gorici, ki jo zapustimo na izvozu Selo. Nadaljujemo levo po regionalni cesti

proti Šempasu in Novi Gorici. Kmalu pripeljemo v Vitovlje. Zavijemo v vas. Cesta se razcepi in mi ji sledimo desno v smeri Vitovske krožne poti. Strma cesta nas mimo hiš pripelje do športnega igrišča, malce višje nad njim je manjše parkirišče, kjer parkiramo.

Smerokaz nas usmeri na širši kolovoz, ki mu sledimo do smerokaza, ki nas usmeri proti vitovski cerkvi. Vzpon do vitovske cerkve je mestoma precej strm. Cerkev Marijinega vnebovzvetja s taborskim obzidjem je bila prvič omenjena v notarski listini leta 1361. Kot romarsko

središče je hitro postala pre-majhna, zato so jo v 17. stoletju prezidali in povečali. Med drugo svetovno vojno je bila cerkev razstreljena, leta 1966 pa so domačini začeli obnovo.

Od cerkve nadaljujemo skozi kamnita vrata do razpotja, kjer se usmerimo proti Čavnu in Krnici. Začne se t. i. Napoleonova pot iz časa Ilirskih provinc, ki so jo Francozi zgradili za lesno izkoriščanje Trnovskega gozda. Kmalu dosežemo Visoki zid, skalno pečino, kjer je velika nevarnost padajočega kamenja. Zložna mulatjera se višje strmeje vzpne,

Vitovska cerkev Marijinega vnebovzvetja s taborskim obzidjem / Foto: Jelena Justin

mi pa sledimo oznakam do razgledne točke Sekulak, ki je kot nekakšen pomol nad Vipavsko dolino. Pri Sekulaku zavijemo desno in še naprej sledimo t. i. Srednječavenski poti proti vzhodu. Izjemno razgledna pot je navdušujoča. Ponekod ozka steza nas pripelje do ogromnega balvana, kjer nas smerokaz na skali usmeri levo, v strmino proti Velikemu robu. Pot se strmo v okljukih dviga čez zakraselo pokrajino. Ponekod je strmina velika. Ko dosežemo rob pobočja, se nam končno pokaže Veliki rob, a do njega je še približno ura hoje.

Pot se še naprej strmo vzpenja po tipični kraški pokrajini, suhi travi in kamenjem. Hodimo po kamniti polici pod nekakšnim spodmolom, pot se vmes malenkost še spusti, nato pa se skozi gozd povzpne do golega Velikega robu, kjer je križ v vpisno skrinjico.

Vrh ponudi čudovit razgled na bližnji Kucelj in malce oddaljeni Veliki Modrasovec, na Vipavsko dolino in Kras na drugi strani doline, Trstelj, tržaški zaliv. Na

Križ na Velikem robu, zadaj je Kucelj. / Foto: Jelena Justin

severu se nam odpre pogled na Julijske Alpe, z malce sreče celo na Dolomite.

Z Velikega roba sestopimo in sledimo grebenki poti proti zahodu, t. i. Gozdni poti, ki vodi proti Čavnu in Kopitniku. Pozorni moramo biti na markacije, saj nas te usmerijo strmo levo navzdol. Nazaj do Sekulaka nas čaka strm sestop. Z nekaj pozornosti bomo opazili tudi lovsko koč, ki stoji na robu skale, kot bi jo nekdo s fračo ustrelil tja gor. Ko smo pri Sekulaku, po znani

poti sestopimo do Velikega zidu, še malce naprej pa nas smerokaz usmeri k sv. Luciji in do Vitovskega jezera, ki je edino naravno jezero v Vipavski dolini in nad njo. Od Vitovskega jezera dalje sledimo kolovozu, ki nas pod Vitovsko cerkvijo pripelje nazaj na kolovoz, ki smo ga zjutraj zapustili. Prav lep krog smo naredili.

Nadmorska višina: 1237 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Kamnita pot malce spominja na visokogorje. / Foto: Jelena Justin

Ali vi tudi »drožite«?

NEŽA MARKELJ

V zadnjih mesecih sem tudi sama postala žrtev trenda, ki se je vpletel v nemalo slovenskih kuhinj in tako zelo spremenil od nekdanj zakoreninjena prepričanja o debelilnih lastnostih kruha, da je postala stvaritev iz moke, vode in soli prava modna muha. Verjetno se vam že svita, da bo tokrat govora o drožeh – fermentirani mešanici moke in vode pripravljene v razmerju 1 : 1, v kateri se po nekaj dneh vzpostavi skupnost mlečnokislinskih bakterij in kvasovk. Tržna vrednost kislega kruha se je od leta 2014 povečala s tristo milijonov na skoraj tri milijarde dolarjev, kar nakazuje na pravo pekovsko mrzlico, ki v zadnjih letih doživlja renesanso.

Sama nahranim ržene-ga Zdravka (moje matične

droži, zaprte v ličnem steklenem kozarčku s pentljico) dvakrat na teden, ga navajam na take in drugačne moke in recepte in vsakič znova je izkupiček pridnega dela več kot petdeset različnih vrst mlečnokislinskih bakterij in več dvajset vrst kvasovk boljši. Sprva je Zdravko kot mlad, požrešen pubertetnik zahteval vsakodnevno pozornost in se pri prvem poskusu peke kolača trmasto uprl, da sem kot rezultat večdnevnega truda iz pečice privlekla kislino in zbito kepo testa. Pa sem vztrajala, opazovala njegovo padanje in naraščanje, spremljala arome in žitni vonj, ga vpeljevala v različne recepte, dokler ni na neki srečni dan iz pečice pridišal bel hlebec s hrustljivo skorjico in zračno sredico.

Danes lahko rečem, da sem na dobri poti k obvladovanju umetnosti peke z drožmi, s katero se ne bi nikoli seznanila, če ne bi bilo korone, promotorka droži Anite Šumer in vodilne pekavke v Hiši Franko Nataše Džurič. Ko mi vsake tri tedne poteče rok izposoje, iz knjižnice privlečem nove priložnosti in kuharice, ki zasedajo vsak kotiček pisalne mize, se poglobljam v nutritivne in mikrobiološke raziskave droži, kot nora testiram sladke recepte za sadni kruh in pletence ter meni ljubše slane stvaritve v obliki hlebcev, pogač s paradižniki in čebulnih čabat.

Čeprav se sliši kot slaba reklama, pa vendarle trdim, da bodo droži marsikomu spremenile pogled na dišeče pekovske izdelke, ki

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Za kisel kruh sta značilni zračna sredica in hrustljava skorja.

bodo z Zdravkom, Rudlom, Drožkom ali katerikoli drugim drožnim mikrobiomom postale lažje prebavljive, manj redilne (kisel kruh ima namreč bistveno nižji glikemični indeks od kvašenega), bolj polnega in kompleksnega okusa. Po drugi

strani pa se lahko v »droženje« podate z namenom razvijanja lastne ustvarjalnosti, nove veščine in produktivno preživetega prostega časa. In kot pravi Nataša Džurič: »Z dlanmi v testu in svinčnikom za ušesi, pa vam bo uspelo.«

Med Brusljem, Dunajem in Vogljami

Polona Globočnik je zaposlena v Bruslju v organizaciji Copa-Cogeca, ki zastopa interese evropskih kmetov, je magistrandka iz kmetijske ekonomike na Dunaju in se rada vrača na domačo kmetijo v Voglje.

CVETO ZAPLOTNIK

Izhajate s kmetije ... Je bilo glede na to kar nekako samoumevno, da izberete študij na področju kmetijstva?

Kmetijstvo vsaj v zgodnejšem času mojega šolanja ni bilo najbolj cenjeno, biti kmet pa ne najbolj priljubljen poklic. Tudi sama si pred študijem nisem ravno predstavljala, da bom zares končala v kmetijskem sektorju. K moji odločitvi je botrovala tudi večja naklonjenost in ugled kmetijstva v Avstriji pa seveda izkušnje z domače kmetije. Sem pa vzporedno študirala tudi ekonomijo, ki me je prav tako vedno zanimala.

Kako to, da ste se odločili za šolanje v Celovcu in na Dunaju, in ne v bližini doma – recimo v Strahinju, Kranju, Ljubljani?

Znanje jezikov se mi je vedno zdelo pomembno in nemščino sem si želela usvojiti na visokem nivoju. Na vsak način sem želela na gimnazijo in razen Gimnazije Kranj, kamor je odšla velika večina mojih sošolcev, v bližnji okolici ni bilo veliko izbire. Iskala sem nekaj drugačnega, izbrala sem Celovec, ki je od nas oddaljen le eno uro vožnje z avtomobilom, kar mi je omogočalo, da sem lahko prišla domov vsak konec tedna. Po štirih letih na gimnaziji v Celovcu sem si sicer želela priti bližje doma, a sem se po dolgem premisleku vseeno odločila za Dunaj namesto za

področju. Sodelovala sem tudi v delovnih skupinah Ceje – Evropskega sveta mladih kmetov s sedežem v Bruslju, ki je nekakšna mladinska oblika Copa-Cogeca. Ker se kmetijska politika večinoma sprejema na evropski ravni, sem na vsak način želela поблиže spoznati bruseljski vsakdan. Na Copa-Cogeci sem med avgustom in oktobrom opravljala prakso. Načrt je bil, da se po slabih treh mesecih vrnem na Dunaj in nadaljujem s študijem, a ravno v času moje prakse se je odprlo pristo delovno mesto in namesto vrnitve na Dunaj sem oktobra že delala iz svoje nove pisarne. V Copa-Cogeci je skupno zaposlenih okrog petdeset ljudi vključno s približno dvajsetimi prevajalci, tako da ta organizacija spada med večje bruseljske »lobije«.

Zastopate tudi interese slovenskih kmetov? Vam je pri tem lažje, ker izhajate s kmetije in poznate probleme kmetov?

Copa-Cogeca je povezovala na evropski ravni, nje članice so kmetijske organizacije iz vseh držav. Copa je združenje evropskih kmetov, Cogeca pa združenje zadrug, iz Slovenije sta naši članici Zadružna zveza Slovenije in Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije. V obeh so imeli v zadnjem obdobju večje vodstvene spremembe, a imajo motivirane ekipe, ki se tudi vedno bolj zanimajo za dogajanje na evropski ravni in ude-

Polona Globočnik je razpeta med delom v Bruslju, študijem na Dunaju in domačo kmetijo v Vogljah. / Foto: Gorazd Kavčič

standardom ne sežejo niti do kolen. Na koncu kljub velikemu trudu kmetov na našem krožniku pristane piščanec iz Ukrajine, Tajske ali Brazilije in zelenjava iz Maroka ali še iz bolj oddaljenih držav.

Kako v koronarazmerah potekata delo v Bruslju in študij na Dunaju?

Potovanja so, razen na samem začetku pandemije, ob utemeljenih razlogih in z negativnimi testi potekala brez težav. V veliko pomoč mi je seveda bilo tudi to, da so mi v službi omogočili delo od doma. Tudi študij je z izjemo redkih izpitov potekal po spletu, tako da sem zanj lahko porabila proste večere in konce tednov. Korona mi torej ni prinesla le težav, pač pa tudi nekaj prednosti, saj v drugačnih razmerah delo v Bruslju, študij na Dunaju in še kakšen skok na domačo kmetijo ne bi bili možni.

Pravite, da se radi vračate na domačo kmetijo. Jo lahko na kratko predstavite?

Na kmetiji v Vogljah pri Šenčurju se primarno ukvarjamo z rejo kokoši nesnic, imamo pa tudi prašiče pitance za nadaljnjo rejo in po novem manjši nasad lešnikov. Jajca razvažamo v različne trgovine in gostilne, v Kranju pa imamo tudi dva avtomata. Kmetijo vodita moja starša Aleš in Mili, brat Aleš v Ljubljani študira fiziko, najmlajši Jakob pa zaključuje srednjo šolo v Strahinju in namera ostati na kmetiji. Jaz jim na kmetiji zaradi svojih obveznosti nisem več v veliko pomoč, »na čez« imam elektronsko pošto in opravič še kakšno malenkost preko računalnika.

Aktivni ste bili tudi v Zvezi slovenske podeželske mladine ...

Pri delu v zvezi, kjer sem bila aktivna od začetka študija, sem se veliko naučila, med drugim sem tudi bolj konkretno spoznala kmetijsko politiko. Pred pandemijo smo veliko potovali tudi v tujino in v Sloveniji sprejemali mlade s kmetij in podeželja iz vse Evrope. Do letošnjega februarja sem vodila področje dela za mednarodno sodelovanje, a odkar sem zaposlena na Copa-Cogeci, sem v stiski s časom in se mladim pridružil le, ko utegnem.

Kje se vidite v prihodnosti – doma ali v tujini, na domači kmetiji ...?

Glede svoje prihodnosti sem imela že najrazličnejše predstave, pa me je na koncu vedno zaneslo drugam, kot sem pričakovala. Domačo kmetijo bo prevzel brat Jakob, sama pa se bom pustila presenetiti, kam me zanesne pot. Bruselj je zanimivo mesto in odlična izkušnja, ampak na dolgi rok bi si zagotovo želela priti bližje domu. Še pred kakršnikoli spremembami si želim dokončati magistriraj na Dunaju in nekaj časa preživeti v Bruslju. V službi sem deležna velike strokovne in karijerne podpore in upam, da mi bo novo znanje prišlo prav tudi na nadaljnji karierni poti.

Ste mlada izobraženka z izkušnjami s kmetije. Kaj so po vašem mnenju glavni problemi mladih kmetov in slovenskega kmetijstva nasploš?

Slovensko kmetijstvo že zaradi naravnih danosti, z izjemo ravnin, kot so tudi te

okrog Kranja, nima najboljšega izhodišča. Če Slovenijo primerjam z Avstrijo, je ena naših večjih težav še vedno položaj kmeta v družbi. V Avstriji je kmet bolj spoštovan poklic, ljudje se zavedajo pomena kmetijstva za lokalno okolje in bolj težijo k nakupovanju lokalne hrane. V Sloveniji je tega zavedanja manj. Svoje prinese še zakonsko sprejemljivo, a zavajajoče označevanje polj, ki še tiste ljudi, ki se trudijo kupovati slovensko, lahko hitro zavede. Se pa tukaj stvari močno spreminjajo in z velikim optimizmom zrem v prihodnost. Dodaten problem vidim tudi v pomanjkanju znanja in raznolikih pristopov. Mladi po končanih kmetijskih srednjih šolah se pogosto ne znajo aktivno sporazumevati v tujem jeziku, pri napredku pa so omejeni s slovenskimi mejami in programom na sejmju v Gornji Radgoni. Kmetijstvo se razvija iz dneva v dan in skupni evropski trg nas sili k nenehnemu napredku. V Sloveniji dobro izkoriščamo možnosti direktne prodaje in se vedno bolj usmerjamo v tržne niše. Velik del mladih po maturi ostane doma na kmetiji in v primeru, da med šolanjem ne dobi novih idej in dodatnega zagona, naprej pelje zgodbe svojih staršev. Za specifična znanja kmetje potrebujemo močno svetovalno službo, ki nas bo usmerjala in nam pomagala pri težavah.

Kmečki otroci delovne navede osvojimo doma, manjka pa nam predvsem znanja iz vodenja kmetije, ekonomije, prodaje in pa znanje tujega jezika, da si delo olajšamo s kakšnim uporabnim nasvetom iz tujine.

Finančne podpore za odpravljanje zaraščanja

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, s katerim za odpravljanje zaraščanja kmetijskih zemljišč namenja pol milijona evrov nepovratnih sredstev. Vlagatelji lahko uveljavljajo finančno podporo za odpravljanje zaraščanja na kmetijskih zemljiščih, ki so v občinskem prostorskem načrtu opredeljena kot kmetijska zemljišča in so v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč vpisana kot 1410 – zemljišče v zaraščanju, 1500 – drevesa in grmičevje ali 2000 – gozd. Odpravljanje zaraščanja vključuje agromelioracijska dela, kot so krčitev grmovja in dreves, izravnava zemljišča in odstranitev kamnitih osamelcev. Finančna podpora je v pavšalnem znesku in znaša pet tisoč evrov na hektar, uveljavljati pa jo je možno za najmanj 0,3 hektarja veliko površino, ki je sicer lahko seštevek večjega števila manjših parcel, večjih od 0,1 hektarja. Razpis bo odprt do objave obvestila o zaprtju.

Tečaja varnega dela za lastnike gozdov

Bled – Blejska območna enota Zavoda za gozdove Slovenije bo 22. junija organizirala tečaj varnega dela v varovalnih gozdovih, 22. in 23. septembra pa tečaj varnega dela z motorno žago. Tečaja sta brezplačna in se ju lahko udeležijo lastniki, zakupniki ali uporabniki gozdov. Njihove prijave sprejemajo do predvidenega števila tečajnikov, vendar najkasneje tri dni pred začetkom tečaja, na telefonski številki 04 57 50 300 ali po e-pošti na naslov bojan.bajzelj@zgs.si. Teoretični del obeh tečajev bo potekal v Učnem centru v Bohinjski Bistrici, praktični pa v gozdu. Za tečaj o varnem delu v varovalnih gozdovih morajo imeti tečajniki primerno osebno varovalno opremo, za tečaj o varnem delu z motorno žago pa tudi z gorivom in mazivom napolnjeno motorno žago.

Svetovni dan mleka

Kranj – Danes, v torek, je svetovni dan mleka. Po podatkih, ki so jih zbrali v statističnem uradu, se je v Sloveniji število kmetijskih gospodarstev, ki prodajajo mleko, v obdobju 2005–2019 zmanjšalo z 9700 na 4800. Še posebej izrazito se je zmanjšalo število manjših rejcev, ki na leto prodajo manj kot 50 ton mleka, naraščala pa število večjih rejcev, to je takih z letno prodajo več kot 100 ton mleka. Število krav molznic se je v zadnjih dvajsetih letih zmanjšalo s 140 na 99 tisoč, njihova povprečna mlečnost je predlani znašala 6100 kilogramov in je bila 60 odstotkov večja kot leta 2003.

»Kmečki otroci delovne navade osvojimo doma, manjka pa nam predvsem znanja iz vodenja kmetije, ekonomije, prodaje in pa znanje tujega jezika, da si lahko delo olajšamo tudi s kakšnim uporabnim nasvetom iz tujine.«

Ljubljano. Šolanje v slovenskem jeziku mi ne bi predstavljalo izziva, prav tako pa sem si želela novega znanja in izkušenj. Že način razmišljanja v Avstriji, tako na kmetijah kot tudi izven kmetijskega sveta, se zelo razlikuje od našega. Vse skupaj sem hotela raziskati in razumeti tudi sama.

Od lanskega oktobra ste zaposleni v Bruslju, na Copa-Cogeci, v organizaciji, ki zastopa interese evropskih kmetov ...

Že od začetka študija sem bila zelo aktivna pri Zvezi slovenske podeželske mladine, kjer sem delala predvsem na mednarodnem

ležejejo naših sestankov. Izkušnje z domače kmetije mi pri delu zelo koristijo. Kmetijska politika je pomemben del evropske politike, a večina ljudi, ki se z njo ukvarja, nima konkretnjših praktičnih izkušenj s kmetijstvom. Mogoče sem sama pri večjih zakonodajnih spremembah bolj čustvena, saj vem, koliko dodatnega dela lahko prinese le majhna sprememba pri zahtevah. Zahteva pa so vedno večje, tako glede zmanjšanja vplivov kmetijstva kot glede dobrobiti živali. Najbolj sprevrženo pa se mi zdi, da ob visokih standardih in vseh področjih še vedno dovolimo uvoz izdelkov iz tretjih držav, ki tem

Večina prekoračitev hitrosti na avtocesti

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski prometni policisti zadnji konec tedna obravnavali 28 prekoračitev hitrosti vožnje. V 26 primerih so vozniki hitrost prekoračili na avtocesti, dvakrat pa v naselju. Najvišja izmerjena hitrost na avtocesti je bila 191 km/h, na cesti v naselju pa 74 km/h.

»Obakrat gre za občutno prekoračitev in predstavlja večje tveganje za prometne nesreče, kar izkazuje tudi letošnja statistika, saj se je

ravno zaradi hitrosti na Gorenjskem zgodilo 79 od 482 prometnih nesreč oziroma vsaka šesta nesreča. Več nesreč se je zgodilo samo še zaradi nepravilne strani oziroma smeri vožnje (85), kar pa je dejavnik, ki je tudi tesno povezan s hitrostjo,« so opozorili na Policijski upravi Kranj.

Na Gorenjskem so letos v prometnih nesrečah umrle štiri osebe (lani tri), 18 udeležencev prometnih nesreč je bilo huje poškodovanih in 17 lažje.

Nedovoljeno zbiranje prostovoljnih prispevkov

SIMON ŠUBIC

Kranj, Jesenice – Kranjski in jeseniški policisti so pred dnevi spet obravnavali prijavi suma nedovoljenega zbiranja prostovoljnih prispevkov. V Kranju se je to zgodilo pri trgovskem centru na Planini, na Jesenicah pa na Stari Savi. Policisti svetujejo previdnost pri dajanju

prispevkov. Kdor jih zbira, naj se vam izkaže z osebnimi podatki, dovoljenjem upravne enote in overjeno nabiralno polo. Z zbiranjem prispevkov tudi spregovorite kakšen stavek. Kršitelji so običajno tujci, so razložili. Sum kršitve prijavitite na interventno številko policije 113 ali na anonimni telefon 080 1200, so dodali.

Roparja hitro prijeli

SIMON ŠUBIC

Jesenice – Jeseniški policisti so v petek popoldan obravnavali rop v poslovnem objektu. Kot so pojasnili na Policijski upravi Kranj, je moški napadeni osebi zagrozil z nožem, iz blagajne pa

je odtujil denar. Poškodovan ni bil nihče.

Policisti so osumljenca kmalu po dejanju izsledili in ga zaradi zbiranja obvestil ter dokazov pridržali. Zasegli so denar in nož. Za kaznivo dejanje ropa ga bodo kazensko ovadili.

KRATKE NOVICE

Pokazal ga je prodajalki

Kamnik – Neznani moški se je pred dnevi pripeljal na kamniško obvoznico in v bližini stojnice za prodajo sadja opravil malo potrebo. Ko je končal, se je obrnil še proti prodajalki, ji pokazal svoj spolni ud in se z njim še malo igral, s čimer je prijaviteljico spravil v neprijeten položaj, poročajo kamniški policisti. Ti neznanca še iščejo, če ga bodo izsledili, pa mu bodo izstavili plačilni nalog.

Avtomobil plačal, dobil pa ga ni

Kamnik – Kamniškimi policistom je pred dnevi občan prijavil sum goljufije. Neznani storilec ga je namreč na spletni strani autoscount24.de z lažnim prikazovanjem okoliščin zavedel, da mu je nakazal večjo vsoto denarja za nakup osebnega vozila znamke Volvo, ki pa ga ni prejel. Policisti zdaj zbirajo obvestila, da bodo lahko podali kazensko ovadbo na pristojno sodišče.

Pohodnici zdrsnili na snegu

Bohinjska Bistrica – Na območju Črne prsti v Bohinju se je v nedeljo popoldan poškodovala pohodnica, ki je zdrsnila na snegu. Po drsenju po pobočju je nazadnje trčila v drevo in si poškodovala nogo. Posredovali so bohinjski gorski reševalci ter združena ekipa Helikopterske nujne medicinske pomoči in gorske reševalne službe z Brnika. Poškodovano planinko so oskrbeli in jo s helikopterjem Slovenske vojske prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Pretihotapili več ton droge

Policija je minuli petek predstavila podrobnosti kriminalistične preiskave t. i. slovenske celice Kavačkega klana, ki je v mednarodnem prostoru trgovala z drogo in orožjem.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Okoli sto preiskovalcev in kriminalistov je v 23 hišnih preiskavah 14. in 15. maja na območju Ljubljane, Kopra, Kranja in Maribora iskalo dokaze za potrditev svojih sumov zoper 48 oseb, od tega 25 slovenskih in 23 tujih državljanov. Sumijo jih storitve kar 81 kaznivih dejanj, od tega 75 povezanih s tihotapljenjem droge in šest s tihotapljenjem orožja, s katerimi naj bi mednarodna hudodelska združba Kavački klan, ki izvira iz Črne gore, zaslužila približno dva milijona evrov. Enajst osumljenecv so pridržali, osem njih so 15. maja privedli tudi na zaslišanje k dežurnemu preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Ljubljani, ki je zoper šesterico odredil pripor.

Slovensko celico ustanovili leta 2018

Približno leto dni trajajočo preiskavo je pod usmeritvami specializiranega državnega tožilstva vodil Nacionalni preiskovalni urad v sodelovanju z drugimi enotami policije in varnostnimi organi v Španiji, Nemčiji, Avstriji, Italiji, na Norveškem, Nizozemskem in Hrvaškem. Prav tako je bilo vzpostavljeno mednarodno sodelovanje s Srbijo, mednarodno sodelovanje NPU pa je z izvedenimi primerjalnimi analizami zbranih podatkov nadgrajeval in dopolnjeval Europol s pomočjo najsodobnejših orodij za takojšnje analitično podporo.

Kriminalistična preiskava je potrdila, da so osumljeni že leta 2018 ustanovili

Slovenski kriminalisti so prepričani, da so v enoletni preiskavi razbili in onesposobili razbila mednarodno organizirano kriminalno združbo Kavački klan. / Foto: arhiv GG

slovensko celico Kavačkega klana, ki trenutno velja za eno najmočnejših hudodelskih združb na območju Balkana ter je izvrševala kazniva dejanja nepravilne proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami in orožjem v državah Evropske unije in Zahodnega Balkana, imela pa je tudi zelo močne povezave z južnoameriškimi karteli. »Hudodelska združba je bila hierarhično strukturirana, z jasno opredeljenimi in razvidnimi ravnmi odločanja. Odločanje je potekalo od hierarhično nadrejenih ravnih navzdol, razmerja med člani so bila formalizirana in natančno urejena. Preiskovalci so ugotovili tudi visoko stopnjo povezanosti članov,« je povedala Petra Grah Lazar, v. d. direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada.

V fazi ustanavljanja hudodelske združbe v Sloveniji so nekateri osumljeni novačili člane družbe in ustanavljali gospodarske družbe, preko katerih je potekal transport droge in orožja, prav tako so

zagotavljali dobavitelje. Prevozi droge so potekali iz Španije in Nizozemske v Slovenijo, iz Slovenije v Avstrijo, Nemčijo, Italijo in na Hrvaško, prevozi strelnega orožja so potekali iz Slovaške v Slovenijo, Srbijo in na Nizozemsko, prevozi gotovine pa iz Španije v Srbijo.

Uporabljali napredno tehnološko opremo

»Osnovna nezakonita dejavnost kriminalne združbe je bila preprodaja velikih količin različnih prepovedanih drog, kot so kokain, heroin, hašiš in konoplja, ter tihotapljenje orožja. Kriminalna združba je svojim članom zagotavljala tehnološko napredna komunikacijska sredstva, s čimer je zagotavljala varno komuniciranje med člani združbe,« je pojasnil Matjaž Jerkič, pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije. Nekateri vodilni člani se sicer že dlje časa skrivajo, pri tem pa uporabljajo ponarejene osebne dokumente. Medsebojna komunikacija

hudodelske združbe je potekala s pomočjo platforme Sky, za katero sta značilna predvsem samouničevanje sporočil in popolna anonimnost.

Kot so navedli, so člani hudodelske združbe odgovorni za izvedbo prevozov in prodajo najmanj 790 kilogramov kokaina, 2.249 kilogramov konoplje, 96 kilogramov hašiša, 10 kilogramov heroína, 30 litrov baze amfetamina, več prevozov strelnega orožja in 5,6 milijona evrov gotovine. V kriminalistični preiskavi so od junija 2020 naprej v tujini in Sloveniji sicer izvedli več zasegov prepovedanih drog in gotovinskih sredstev. Skupno so zasegli 46 kilogramov kokaina, 75 kilogramov hašiša, 263 kilogramov konoplje in 412 tisoč evrov gotovine.

Na hišnih preiskavah so preiskovalci zasegli več elektronskih naprav in listin, katerih analiza in vrednotenje še potekata. Preiskovalci NPU vodijo tudi finančno preiskavo, in sicer z namenom, da se odzame premoženje nezakonitega izvora.

»Slovenska kriminalistična policija je z uspešno preiskavo dokazala, da sodi v krog evropskih policij in partnerskih služb, ki znajo in zmorejo izpeljati tudi najzahtevnejše mednarodne kriminalistične preiskave, usmerjene zoper mednarodno organizirane kriminalne združbe najvišjega ranga, ki imajo povsod po svetu enak cilj – brezkompromisno pridobivanje finančnih sredstev in njihovo vlaganje v legalne posle, ne glede na ceno, ki je potrebna za doseganje njihovih ciljev,« so še sporočili s policije.

0 razrešitvi še vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče je obravnavalo upravni spor Janje Roblek zoper njeno razrešitev s funkcije predsednice kranjskega okrožnega sodišča.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Petčlanski senat vrhovnega sodišča je v petek opravil javno obravnavo upravnega spora, ki ga je predsednica Okrožnega sodišča v Kranju Janja Roblek vložila zaradi decembrskega sklepa Sodnega sveta o njeni razrešitvi, ki je po mnenju pritožnice neutemeljena in nesorazmerna. Sodbo bodo izdali pisno, je poročal Dnevnik.

Sodni svet je konec lanskega leta Robleko razrešil s funkcije predsednice kranjskega okrožnega sodišča na podlagi določila zakona o sodiščih, ki razrešitev predsednika sodišča predvideva v primeru, če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi ali merili za kakovost dela sodišča ali če jih ne opravlja pravočasno. Razlogi za razrešitev so bile večletne nepravilnosti pri uvrščanju dvanajstih

sodnikov v previsoke plačne razrede. Kot pravi Robleko, je do napake, ki jo je odkrila sama, prišlo, ker je zaupala direktorici sodišča in vodji kadrovske službe, da se je na tem področju praksa spremenila. Nastala finančna škoda je bila povrnjena, del jo je poravnala tudi Robleko sama, čeprav pri njej do nepravilnosti ni prišlo.

Vrhovno sodišče je po poročanju Dnevnika zaslišalo tudi nekdanjo direktorico

kranjskega sodišča Elizabeto Orešnik in vodjo kadrovske službe Renato Kušar. Kušarjeva je med drugim dejala, da je šele po petih letih izvedela, da so plačne razrede napačno preračunavali in da je bila kadrovska služba neposredno podrejena direktorici sodišča. Orešnikova pa je zatrdila, da o kadrovske delu ni odločala in da je bila kadrovska služba neposredno nadrejena predsednici sodišča.

RAZVEDRILU GG

BREZSKRBNI ČASI ŠOLANJA

Ob sedemdeseti obletnici mature je osem nekdanjih sošolk in sošolcev Gimnazije Kranj obujalo spomine v Gostilni Rekar na Orehku.

Maša Likosar

V generaciji, ki je maturirala leta 1951, v letu, ko je Gimnazija Kranj praznovala 50-letnico, sta bila dva razreda. Razrednik razreda A je bil profesor Opeka, razreda B pa profesor Kalan. »Skupno nas je maturiralo 54 dijakov, a nekateri med njimi niso bili kranjski gimnazijci, temveč so se nam pridružili le ob pisanju mature,« je pojasnila organizatorja srečanja Ela Teran in dodala: »Vsaj polovica dijakov je nadaljevala s študijem ene izmed smeri naravoslovja. Dve sva se kasneje vrnili na kranjsko gimnazijo kot profesorici. Nekateri so bili tudi učitelji na osnovnih in drugih srednjih šolah.«

Nekdanji sošolci in sošolke, ki so se tokrat še zlasti spomnili vragolij, ki so jih zagodli profesorici za ruščino, ter končnega izleta po Jugoslaviji, se sicer redno srečujejo. Pravijo, da se

Zvone Vreček, Ela Teran, Mara Črnilec, Berta Golob, Jurij Kurillo, Duša Vehovec Prah, Tilka Košir Praprotnik in Marija Logonder / Foto: Gorazd Kavčič

nekateri med njimi snidejo vsako prvo sredo v mesecu. »Ob takih srečanjih se čutimo pomlajene, saj se z mislimi vrnemo v srednješolske čase, ki so bili izjemno brezskrbni in prijateljski. Vedno smo si pomagali, skupaj smo se učili, profesorje smo spoštovali, staršem

pa nikoli ni bilo treba priti v šolo na roditeljske sestanke,« je pojasnila Teranova. Berta Golob, priznana pesnica in pisateljica, je ob tem dodala, da so se šolali v povojnem času, ko niso več odmevale sirene in sta vlada večja svoboda ter mir. Njihov sošolec je bil tudi Jurij

Kurillo, ki je ob tej priložnosti predstavil svojo novo, še neizdano knjigo.

Obiskal jih je tudi pomočnik ravnatelja in nekdanji dolgoletni ravnatelj Gimnazije Kranj Franc Rozman ter jih obdaril s letošnjim gimnazijskim literarnim zbornikom, ki nosi naslov Akt.

IZPOLNIL PRIČAKOVANJA

Ljubislav Petrovski s Hrušice je svojo pot v MasterChefu končal na sedmem mestu.

Ana Šubic

V zadnji oddaji MasterChef se je od sotekmovalec, sodnikov in gledalcev poslovil priljubljeni Ljubislav Petrovski s Hrušice. Televizijsko kuharsko tekmovanje je končal na sedmem mestu. Kot pravi, je bil zanj uspeh že, da se je uvrstil v oddajo Mas-

malo drugačen način porabil sestavine, ki ostanejo po nedeljski juhi.

Stike ima z vsemi sotekmovanci. »Res smo se prijateljsko povezali v tako kratkem času,« nam je zaupal in dodal, da se tudi po snemanjih srečajo, v večjem ali manjšem številu. In komu najbolj privoščiti zmago? »Ostalo je šest odličnih in dobrih kuharjev, vsak z neko svojo posebno specifikom. Imamo

Ljubislav Petrovski / Foto: Pop TV

terChef in med deset najboljših tekmovalec, uvrstitev med najboljših sedem pa je bila samo še pika na i.

»Zame kot kuharja, ki kuha za svojo dušo, je bilo sodelovanje v MasterChefu velika lepa življenjska izkušnja. Spoznal sem nove ljudi, ki so postali del mojega življenja, družina, kot tudi nove stvari, ki mi bodo koristile pri nadaljnjem kuhanju. Vsako doživetje je bilo z nekim namenom, vsekakor pozitivnim. Moja pričakovanja so s tem izpolnjena,« je zadovoljen. Priznava sicer, da bi danes k šovu zagotovo pristopil na drugače. Prikazal bi več inovativnega kuhanja in eksperimentiranja. Med jedmi, ki jih je pripravil v šovu, je še posebno ponosen na t. i. šnitburger, pri katerem je na

Adama, Kimi, Žiga, Natalijo, Mašo in Bruna. Nikogar ne gre podcenjevati, saj so res dobri. Kot smo videli v zadnjem izločitvenem testu, je Bruno preskočil šesto kuhanje in prispel direktno med najboljših pet. Mislim, da se je zanj šele zdaj začel tisti čas, ko bo pokazal svojo stran kuhanja. Zmago privoščim vsakemu, a na koncu bo zmagal le najboljši.«

Glede kuharskih načrtov je Ljubislav povedal, da bo še naprej kuhal za svojo dušo in svoje najbližje. »Z novimi jedmi bom razveseljeval tudi sodelavce in jih ne bom samo dražil. Še vedno bom ustvarjal nove kuharske besedne zloženke in jedi,« je dodal Ljubislav, ki je sicer zaposlen kot elektrotehnik specialist v Hidrii na Jesenicah.

Juš Milčinski in Rok Škrlep / Foto: Adrian Pregelj, RTV Slovenija

Nova voditelja Malih sivih celic

S TV Slovenija so sporočili, da bo priljubljeni kviz Male sive celice v novo, jesensko sezono vstopil z dvema novima voditeljema. Dosedanjega voditelja Nika Škrleca bosta zamenjala Juš Milčinski in Rok Škrlep, ki so ju izbrali med več kot 140 kandidati, prijavljenimi na avdicijo. Juš prihaja iz Ljubljane, Rok pa iz Stražišča pri Kranju. Oba se že vrsto let spogledujeta s televizijskim medijem, poleg tega sta strastno zapisana gledališkemu odru: Rok predvsem kot stand-up komik, Juš pa kot gledališki improvizator. »Oddaja Male sive celice je zame ena izmed redkih oddaj, ki me spremlja že celo moje življenje. Vodenje te kulturne oddaje predstavlja nov, izredno pomemben mejnik v mojem kariernem življenju,« je poudaril Rok Škrlep.

Mladoporočenci

V Radovljici sta se 20. maja 2021 poročila Cedric Kai Y Leung in Marija Tadić, 22. maja 2021 pa Uroš Podobnik in Eva Rozman. Na Bledu so se 22. maja 2021 poročili Alen Porčič in Lejla Krehmič ter Matjaž Zver in Ulla Karov. Na Soriški planini sta se 29. maja 2021 poročila Sabina Topolnik in Andrej Vesel.

Slovenska kuhinja čez lužo

V okviru projekta Kuhnato so že pred šestimi leti navezali stik s slovensko ambasado v Washingtonu, ko so ob dnevu odprtih vrat evropskih ambasad slovenski osnovnošolci pripravili jedi iz slovenske kulinarčne dediščine. Letos jim je glas o izjemni slovenski kuhinji ponovno uspelo prenesti v ZDA, saj so sodelovali na mednarodnem dnevu hrane, ki ga organizirajo tamkajšnje javne šole. Otroci so se zbrali na tristo let stari domačiji in izletniški kmetiji Pr' Hariž nad Tržičem in izvedli virtualno kuharsko akcijo za 75 prijavljenih otrok in učiteljev javnih šol iz mesta Washington. »Sto deset jih je ostalo v 'čakalni vrsti' za naslednjič,« je pojasnila Anka Peljhan iz društva Vesela kuhinja. Učenci so ob pripravi fižolove jedi odgovarjali tudi na vprašanja o slovenski kulinarčni tradiciji.

PESMI MLADIH

Maske danes

Na odru igralcev sem najboljša. Nihče ne ve, igram, je res.

Vsak dan nova maska, nove vloge, take in drugačne.

Pade zavesa, zanos gledalcev. Aplavz, ki odzvanja do neskončnosti.

Čuden je današnji čas in vsak se znajde po svojih najboljših močeh. Pesem je tista, ki za vedno ostane in piše spomine. Naj bo pesmi zato čim več. **Meta**

Vsak dan nova igra, nove navade. Vzameš in greš.

Vsak dan nov obraz. Režiser odloča, jaz le igram tisto, kar najbolj znam.

Mateja

MERILI OGLJIČNI ODTIS

V okviru programa Ekošola zaključujejo projekt Ekošola meri odtis CO₂, v katerem se je v dveh šolskih letih o podnebnih spremembah in ogljičnem odtisu izobraževalo kar 15 tisoč otrok, učencev in dijakov.

Mateja Rant

Osrednji in tudi najzahtevnejši del projekta Ekošola meri odtis CO₂ je bil po besedah nacionalnega koordinatorskega programa Ekošola Gregorja Cerarja razvoj spletnega pripomočka Kalkulator CO₂, ki je namenjen izobraževanju in merjenju ogljičnega odtisa v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. V šolah so ga začeli uporabljati v letošnjem šolskem letu.

Podnebne spremembe so eden glavnih izzivov družbe kot celote, kar zahteva ukrepanje na individualni in kolektivni ravni, tako lokalno kot tudi globalno, opozarjajo v Ekošoli. V projektu Ekošola meri odtis CO₂ so zato osnovnošolci, dijaki in študenti spoznavali svoje vplive na podnebne spremembe tako, da so izračunali ogljični odtis posameznika, razreda ali cele ustanove. Na podlagi kalkulatorja izračuna ogljičnega

V sklopu projekta so razvili tudi spletni pripomoček za izračun ogljičnega odtisa.

odtisa, ki je hkrati računalniški in didaktični pripomoček, so izvedli ukrepe in aktivnosti za zmanjšanje ogljičnega odtisa v šoli in doma ter oblikovali predloge, kako ga lahko še zmanjšajo, je razložil Gregor Cerar. Kalkulator obsega šest sklopov: ogrevanje, svetila, električne naprave, promet, odpadki in zavržena hrana. Za izračun ogljičnega odtisa so morali učenci pridobiti podatke za področje, ki so ga izbrali, kot je površina prostora, število luči in ocena

porabe, podatki iz energetske izkaznice, število in vrsta elektronskih naprav in drugi. Po vpisanem stanju na začetku merjenja in po izvedenih aktivnostih oziroma ukrepih so opravili izračun v kalkulatorju, ki izpiše letni izpust ogljikovega dioksida v kilogramih na osebo, učilnico in ustanovo. »Na osnovi rezultatov lahko oblikujejo ukrepe in po določenem obdobju izvajanja teh ukrepov izračunajo njihove učinke s ponovnim izračunom.«

Pri projektu je sodelovalo 138 ustanov. Na OŠ Domžale so recimo omenjeni kalkulator uporabili pri računanju ogljičnega odtisa za zavrženo hrano, svetila in električne naprave. Na OŠ Železniki pa so učenci šestega razreda računali ogljični odtis na učilnico, pri čemer so izbrali področji svetil in ogrevanja. Potrebne podatke so učenci poiskali v šoli in naredili popis stanja, na podlagi tega pa pripravili predlog za zmanjšanje ogljičnega odtisa.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

CVETJE NA KROŽNIKU

Alenka Brun

Bohinj gosti že 15. Mednarodni festival alpskega cvetja, ki bo trajal vse do 13. junija 2021. V tem času se bo v okviru festivala zvrstilo kar nekaj dogodkov, vsi pa so posvečeni divjeraslim rastlinam, cvetličnemu bogastvu Bohinja.

Bohinj se v spomladanskem času spremeni v velik naravni botanični vrt. Vrt, ki raste in se spreminja iz dneva v dan; ki ga ne zalivamo, ne prekopavamo, ne plevemo, ampak pustimo naravi, da opravi svoje. In ta vrt predstavlja jedro Mednarodnega festivala alpskega cvetja, so zapisali na predstavitveni spletni strani.

Odkar smov primežu novega koronavirusa, smo veseli vsakega rahljanja ukrepov, in če v tem času uspe kakšen festival – tudi v zelo prilagojeni obliki – pa veselja sploh ne skrivamo. Seveda preplet z digitalnimi vsebinami ostaja.

Prav posebna tema znotraj festivalskega dogajanja so zagotovo kulinarčne doživljaje. Presenečeni boste nad inovativnostjo domačih kuharjev, ki v času festivala cvetja za vas pripravljajo večhodne cvetlične menije po praznoprav zelo dostopnih cenah.

Nas je pot ponovno zanesla na Nemški Rovt nad Bohinjsko Bistrico, kjer se v novo poletje iz epidemičnega snarebuja Penzion in gostilna

Hladna predjed: karpacho iz zorjene postrvi, hladna kamilična juha, grah, akacija, grašica, vodna kreša

Resje. S cvetličnim menijem se predstavlja kuharski mojster Jože Godec, ki se je v času, ko smo ostajali doma, posvetil kmetovanju; z njim v kuhinji vihti kuhalnico tudi Matevž Zalokar, za točilnim pultom pa smo srečali še šefa strežbe Admirja Jusića, ki nam je prišepnil, da so ravnopreoblikovali vinsko karto in se odločili, da ponudijo gostom morda manj znana, a zato nič manj kvalitetna

vina mladih in prodornih slovenskih vinarjev. Pri izboru cvetic in divjeraslih rastlin na krožnikih pa jim je tudi letos na pomoč priskočila Monika Golja (Polna cajna).

Nastali so krožniki, ki ne razočarajo. Ugodje v ustih izvljaja občutje sreče, eksplozija okusov pa vprašanje, kako jim vedno znova uspe združiti tradicionalne okuse z modernimi, tokrat pa jih nadgradijo še z izbranimi rastlinami. Nikakor pa Godčevi cvetlični krožniki niso krožniki »na prvo žogo«.

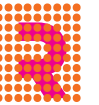
Pethodni meni se začne s pozdravom iz kuhinje, kjer zasledimo rastlini, kot sta rman in trpotec; celo marmelado iz bukovih listov lahko okušamo. Potem je na vrsti hladna predjed: karpacho iz zorjene postrvi, hladna kamilična juha, grah, akacija, grašica, (divja) vodna kreša. Sledi topla predjed, kjer na krožniku potočni postrvi delajo družbo pomladna zelenjava, krema iz divjih zelišč, pljučnikov list v tempuri in travniška kozja brada. Za glavno jed so

Kopriva je v glavni jedi prisotna v več oblikah: kot olje, prah in tudi cvet – slednji jed ne samo barvno popestri, temveč je tudi zelo okusen.

se v gostilni Resje odločili za ocvrte jagnječje rezine v sladkih drobtinah, ki se v ustih dobesečno stopijo, lepo pa jih dopolnijo posteljica iz njokov s koprivo, Prangarčkov starani sir, mavrhi (lahko tudi lisičke) in trpotčevi ocvirki, ki

resnično hrustajo. Za sladki konec pa poskrbi še krožnik v zeleno-belih odtenkih: grahova tortica, ki jo spremljajo limonin gel, grahov mousse z materino dušico, sladoled iz zajčje deteljice in limone ter meringa.

PRAZNOVANJA

VISOKI JUBILEJ MAME MINKE

Marija Kordež iz Zaloga pri Cerkljah je praznovala devetdeseti rojstni dan. Na njen praznik se je zbrala vsa njena družina. Minka, kot ji pravijo, je življenje posvetila delu. Največ časa se je ukvarjala s prodajo obutve, ki so jo izdelovali pri njej doma.

Janez Kuhar

Marija se je rodila 29. marca 1931 v Zalogu pri Cerkljah mami Cilki in očetu Tonetu, ki je izgubil življenje v drugi svetovni vojni. Pri hiši se je po domače reklo pr' Cil, klicali pa so jo Cilna Minka. Njen deklški priimek je bil Plevel. Odraščala je v družini štirih otrok, kjer so bili poleg nje še dva brata in polbrat. Brata sta že pokojna, polbrat pa živi v Cerkljah.

Z Vinkom, ki je bil doma v Lahovčah, sta se poročila 1956. leta. V začetku sta živela v gasilskem domu v Zalogu, leta 1960 pa sta se vselila v svojo hišo, ki sta jo zgradila v Zalogu, kjer mama Minka živi še danes s hčerko Marjo in njenim možem. V zakonu z možem Vinkom, ki je umrl pred 21 leti v 69. letu starosti, so se jima rodili štirje otroci: Zvone, Metka, Vinco in Marja. Zvone in Metka imata po tri otroke, Vinco in Marja pa po dva. Skupaj ima mama Minka deset vnukov in 15 pravnukov, vsi pa jo imajo zelo radi in jo kličejo babi Minči.

Mama Minka, ki je bila priučena prodajalka, je vse

Slavljenka Minka Kordež s hčerkama in sinovoma ter županom Cerklj Francem Čebuljem

življenje posvetila delu. Največ časa se je ukvarjala s prodajo obutve, ki so jo izdelovali pri njej doma v Zalogu. Najprej jo je prodajala skupaj z bratom, kasneje pa je imel sin Zvone uspešno obrt – izdelovanje cokol Cokla N1, mama Minka pa je nato prodajala še za hčerko Marjo in moža Marka, ki imata še danes v Zalogu podjetje Lomm. V začetku je prodajala od hiše do hiše, nato na različnih sejmihi, največ časa pa na ljubljanski tržnici. Celó življenje jo spremljajo copati, natikači, cokle ...

Vedno je hudomušna in dobre volje. Rada pokramlja in se pogovarja o vseh mogočih stvareh. Veliko je

potovala po božjih poteh po Evropi. Vsak dan gre na sprehod po vasi, s hčerko Marjo gre rada na morje, še vedno plete, tudi nogavice, med tednom pa skuha tudi kosilo. Bila je tudi donatorica, ki je pomagala drugim. Je družabna in rada govori o dogodivščinah iz mladosti. S spominom nima težav, v pripovedi rada seže daleč nazaj. Otroci pa, kolikor lahko, mami radi pomagajo, še zlasti najmlajša hčerka Marja.

Slavljenki je za visok življenjski jubilej čestital tudi župan Občine Cerklje Franc Čebulj in ji zaželel zdravja in dobrega počutja med domačimi. Devetdeseti rojstni dan je praznovala v krogu

domačih v Zalogu in v nedeljo, 23. maja, na Vodnikovi domačiji v Adergasu, ob upoštevanju varnostnih ukrepov NIJZ. Prejela je tudi rojstnodnevno torto, dan prej pa so vnuki pred hišo postavili veliko rdečo vrtnico.

Še vedno se rada obleče v narodno nošo, v kateri je tudi sprejemala obiske z voščili ob 90-letnici. Za praznik je prejela številne čestitke domačih in sovaščanov z željo, da bi bila tudi v prihodnje dobrega zdravja in zadovoljna. V narodni noši se je pred leti udeležila tudi Kmečke ohceti v Ljubljani, Izseljeniškega piknika na škofjeloškem gradu in Dnevo narodnih noš v Kamniku.

V Besnici bo več kot petdeset harmonikarjev

V Besnici pri Kranju se te dni pospešeno pripravljajo na 29. tekmovanje harmonikarjev Zlata voščenska, ki bo potekalo v soboto, 5. junija, prireja pa ga tamkajšnje turistično društvo v sodelovanju s krajevno skupnostjo. Organizatorji so minuli petek končali zbiranje prijav. Odziv harmonikarjev jih je prijetno presenetil, saj se jih je prijavilo več kot petdeset iz vse Slovenije, česar v razmerah, povezanih z epidemijo, niso pričakovali. Tekmovanje v igranju na diatonično harmoniko, ki se bo začelo ob 13. uri, bo potekalo po določenem časovnem razporedu v dvorani gasilskega doma v Besnici, gledalci pa ga bodo lahko spremljali v neposrednem prenosu na YouTubeu (<https://youtu.be/l31Dv9nZ9Wc>). Tekmovalci bodo razvrščeni v šest starostnih kategorij, v tekmovalnem delu bo vsak zaigral skladbo po lastnem izboru. Ocenjevala jih bo štiričlanska strokovna komisija, ki bo izbrala najboljšiše tri iz vsake kategorije in absolutnega zmagovalca Zlate voščenske Besnica 2021, občinstvo pa bo s SMS-sporočili glasovalo za zmagovalca občinstva. Tekmovanje je od letos vseslovensko in šteje tudi kot predizbor za štirideseto Zlato harmoniko Ljubečne.

Z nedavnega sestanka organizacijskega odbora 29. tekmovanja harmonikarjev Zlata voščenska / Foto: arhiv TD Besnica

Novorojenčki

V minulem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 16 dečkov in 8 deklic, med katerimi sta bili 2 deklici dvojčici. Najtežji je bil deček s 4675 grami, najlažja pa deklica z 2092 grami. Na Jesenicah se je rodilo 11 dečkov in 13 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2360 gramov, najtežji pa deček s 4070 grami.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**. **Gorenjski Glas**

»Vrtnica«

Hvala, ker ste mi že odgovorili in mi dali malo upanja. Tokrat me zanima služba. Bo z novim šefom kaj bolje? Bo kaj več sreče, napredovanje in s tem boljša pokojnina? Se mi na osebnem področju obeta kaj družbe, da se razbremenim od stresov in težav? Kaj pa zdravje? Nekaj me skrbi. Zanima me tudi za hčerki, ali bo mlajša imela še kakšnega otroka in kako bo pri starejši glede otrok.

Z menjavo šefa oziroma vodstva vsekakor pride do pozitivnih sprememb. Zelo hitro bo opazil vašo vsestranskost in sposobnosti. Ne bo treba dolgo čakati in pride do napredovanja in boljše plače. Pokojnina bo prej, kot sicer pričakujete, saj pride od nekih sprememb. Nekdo

vas že ima rad, bolj kot samo kot prijateljico. Komaj čaka vašo družbo in v kratkem pride do lepe priložnosti, ki je ne smete zamuditi. Čeprav vas bo v družbi več, bo prišlo do zblizanja s to osebo. Mislim, da vam čustev še ni odkril, kar pa se tokrat zgodi. Imata podobne vrednote in želje. Tudi on je v življenju marsikaj grenkega izkusil. Veliko mu pomeni iskrenost in rad je v družbi veselih ljudi. Je vaših let. Upam, da ne boste iskali izgovorov, saj res niso potrebni. Zaslužite si svoj košček sreče. Skrbi zaradi zdravja niso potrebne, določena težava se bo rešila, brez posega ali drugih zapletov. Mlajši hčeri vidim še enega otroka in tokrat bo fantek, tako da bosta deklici dobili bratca. Starejša hči je precej obremenjena in

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

utrujena, zato ne bi bilo nič narobe, če ji kdaj pa kdaj priskočite na pomoč. Otroci so res živi in polni energije, njej pa ravno te manjka, saj je v stalnem pogonu. Tako pač je, pomembno je, da so zdravi. Lepo vas pozdravljam in želim vse dobro.

»Kdaj bo bolje«

Tanja, zopet vam pišem in prosim za nasvet. Sin mi ne da miru. Kljub letom še ni samostojen s financami. Noče splezati na zeleno vejo in to me spravlja ob živce. Kaj pa moje in hčerino zdravje? Sedaj jo čakajo neke preiskave. Ali bo vse v redu?

Ne bom rekla, da ste za njegovo finančno nesamostojnost delno krivi tudi vi, ampak je pa res, da levi lahko temu naredite konec. Čisto

enostavno: ko vas pred naslednjo plačo prosi za denar, mu recite, da ga žal nimate. Da bi mu sicer radi pomagali, a da je tokrat tudi vam zmanjkalo. Če enkrat ne bo zaleglo, potem naslednji mesec ponovite. Navadil se je, da ima pri vas vso pomoč, zato mu ni treba razmišljati za več kot en teden naprej. V osnovi ni brez denarja, le ne zna z njim dobro razpolagati. Vsega pa se da naučiti in on bo na ta način v to prisiljen. Pri hčerinih preiskavah ne vidim posebnega odstopanja in ste lahko brez skrbi. Pri vašem zdravju vidim v glavnem kronične zadeve. So dnevi, ko je bolje, in dnevi, ko je slabše. Kadar ste pod stresom, se vam težave še stopnjujejo. Hujšega ne bo. Na splošno se vam obetajo boljši časi. Srečno in lep pozdrav.

LAŽJI SUDOKU

1	6	3	2	9	
	3	5	9	2	
	4	8			1 7
8	2	5		6	
		7	3	9	1
		1		8	2 4
2	1			4	9
			9	1	8 3
5	8		6	7	

Rešitev:

1	7	6	9	2	8	5
2	6	5	1	6	7	4
9	6	8	7	3	1	2
7	2	6	7	9	1	5
5	8	1	5	2	9	7
4	1	9	8	7	6	3
8	9	7	6	1	5	2
2	1	5	9	8	7	6
6	5	2	4	6	9	8

TEŽJI SUDOKU

1		8			6	
3			8			7
	2		1	7		9
	3	1	8	4	7	2
		7			8	
	8	6	9	3	1	5
	1		4	5		8
9				2		1
		4			2	

Rešitev:

5	6	2	1	6	7	9	8
1	7	6	2	9	5	8	3
9	8	5	6	7	2	1	4
7	5	1	8	2	6	9	3
6	2	7	9	8	1	5	3
8	6	2	7	1	5	2	9
4	1	5	9	8	7	6	3
2	7	9	6	5	8	2	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

JAVNI ZAVOD SOTOČJE MEDVODE, OSTROVRHARJEVA ULICA 4, MEDVODE

Združeno medvoško gledališče predstavlja

Sofoklej KRALJ OJDIP

gledališka predstava na prostem

PREMIERA:
18.6.2021,
ob 21. uri
Tržnica Medvode

Gorenjski Glas

											GORENJSKI GLAS	AMERIŠKI IGRALEC (DUSTIN)	LEKARNA	LATINSKA NIKALNICA	NEKDANJA ZADRUGA V CARSKI RUSIJI	PREVALKA ANŽELJ	ANTIČNA SRAJCA	PRITOK REKE UNE V BOSNI	3,14	IZIDOR (KRAJSE)	KOMUNALNI DELAVEC	IGRALKA SEYFRIED				
											NAŠA ILUSTRATORKA (H. S.)	19														
											POLITIČNA PRILAGODLJIVOST												13			
											VODNJAK Z VODOMETOM												NADLEŽNA ŽUŽELKA OKRETNOST (V GLASBI)			
											FRANTRATNIK												ENKA HRANILNE SNOVI (KNJIŽNO)	THOMAS NELSON LATA, LETEV		
											PESNICA MILENA DETELA												1	LAKOTA KRALJEVIČ IZ MAHABHARATE		
											SKAND. MOSKO IME												OBER	BLOMDAHOVA OPERA SMUČARKA GUT		
											ŠPANSKI TENISAČ (RAFAEL)												8	ŽENSKI PEVSKI GLAS IT. SKLAD. (GIOVANNI)	GOROVJE V MJANMARU	VESLAŠKA TEKMA
											GORENJSKI GLAS	ENOTA TV PROGRAMA												SL. OPERIST (L. L.) GEOMETRJSKO TELO		
											KVAR, DEFEKT												BALONAR ŠORN	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER		
											HALA ZA PRIREDTIVE	17												KNJIGA Z ZEMLJEVIDI	ALENKA GOTAR NARAVA, ZNAČAJ	
											DENIS AVDIC												OSEBA Z AZILOM	MEJAŠ, MEJAC	PEVKA KRAŠEVEC	11
											? IN EVA												SOL SOLITRNE KISLINE RAVNINA, NIVO			
											KOPENSKA GLOBEL Z VODO												IGRALKA TURNER REKA S SLAPOVI V ZDA			
											OPERNI SPEV												5	NAVJE STROJ ZA RAHLJANJE PREDIVA	NOGO-METAŠ DZEKO	UREJENA MORSKA OBALA
											GORENJSKI GLAS	KRATKOTRAJEN POLETNI NALIV												FR. KEMIK (ANTOINE) GL. MESTO ZAMBIJE		
											OBLIKA PRIZNANJA ZA USPEH	10												GRŠKI FILOZOF	DENIS ISTOMIN SKUŠNJAVA (NAREČNO)	
											KRAJ NA PAGU												NASPROTJE OD POZITIV			
											ŽUPAN POD FRANCOZI												ŠPANJA (ORIGINAL)			
SESTAVIL: F. KALAN	PROVINCA V ŠPANIJI	MESTEČE V SREDNJI ISTRI	GRŠKA CRKA	RUDI ISTENIČ	ATLETSKA DISCIPLINA	DRŽAVA OB IRANU	MESTO V SEVERNI ITALIJI	GORENJSKI GLAS	SL. SLIKAR IN GRAFIK (VLADIMIR)	POKRAJINA V VIETNAMU	DEL LJUBLJANE MANJŠE PLOVILO	REKA V J. AMERIKI TRINOG, NASILNIK	3													
SPLAVILO												KRUŠNA MATI	STAREC (ZASTAR.)	PESNIK BABACIČ	KRAJ PRI DOMZALAH											
PIONIRJA FILMA (LOUIS IN AUGUSTE)												VETRNJI JOPIČ	STENSKI STEBER	9												
NORDIŠKA BOZANSTVA												PUŠČAVSKI RIS	REŽISER KUROSAVA	GRENAK NAPITEK	SERVIRNI PLADENJ	KARLO GRACNER										
ČASOVNO OBDOBJE												SLIČICA PROGRAMA NA RAČUNALNIKU	ČASOPISNI STOLPEC	HRV. PEVKA (ETI)	16	OŽIVLJANJE LUTK ALI RISANIH LIKOV	PRILOGA DELA SAMICA JAKA	SL. PEVKA (TINKARA)								
DVORIŠČE ZNOTRAJ HIŠE												IGNAC PO DOMAČE	SOČIALNI POLOŽAJ	FR. ODRSKI PLES	? IN BOLEK	NAZIV ZA FEVDALNEGA GOSPODA	14									
ARISTON LAVOISIER LUMIERE NANINO TANTAVA	NAPRAVA ZA PREISKOVANJE UŠES	PRIČESNA LECA	BAŠKOVSKA CEPICA												POLŽ BREZ HIŠICE	2										
REMONT												GIBALNOST	PEVEC RAHIMOVSKI													
TANTAL												BLAGOVNICA V LJUBLJANI	PLANINSKA STAJA	MUSLMANSKI POZDRAV	4	PREDSTOJNIK UNIVERZE	ODISEJEVA DOMOVINA									
PREOSTAL DEL ČESA	6												SL. PESNICA (MAJDA)	ORODJE ZA PILJENJE	GLASBENIK SMOLAR	IGRALKA MARGRET										
GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE												MODERATORKA KOROSEČ	LISTNATO DREVO	OSEBA KOT SUBJEKT	TABORIŠČE (ZARG.)	BABIČA PO MEŠČANSKO										
NAUK O SNOVEH												7	GLINA, ILOVICA	SANJA DOLEŽAL	PEVKA ZORJAN	EVA RAS										
TRAVA DRUGE KOŠNJE												STREŠNA OPEKA ZA KRITJE SLEMENA												18		
GLAVNO MESTO FRANCJE												SENEGALSKA PRESTOLNICA												PEVKA DEZMAN		

Nagrade: 3x po 2 vstopnici za predstavo Združenega medvoškega gledališča - Kralj Ojdip

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 14. junija 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19		

DA BO POMETENO IN POSPRAVLJENO, 3. DEL

Spolna sužnja

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Zora se spominja, da ji je bilo na maturantskem plesu zelo hudo. Sošolke so plesale s svojimi očeti ali fanti, ponjo pa je prišla babica. Obup! Verjetno je mislila, da ji bo naredila uslugo. Pa saj ji jo je, po eni strani, a po drugi jo je bolelo srce, ker ni imela nikogar, ki bi ji bil res blizu.

»Trenutki, ko sem povedala mami, da se selim v Ljubljano, v študentski dom, so bili zelo stresni,« se spominja Zora.

»Bila je prepričana, da me bo še naprej držala za roko in imela pod kontrolo. Strašno sem jo imela rada, a ob njej nisem mogla svobodno dihati. Preverjala je vse, kar sem počela, nobena sošolka ni bila dovolj dobra, da bi bila moja prijateljica. Bogvarij, da bi ji omenila, da mi je kakšen fant celo všeč!

Ne boste verjeli, pisala mi je vsak dan! Le v petek ne, ker sem po navadi prišla že domov. Še zmeraj hranim njena pisma, v katerih mi je natančno in dosledno poročala, kaj je počela do trenutka, ko se je usedla k pisanju. Šele takrat, ko nisva bili toliko skupaj, sem spoznala,

kako osamljena je bila! Svojega življenja ni imela, žive-la je zame oziroma namesto mene, saj ne vem, kako naj temu rečem.

Potem pa se je tisto, kar zafkne življenje večini žensk, zgodilo tudi meni. V odnosu do moških sem bila po eni strani neizkušena, po drugi strani pa mi je babica do te mere razburkala domišljijo, da se mi je zdelo, da si tudi sama želim tistega, k čemu me je spodbujala.

Prvi šok, ki sem ga doživela v študentskem domu, je bil, ko je neko dekle iz sosednje sobe naredilo samomor. Poznala sem jo le na videz, a vseeno. Včasih sva se pozdravili, včasih ne. Imela je fanta iz neke afriške dežele, a je po diplomski noči pobral svoje stvari, niti niti niti se ni od nje. Brez nje-ga ni znala živeti. Prvič v življenju sem tako od blizu videla mrtvega človeka. V nočnih morah sem jo videla zraven postelje, prebujala sem se in s svojimi kriki prebujala še sestanovalko.

Odločila sem se, da se preselim, saj se nisem več dobro počutila. Sobo sem hitro našla. Gospod, ki jo je oddajal, je bil prijazen, razumevajoč, delal je na Komiteju za ekonomske odnose s tujino. Ob njem se počutila kot ob očetu, ki ga nikoli nisem imela. Včasih mi je pustil kakšno malenkost na polici tik ob vhodu v hišo, v kateri so živeli različni podnajemniki. Počasi, ne da bi točno vedela, kdaj, sem ga začela pogrešati, če ga nekaj časa ni bilo. Nekako sem si predstavljala, da tudi Andrej vidi v meni ljubljeno hčerko, ki jo je, tako mi je povedal, izgubil, ko je imela šest ali sedem let.

Potem me je prvič vzel s seboj na Bled, prvič v Celovec.

Tam mi je prvič kupil kostim v svetlo modri barvi. Še danes ga imam pred očmi. Ob vrnitvi mi je prvič rekel, da sem lepa. Tisti večer je bilo potem tudi prvič, da sem začela o moškem, ki je imel več kot petdeset let, sanjati kot o princu in ne več kot o očetu.

Tudi pomislila nisem, da sem bila za izkušnega moškega, ki je imel pred menoj že kdo ve koliko podobnih žrtev, lahka tarča. Res me je znal obrniti! Jedla sem mu iz roke ... Vzel mi je nedolžnost, in to na tako nepozaben način, da me še danes stresajo mravljinca, ko se spomnim na tisto petkovo popoldne. A tako lepo, kot je bilo prvič in morda še drugič, se je kasneje zelo redkokdaj ponovilo. Imel me je zato, da sem stregla njegovim posteljnim željam. Te pa niso bile ravno prijetne za opis. Počela sem stvari, ki žalijo človekovo dostojanstvo. Žal sem bila preveč naivna in preveč zaljubljena, da bi rekla ne.

Leta 1980 mi je umrla babica Jerica, moj ljubimec pa me je malo pred njeno smrtjo pregovoril, da sem spala tudi z drugimi moškimi. Nekateri so bili njegovi kolegi, nekateri nadrejeni, nekaterih nisem poznala. Prepričal me je, da mu je v največji užitek, da nas lahko iz druge sobe opazuje. Bila sem prevelika trapa, da bi pomislila na izsiljevanje.

Z babico sem izgubila porrednega in nagajivega angela varuha. Žal pa je njen sin, s katerim ni imela nikoli tesnejših stikov, zahteval del dediščine. Bolelo me je srce, ker je že kazalo, da bom morala prodati njeno stanovanje, ki ga je že pred leti prepisala name. Takrat pa sem naredila življenjsko napako, ki me je še leta tepla po glavi: prosila sem Andreja, ali mi lahko posodi osem tisoč nemških mark, da bi izplačala strica. 'Lahko tudi osemdeset tisoč, denar ni problem,' mi je odgovoril in

mi pomolil pod nos neki papir, da sem ga podpisala, ne da bi ga prej prebrala.

Ker mi je posodil denar, me je še bolj držal na vajetih. Po diplomski sem z njegovo pomočjo dobila zelo dobro službo. Proti svoji volji sem mu morala poročati o vsem, kar se je dogajalo na internih sestankih. Stara sem bila trideset let, na videz sem imela vse, v resnici pa sem bila prazna, brez volje, brez prijateljev. Petnajstega maja 1986 sem po zelo nasilnem spolnem odnosu začela krvaveti. Sploh nisem vedela, da sem bila noseča. Splav me je dotokel in psihično popolnoma izčrpal. Na desnem jajčniku so mi odkrili še rakasto tvorbo, mesec dni po splavu sem bila pod nujno ponovno hospitalizirana. 'Lahko se zgodi, da ne boste imeli otrok,' mi je rekel zdravnik, ki me je operiral. Andrej me v času, ko sem ležala na ginekologiji, ni nikoli obiskal. Danes vem, da me niti ni mogel: vsi bi ga prepoznali in se spraševali, kaj ima ugleden tovariš skupnega z neko nepomembno žensko, kot sem bila jaz. Okrevanje po operaciji me je izmučilo, bila sem presrečna, da sem se lahko za nekaj časa vrnila k mami. Razvajala me je, da me bolj ni mogla. Če bi vedela za splav, bi bilo verjetno drugače ...

Dneva, ko sem se vrnila v Ljubljano, prav tako ne bom nikoli pozabila. Moje stvari so me čakale v nekaj škafih spodaj v veži. Ključavnica na vratih sobe je bila zamenjana. Andreja sem klicala direktno v pisarno, a se mi ni oglasil. Takrat se še nisem zavedala, da sem bila le njegova spolna sužnja, da o čustvih med nama ni bilo niti sledu. Preselila sem se v babičino stanovanje, moja duša je umirala od vsega hudega. Še v službi sem komaj prenašala ljudi, doma pa sploh ne!

(Konec prihodnjič)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Rabarbara je bila nekoč eno od visoko cenjenih zdravilnih sredstev, sodobna znanost pa je ugotovila, da se v njej resnično skriva veliko koristih snovi ter da jo imajo naše telesne celice zelo rade. Rabarbara namreč veže strupene snovi in odvečne maščobe, razstruplja črevesje in pomaga pri zaprtosti, poživilja celično energijo, pomirja živčevje in krepi delovanje mišičja. Treba pa je odstraniti liste in olupiti stebela, saj vsebujejo oksalno kislino. Narežemo jo na od dva do tri centimetre dolge koščke in jo skuhamo do mehkega. Priporočljivo jo je jesti enkrat do dvakrat tedensko. Primerna je za pripravo peciva, kompotov, mlečnega riža ali zdroba in marmelade.

Rabarbarina marmelada

Potrebujemo: 500 g rabarbare, 500 g želirnega sladkorja, žlica medu, 0,25 l ananasovega soka in 2 žlici limoninega soka.

Rabarbaro operemo, olupimo kožico in narežemo na 2 cm dolge koščke. Zmešamo jih z želirnim sladkorjem, medom in sokovi ter zavremo. Kuhamo 15 minut, ohladimo ter napolnimo v kozarce.

Rabarbara kot sladka solata s smetano

Potrebujemo: 250 g rabarbare, 50 g sladkorja, 3 žlice vina, košček cimeta, četrt neškropljene limonine lupine in sladko smetano.

Stebela rabarbare olupimo, razrežemo na slab centimeter debele koščke, prevremo in odcedimo. Medtem damo v kozico 1,5 dl vode, 50 g sladkorja, 3 žlice vina, košček cimeta in limonino lupino v kosu. Ko sladkor že nekaj časa vre, odstranimo cimet in limonino lupino ter dodamo rabarbaro. Ko zavre, jo pustimo 5 minut vreti, nato rabarbaro poberemo v skledo, sok pa še malo pokuhamo. Rabarbaro prelijemo s sokom, vse skupaj postavimo v hladilnik in postrežemo dobro ohlajeno in okrašeno s sladko smetano.

Sočna rabarbarina skutna torta

Potrebujemo: 140 g večnamenske moke, 250 g sladkorja, 115 g masla, 300 g rabarbare, 250 g kremnega sira, 2 jajci, 240 g kisle smetane, 2 žlici sladkorja in čajno žličko vaniljevega ekstrakta.

Pečico segrejemo na 190 stopinj Celzija. V skledi zmešamo moko, 50 g sladkorja in maslo. Mešamo, da nastane drobljenec, ki ga s prsti enakomerno razdelimo in potisnemo na dno tortnega modela z obodom. V drugo skledo stremo na 2 centimetra narezano rabarbaro, potresemo s 100 g sladkorja in žlico moke. Premešamo, enakomerno damo čez plast testa in postavimo v ogreto pečico za 15 minut. Nato torto vzamemo iz pečice, temperaturo pa zmanjšamo na 175 stopinj Celzija. V skledi stepemo kremni sir in 100 g sladkorja. Dodamo jajci, vendar vmešamo najprej enega, nato drugega. Maso nalijemo čez vročo rabarbaro, poravnamo vrhnji del in pečemo še 30 minut. Ko je torta pečena, še vročo prelijemo s prelivom iz kisle smetane. V manjši skledi zmešamo kislino smetano, 2 žlici sladkorja in vaniljev ekstrakt. Dobro premešamo in razporedimo po vrhu torte.

Ni pomladi brez špargljev

ERIKA JESENKO

Spomladi ne moremo mimo špargljev. Če jih bomo pripravili v rižoti ali skupaj z jajci, nam zagotovo ne bo žal, da smo jih kupili.

Za pripravo pomladne rižote s šparglji in puranom potrebujemo: 0,5 kg puranega fileja, 400 g srednje zrnatega riža, 200 g svežih špargljev, 1 čebulo, 2 stroka česna, 1 bučko, 1 korenje, 1 rdečo papriko, 1 dl belega vina, 8 dl jušne osnove, začimbe: mleta rdeča paprika, origano, lovorjev list, sol in poper, 1 žlica olivnega olja.

Puranji file narežemo na kocke, ga posolimo in popoprmo ter posujemo s

ščepcem mlete paprike. Čebulo in česen olupimo ter nasekljamo. Preostalo zelenjavo prav tako očistimo ter narežemo na manjše rezine. Ponev segrejemo, prilijemo olje in na njem popečemo puranje meso. Dodamo česen in čebulo ter po

minuti praženja še preostalo zelenjavo. Pražimo 5 minut in nato primešamo riž. Solimo in popramo ter začimemo z origanom in lovorjevim listom. Prilijemo belo vino, in ko ta nekoliko izhlapi, še jušno osnovo. Premešamo, pokrijemo posodo in

LAHKE JEDI

kuhamo od 15 do 20 minut. Na koncu po potrebi še dodatno začimemo.

Za pripravo popečenih špargljev z jajci potrebujemo: 4 srednje velike šparglje, 3 jajca, 1 tanjšo rezino pancete, 1 žličko olivnega olja ali masti (če uporabimo

panceto, ta ni potrebna), sol in poper.

Šparglje operemo, jim odrežemo olesenel del ter jih večkrat prerežemo. V ponev stremo na majhne kocke narezano panceto in segrejemo, da le-ta spusti maščobo. Če ne uporabimo pancete, ponev namastimo. Dodamo šparglje in pražimo od 5 do 10 minut, da se nekoliko zmehčajo. Solimo in popramo, temperaturo štedilnika znižamo na najnižjo vrednost. Prilijemo razžvrkljana jajca in počasi mešamo, da zakrknjejo. Na koncu po potrebi še dosolimo ali popramo.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek, 1. junija, sredo, 2. junija, in četrtek, 3. junija
20.00 Srečko Kosovel: KONS: NOVI DOBI (v dvorani PGK)

PROSIMO, DARUJTE KRVI!

BRZPLAČNA OBLAVA

Rebeli krvi Slovenije – Območno združenje Kranj vas vabimo vabi na krvodajalski akciji, ki bosta potekali:

V GASILSKEM DOMU DUPLJE
V ČETRTEK, 3. 6. 2021 od 7. do 13. ure ter

V DOMU KRAJANOV PRIMSKOVO
V TOREK, 8. 6. 2021 od 7. do 13. ure

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII!
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odlobo, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kri.si

Gorenjska bolnišnica

Minister Poklukar napoveduje, da bo država svoje investicijske namere prenesla drugam, če se gorenjski župani oziroma občine ne bodo dogovorile o lokaciji gorenjske bolnišnice. Jeseniški župan Blaž Račič trdovratno zagovarja stališče, da je za jeseniško občino selitev regijske bolnišnice iz vrste razlogov nesprejemljiva.

Vsak razumen in nepristranski prebivalec Gorenjske lahko brez težav uvidi, da je lokacija bolnišnice na Jesenicah prostorsko in prometno neprimerna. Promet skozi Jesenice, oddaljenost od večine prebivalcev Gorenjske, težave s parkiranjem in prostorska omejenost gradnji tako pomembnega objekta nasprotujejo. Sodobna regijska bolnišnica mora biti na odprtem prostoru z možnostjo hitrega in eno-

stavnega dostopa v nujnih primerih in ko bolnišnico obiščejo osemdeset- in večletni pacienti s svojimi avtomobili. Tega na Jesenicah ne morejo zagotoviti. Predvsem pa mora biti zagotovljen dovolj parkirišč tako za osebe kot za paciente in obiskovalce.

Stališče ministra in neaktivnost preostalih gorenjskih občin oziroma županov človeka navdajata s strahom, da bo nazadnje nepopustljivost jeseniškega župana pripeljala do tega, da primerne lokacije ne bo, ali celo do tega, da država uresniči ministrov napoved in bo denar investirala v druge regije.

Pozivam vse gorenjske župane, da se prebudijo in aktivneje pristopijo k reševanju in iskanju lokacije, ki bo zagotovila vse potrebne standarde regijske bolnišnice. To je lokacija v osrednjem delu Gorenjske, kjer bodo približno enake možnosti dostopa imeli vsi prebivalce

Gorenjske. Tega pogoja jeseniška bolnišnica ne more zagotoviti.

Prebivalci Gorenjske si zaslužimo novo, sodobno regijsko bolnišnico. Od svojih županov pa pričakujemo, da nam ponujeno možnost izgradnje s strani države zaradi neaktivnosti ali zagledanosti v občinske vrtilčke ne zapravijo.

M. B., ŠKOFJA LOKA

Minister Poklukar

Zelo napačno razmišljate o novi gorenjski bolnišnici, župani se ne bodo mogli zediniti o lokaciji, ker bo vsak vlekel na svojo stran. Jeseniški je

vztrajen, poslanka Tanja Fajon tudi. Jesenice so obrobje Gorenjske, kot minister imate zadnjo besedo – ne glede na lokalne prepire. Gotovo boste bolnišnico postavili tja, kjer v bližnjih krajih živi sto tisoč ljudi, in ne tja, kjer jih je pet tisoč. Zatorej pogumno in ne zavlačujte, da projekt ne propade. Vaša funkcija vam ne dovoljuje, da bi bili enostranski, kakor so župani. V Kranju in bližnji okolici je dosti lokacij za bolnišnico, tudi stare stavbe ali tovarne bi lahko porušili. Nikoli ne boste vsem ustregli, zatorej odločno naprej, kakor vam narekuje zdrava pamet. Hvala, če ste to prebrali in boste upoštevali.

JOŽEF LAMPE,
SPODNJI BRNIK

50 RECEPTOV ZA OTROKE

Pred vami je kuharska knjižica, ki bo vaši domišljiji dala prosto pot! Sirove poslastice v obliki sonca, šopki rož iz surove zelenjave, vulkanski krompirji in čokoladne torte, ... Izbirate lahko med 50 recepti, ki vas bodo korak za korakom vodili do kulinarčnih poslastic.

Recepti so opremljeni z zabavnimi ilustracijami in fotografijami, ob katerih se človeku pocedijo slin! 64 strani.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

5 EUR * poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Vrtni ptiči v naravni velikosti

Daniela Strauß

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priločnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

AKCIJA

9,90 EUR * poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 13.4.2021 v Gorenjskem glasu je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ** d.o.o. iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF – **LUCIJA VRTAČ**, ŽABNICA, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-CROSS – **URŠKA PEČNIK**, MEDVODE, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **MAJDA JELENC**, ŽIRI. Nagrajencem čestitamo!

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Skladiščnik, m/ž (Brnik)

Naloge in odgovornosti, ki jih boste imeli: raztovarjanje in natovarjanje tovornjakov in kontejnerjev, manipulacija z blagom, prevzemanje, pripravljanje, izdajanje in razporejanje blaga, sprejem in razvrščanje manjših in večjih kosov blaga, skrbno ravnanje z blagom ... Kuehne + Nagel, d. o. o., Zgornji Brnik 300, 4210 Brnik. Prijave zbiramo do 11. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Komerčialist, m/ž (Tržič)

Vaše naloge bodo obsegale: administrativna dela v prodaji, obvladovanje naročil in napovedi, skrb za pravočasne dobave naročenih izdelkov, spremljanje pravočasnosti plačila kupcev in ukrepanje v primeru zamud ... Cablex-T, d. o. o., Cesta Ste Marie Aux Mines 9, 4290 Tržič. Prijave zbiramo do 11. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Orodjar/skrbnik orodij, m/ž (Kamnik)

Njegove naloge so: preventivno in kurativno vzdrževanje orodij za tlačno litje in obkovanje, pregled zadnjih proizvedenih kosov in orodij in po proizvodni seriji ter ukrepanje ... Kofra, d. o. o., Ljubljanska cesta 45, 1241 Kamnik. Prijave zbiramo do 19. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja proizvodnje, m/ž (Šenčur pri Kranju)

Opis dela: vodenje procesov proizvodnje lesnih izdelkov, vodenje do 20 zaposlenih v proizvodnji, razporejanje dela v delavnici, branje in usklajevanje načrtov s tehnologom, delo v lesarski/mizarski/pohištenih proizvodnji ... Aurostar, storitve, d. o. o., Sv. Lenart 12, 4227 Selca. Prijave zbiramo do 23. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Plastikar/montažer, m/ž (Lesce)

Naloge: detajlna priprava delovnega mesta, poznavanje izdelkov, polizdelkov ter materialov, manipulacija s predmeti dela na krajših razdaljah (posamezno ali v skupinah), priprava materiala za potrebe dela v proizvodnem procesu (polizdelki, vlakna, smole, kiti) ... AMT Projekt, d. o. o., Petrina 11, 1336 Kostel. Prijave zbiramo do 27. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Specialist indirektnih nabavnih kategorij, m/ž (Jesenice)

Glavne naloge izbranega kandidata bodo: vodenje nabavnega procesa indirektnih nabave od prejema zahtevka do nabave, vodenje pogajanj z dobavitelji,

samostojno naročanje tipskih delov in materialov za remonte in vzdrževanje ... SIJ SUZ, d. o. o., Cesta Borisa Kidriča 44, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 5. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja poslovalnice Žiri v Sektorju poslovanja s prebivalstvom, m/ž (Žiri)

Če iščete nove razvojne priložnosti, vas vabimo, da se nam oglasite. Iščemo vodjo poslovalnice Žiri v Sektorju poslovanja s prebivalstvom. Gorenjska banka, d. d., Kranj, Bleiweisova cesta 1, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 11. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skupinski habilitator VIZ, m/ž (Radovljica)

Iščemo 2 skupinska habilitatorja VIZ za nedoločen čas s 4-mesečnim poskusim delom. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na elektronski naslov kadrovska@cvd-ml.si ali na CUDV Radovljica, Cesta na Jezerca 17, 4240 Radovljica. CUDV Radovljica, Cesta na Jezerca 17, 4240 Radovljica. Prijave zbiramo do 10. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Viličarist, m/ž (Medvode)

Vaše naloge in odgovornosti bodo: oskrbovanje porabnikov s surovinami, polizdelki in izdelki, manipulacija z materiali in gotovimi izdelki. Sofegi Filtration, d. o. o., Ladja 11, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 5. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik, m/ž (Kranj)

Naloge: prevzem in izdaja surovin, embalaže, skladiščenje in izdaja zamrznjenih izdelkov (krofi), spremljanje ustreznosti temperatur v hladilnici, kontrola temperature v transportnih vozilih ... Don Don, d. o. o., Gasilska cesta 2, 1290 Grosuplje. Prijave zbiramo do 19. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja montaže robotskih celic, m/ž (Šenčur)

Vaše ključne odgovornosti in naloge bodo nadzor, koordinacija in izvedba mehanske montaže robotskih celic, komponent ter posameznih mehanskih sklopov. Predvsem si želimo sodelavca, ki ga robotika zanima in bo skupaj z nami raziskoval in našel rešitve za naše stranke. Flexido, d. o. o., Poslovna cona A 25, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 7. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Pomočnik na tisku, m/ž (Škofja Loka)

Naloge in odgovornosti obsegajo: priprava in čiščenje ofset plošč in gum, dostava pomožnega materiala do stroja ... EGP Embalažno grafično podjetje, d. o. o., Kidričeva cesta 82, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 27. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vzdrževalec strojev in opreme, m/ž (Lesce)

Opis delovnega mesta: vzdrževanje strojev in naprav v proizvodnji, diagnosticiranje in odpravljanje napak v delovanju strojev in naprav, izvajanje nastavitvev in menjava strojnih delov, sodelovanje pri planiranih in kurativnih posegih ter odpravi napak na opremi in sistemih ... AKA PCB, d. o. o., Lesce, Rožna dolina 54, 4248 Lesce. Prijave zbiramo do 27. 6. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 1. 6.	Sreda 2. 6.	Četrtek 3. 6.	Petek 4. 6.	Sobota 5. 6.
8/19 °C	9/22 °C	10/20 °C	11/22 °C	13/23 °C
Nedelja 6. 6.	Ponedeljek 7. 6.	Torek 8. 6.	Sreda 9. 6.	Četrtek 10. 6.
12/23 °C	12/18 °C	11/21 °C	10/21 °C	11/22 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
1. 6.	tor.	Fortunat	5:14	20:47
2. 6.	sre.	Erazem	5:14	20:48
3. 6.	čet.	Pavla	5:13	20:49
4. 6.	pet.	Franc	5:13	20:49
5. 6.	sob.	Valerija	5:12	20:50
6. 6.	ned.	Norbert	5:12	20:51
7. 6.	pon.	Robert	5:12	20:52

Ura za podnebje v planinskem muzeju

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Slovenski planinski muzej skupaj s Triglavskim narodnim parkom (TNP) in Semenjalcico iz Lesc pod okriljem Alpske konvencije in v okviru projekta Ura za podnebje v soboto, 5. junija, pripravlja pestro celodnevno dogajanje. Ob 9. uri bo izpred muzeja v Mojstrani voden pohod z animatorji TNP po poti Triglavske Bistrice do slapu Peričnik in nazaj. Pohod bo trajal približno tri ure in bo organiziran tudi ob slabšem vremenu (primerne obutev!). Obiskovalcem bodo omogočili tudi brezplačno vožnjo v dolino Vrata z električnim kombijem, ki bo odpeljal izpred muzeja vsako polno uro med 9. in 16. uro (število mest v kombiju je omejeno na šest, kdor »prej pride, prej melje«). V muzeju bo od 9. do 15. ure

več različnih medgeneracijskih ustvarjalnih delavnic pod vodstvom kustosinje pedagoginje Natalije Štular iz Gornjesavskega muzeja Jesenice in Maje Kolar iz Semenjalcice Lesce. Ustvarjali boste z naravnimi materiali, spoznali pestrost semen, ki bogatijo naš alpski prostor, in problematiko njihovega obstoja. Poudarek bo na povezanosti rastlin, živali in podnebja, ki nam sporočajo, da je naš planet popolna sestavljanka in da je vse to treba ohraniti za znanost. »Na ogled bo tudi razstava o edinstveni rastlini planiki in na voljo poseben izziv: e-planinski kviz Ledeniki v Sloveniji. Kot prva info točka Alpske konvencije v Sloveniji bomo obiskovalce spodbujali k trajnosti,« je povabilo k udeležbi na dogodek, ki bo združil prijetno s koristnim, sklenil vodja muzeja Matjaž Podlipnik.

OBVESTILA

Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola

Kranj – Rdeči križ Slovenije – območno združenje Kranj bo meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola v mesecu juniju izvajal na naslednjih lokacijah: v sredo, 2. junija, v Domu krajevne skupnosti Vodovodni stolp med 8. in 10. uro; v četrtek, 3. junija, v Domu krajanov Primskovo med 8. in 10. uro; v petek, 4. junija, na sedežu Društva upokojencev Kranj ob 7. uri in v soboto, 5. junija, v Piceriji Karantanija na Drulovki med 8. in 10. uro.

PREDAVANJA

Življenje in delo zvezdnikov literature

V sodelovanju Medgeneracijskega centra Bled in Ljudske univerze Radovljica bo v soboto, 5. junija, ob 19. uri na Zoomu prvo srečanje Življenje in delo zvezdnikov literature pod vodstvom pisateljice Nine Kosmač. Najprej bo na vrsti uvod v šestmesečni program, potem pa bo govora o življenju in delu Virginije Woolf, Lily Novy in Silvije Plath. Srečanje bo potekalo na povezavi: <https://us02web.zoom.us/j/82218077016>, Meeting ID: 822 1807 7016.

Razmišljanja o knjigah

Koronačas je kot nalašč za branje tako Gorenjskega glasa kot knjig. Če ste prebrali kakšno knjigo, ki vam je posebno ostala v spominu, napišite kratko obnovo in nam jo pošljite na koticsek@g-glas.si ali na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Veseli bomo vaših prispevkov, ki bodo objavljeni v Kotičku za naročnike.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, značke, kovance, srebrnino, slike, luči, zastave in drugo, tel.: 068/173-293

21001379

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

ROBICE, maline in razne trajnice, ugodno, tel.: 031/228-235

21001376

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave in bele pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113

21001370

PRAŠIČE, težke od 60 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in dostava, tel.: 041/455-732

21001378

OSTALO

PRODAM

KVALITETNO seno lanske druge košnje v kockah prodam: okolica Ljubljane, tel.: 041/716-167

21001377

www.gorenjskiglas.si

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJA - vsa gradbena dela od temeljev do sterhe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

21001374

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

21001371

ČESTITKE

DANES GODUJE JUSTIN LEGAT IZ NAKLEGA. VSE NAJBOLJŠE, BABIČA

21001375

GG naročnine

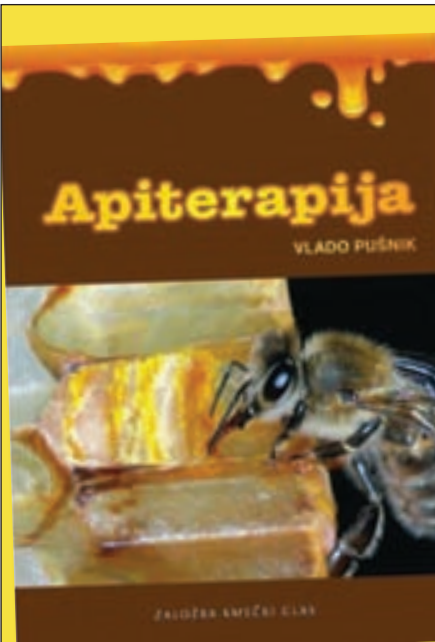
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

160 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Apiterapija se ukvarja z lajšanjem ali odpravljanjem zdravstvenih tegob z uporabo čebeljih pridelkov. Knjiga je praktično uporabna, saj prinaša veliko informacij o uporabi čebeljih pridelkov, doziranju in trajanju uporabe za posamezne namene apimedicine (pregled uporabnosti pridelkov pri posameznih boleznih).

13
EUR

* poština

Gorenjski Glas

Mehka vezava, 200 strani

Pesniško zbirko lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

20
EUR

* poština

Gorenjski Glas

Poslovil se je častni občan občine Medvode

JULIJ NOVLJAN

(1925–2021)

dolgoletni prostovoljec in funkcionar na področju športa, bivši član Sokola, predsednik Partizana Slovenije in predsednik Partizana Medvode

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Župan Nejc Smole s sodelavkami in sodelavci ter Občinski svet Občine Medvode

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kažipot** brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

S kolesom čez Dobrave

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 3. junija, na kolesarjenje, ki bo na relaciji Naklo–Posavec–Mišče–Lipnica–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred doma upokojencev Naklo. Udeleženci bodo upoštevali priporočila NIJZ.

Izlet Društva upokojencev Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj obvešča, da bo v četrtek, 10. junija, potekal izlet do Bolnice Franja. Odhod posebnega avtobusa bo izpred Creine v Kranju ob 8. uri, vstopni postaji bosta še na Laborah in v Stražišču. Sledi vožnja v Novake pri Cerknem, nato pa nezahteven, dveurni pohod do Bolnice Franja. Ogled bo potekal z lokalnim vodičem, cena ogleda je 7 evrov na osebo. Prijave z vplačili v društveni pisarni sprejemajo do srede, 9. junija, do 9. ure. Priporočajo, da s seboj vzamete malico in pohodniško opremo.

RAZSTAVE

Podaljšan ogled razstave V okvirju

Naklo – KUD LIK Naklo je ogled razstave slikarjev in fotografov, članov Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, v Pavlinovi galeriji v kulturnem Domu J. Filipiča podaljšalo do ponedeljka, 14. junija. Ogled bo možen ob nedeljah med 10. in 12. uro, druge dni po dogovoru.

Nadgradili sodelovanje z NZS Trideset vrhov za trideset let

Obnova Elegans hotela Brdo se približuje koncu, zato že razmišljajo, kako ga napolniti. Podpis pogodbe o sodelovanju z nogometno zvezo je ena takšnih potez. Prvi gostje hotela bodo srbski vaterpolisti.

SIMON ŠUBIČ

Brdo pri Kranju – Direktor Javnega gospodarskega zavoda (JGZ) Brdo Marjan Hribar in predsednik Nogometne zveze Slovenije (NZS) Radenko Mijatović sta v petek, ko so delavci koprškega podjetja Makro 5 hoteli s prenavo preimenovanega Elegans hotela Brdo, podpisala pogodbo o sodelovanju. NZS namreč že od leta 2012 domuje na Brdu in je največji partner JGZ, že tako zgledno sodelovanje pa s pogodbo še nadgrajujejo, je povedal Hribar. »Elegans hotel Brdo bo nudil vso potrebno infrastrukturo za priprave A-representance in ostalih selekcij, moških in ženskih, ki trenirajo v nacionalnem trening centru, ki se bo morda dopolnil v nacionalni olimpijski center. Smo v projektiranju športne dvorane za košarko, odbojko in rokomet, po novem naj bi imel na posestvu sedež tudi Olimpijski komite Slovenije,« je dodal.

»NZS, ki je v obdobju gradnje in priprave na gradnjo hotela igrala vlogo nomadke, se bo spet vrnila na Brdo, kjer smo zelo zadovoljni. Boljše kulinarične in drugih storitev, ki jih zavod izvaja, nisem doživel nikjer po svetu, pa sem veliko prepotoval. Skupaj s prijatelji bomo še poglobili sodelovanje, tudi z vsebinami, ki jih bomo izvajali skupaj,« je

Direktor JGZ Brdo Marjan Hribar (levo) in predsednik NZS Radenko Mijatović med ogledom prenove Elegans hotela Brdo / Foto: Gorazd Kavčič

povedal Mijatović in dodal, da so bile do zdaj storitve, ki so jih nogometaši uporabili na Brdu, na letni ravni vredne okoli milijon evrov.

»Naše sodelovanje sega tudi v urejanje vseh treh igrišč, kjer poteka vadba, in na področje hotelskih in gostinskih storitev. Imamo skupni izziv, da pridemo na Brdo do potrebne osvetlitve vsaj enega, če ne dveh igrišč, s to pridobitvijo pa bi lahko gostili najboljše svetovne nogometne ekipe, ki prihajajo sem na treninge,« je Horvat dopolnil Mijatovića.

Do dokončanja prenove štirizvezdičnega hotela Elegans manjkajo še približno

trije tedni. Med 200 in 250 delavcev se vsak dan izmenjuje na gradbišču. Glavna del je opravljena, čakata jih še zunanja ureditev in dokončna oprema notranjih prostorov, v katerih tudi še urejajo pametno inštalacijo. Hribar je prepričan, da bo vse nared do začetka predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije od 1. julija naprej, pravočasno da bodo pridobili tudi uporabno dovoljenje. »V novi hotel, ki bo imel 123 sob, prve goste sprejmemo že 21. junija, in sicer srbsko vaterpolsko reprezentanco, ki bo od tu odšla na olimpijske igre v Tokio, podobno tudi pred

petimi leti v Rio, od koder so se vrnili z zlato medaljo,« je razložil Horvat. Srbski gostje se bodo verjetno razveselili tudi vrhunske kuharke, za katero bo po novem skrbel kuharski mojster Tomaž Kavčič, prejemnik Michelinove zvezdice in tudi častni konzul Republike Srbije v Sloveniji.

V prvem letu poslovanja pričakujejo 60-odstotno zasedenost hotela Elegans, v nadaljevanju pa med 65- in 70-odstotno. »Za nas so pomembni protokolarni in korporativni dogodki, poslovna srečanja in kongresi ter priprave športnikov,« je pojasnil Hribar.

Izšla je knjižica za pohodnike ob tridesetletnici samostojne Slovenije.

JASNA PALADIN

Ljubljana – Urad vlade za komuniciranje je ob 30-letnici samostojne Slovenije v sodelovanju s Planinsko zvezo Slovenije in Slovenskim gorniškim klubom Skala – zvezo gorniških klubov začel projekt 30 vrhov za 30 let. Pripravili so nabor tridesetih vrhov in izdelali knjižico, v katero bodo pohodniki na vrhovih zbirali priložnostne žige ter ob tridesetih, dvajsetih ali desetih osvojenih vrhovih prejeli simbolno nagrado. Izbor vrhov je sestavljen tako, da ponuja za vsakogar nekaj in zajema vrhove po vsej Sloveniji, veliko pa jih je povezanih tudi z dogodki med osamosvojitvijo, kot denimo Krvavec, ki ni samo priljubljeno smučišče in poleti izletniški vrh, ampak je bil med osamosvojitveno vojno tudi tarča sovražnika,

saj je JLA napadla tamkajšnji oddajni center. »Vse obiskovalce vrhov vabimo, naj na vrhu posnamejo fotografijo ali kratek videoposnetek, ki bi ga potem lahko objavili na Instagramovem profilu slovenia.si, vladnem profilu Twitter in na spletni strani 30 let samostojne Slovenije. Knjižica je hkrati še nabor zanimivih predlogov, kam se odpraviti na nedeljski izlet. Pot na trideset vrhov pa pohodnikov ne bo nagradila samo s čudovitimi razgledi in svežim zrakom, ampak tudi pogumom in odločnostjo Slovencev izpred tridesetih let, ko je bila odločitev za samostojno državo še želja. Nekateri med njimi so za samostojno državo dali tudi življenje,« pravijo organizatorji.

Med izbranimi vrhovi v akciji so tudi Črna prst, Ratitovec, Stol, Velika planina in drugi.

Nova pravila pri spletnih nakupih

Prvega julija bodo pri e-trgovanju začela veljati nova pravila o obračunavanju davka na dodano vrednost (DDV).

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V skladu z Direktivo Sveta Evropske unije od 1. julija dalje uvoz blaga iz držav, ki niso članice Evropske unije, v vrednosti do 22 evrov ne bo več oproščen plačila davka na dodano vrednost, ampak bo za vse blago, uvoženo v Evropsko unijo, treba plačati DDV. Še vedno bo veljala oprostitev plačila carine za blago v vrednosti do 150 evrov, a ne glede na vrednost blaga v pošiljki bo treba ob uvozu opraviti carinske formalnosti in obračunati DDV. Nova direktiva omogoča prodajalcem oziroma

spletnim platformam, da ob prodaji blaga na spletu obračunajo DDV po stopnji, ki velja v državi kupca, in ga odvedejo naslovnim državam. Če prodajalci tega ne bodo storili, bo uvozni DDV prejemniku pošiljke zaračunal in ga odvedel državi carinski deklarant – poštni operater, kurirski servis ali carinski zastopnik.

Na finančni upravi pojasnjujejo, da potrošnikom zaradi predvidene spremembe ne bo treba spreminjati nakupovalnih navad niti ne zamenjati prodajalcev oziroma spletnih trgovin, v katerih nakupujejo.

Dražji prevzem blata, višje položnice

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Občani žirovniške občine bodo od 1. junija plačevali nekaj višje položnice za komunalno. Dvig cen so potrdili žirovniški občinski

svetniki na seji prejšnji teden. Gre za storitev čiščenja odpadne vode, ki jo za žirovniško občino opravlja Komunala Radovljica na radovljiški čistilni napravi. Kot je pojasnil žirovniški župan

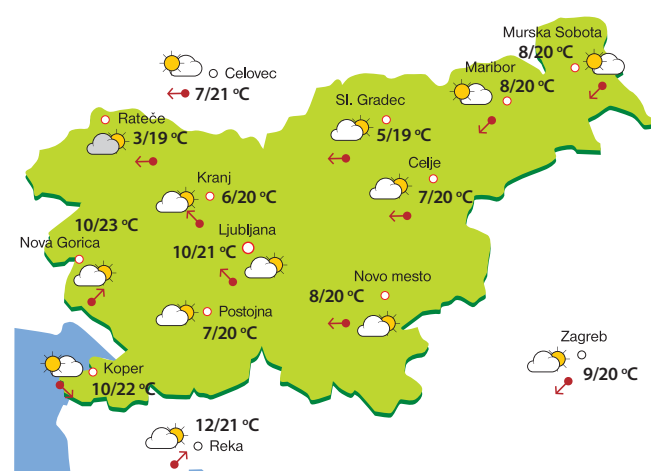
Leopold Pogačar, je do podražitve prišlo zaradi znatno višjih cen storitve prevzema odpadnega blata iz čistilnih naprav. Zaradi sprememb na trgu so se letos omenjeni stroški pri prevzemnikih

zvišali z 69 evrov na tona na 179 evrov na tona. Obenem pa se je nekoliko pocenila omrežnina, tako da dvig cene ne bo tako občuten. Pri štiričlanski družini, ki mesečno porabi 16 kubičnih metrov vode, se bo skupna sprememba odrazila kot 1,07 evra višji znesek na mesec.

vremenska napoved

Danes bo sprva precej jasno, čez dan bo nastajala kopasta oblačnost, popoldanske plohe bodo malo verjetne. Pihal bo jugovzhodnik. Jutri in v četrtek bo sončno in nekoliko topleje. Predvsem na območju Julijskih Alp je popoldne možna kakšna ploha.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

Drugi sveženj informativnih izračunov dohodnine

Kranj – Finančna uprava je včeraj na naslove davčnih zavezanec poslala drugi sveženj informativnih izračunov dohodnine, zavezanci naj bi jih kot navadno pošto prejeli danes in v naslednjih dneh. V tem svežnju so tudi izračuni za zavezance, ki so uveljavljali olajšavo za vzdrževane družinske člane. Izračunov ne bodo prejeli zavezanci, za katere finančna uprava od izplačevalcev dohodkov ni prejela podatkov za obračun dohodnine; v tem primeru morajo zavezanci napoved vložiti sami najpozneje do 2. avgusta.